

BISTRIŠKI ODMEVI

GLASILO OBČINE ILIRSKA BISTRICA

ILIRSKA BISTRICA II JUNIJ 2012 II ŠT. 49 II 5200 IZVODOV II BREZPLAČNO

**INTERVJU Z
ŽUPANOM
EMILOM ROJCEM**

**PRENOVA OBJEKTA
DOMA NA VIDMU**

**RAZPIS ZA
LETOVANJE 2012**

**MOTIVACIJA
JAVNIH
USLUŽBENCEV**

**V PRIMERU
POTRESA**

ČESTITKE!

Občankam in občanom čestitamo ob občinskem prazniku – 4. juniju, ko se spominjamo žrtev naših prednikov

Vabljeni na osrednjo slovesnost, ki bo 3. junija ob 19. uri v Domu na Vidmu. Doživite veliko lepih trenutkov na številnih prireditvah, ki se bodo odvijale ob dnevi praznovanja.

Župan, občinski svet in občinska uprava

UVODNIK

Vsi že nestrpno pričakujemo mesec junij, ki oznanja prihajajoče poletje, zaključek pouka in seveda poletne počitnice. Za Občino Ilirska Bistrica pa je to še prav poseben čas, saj 4. junija praznujemo občinski praznik, dan, ko se spomnimo naših prednikov ter se poklonimo žrtvam v boju proti okupatorju.

Občinski praznik pa je tudi čas, ko se ozremo nazaj v preteklo leto in pogledamo kaj se je zgodilo v domači občini. Prav zato, smo vam v glasilu predstavili intervju z županom Emilom Rojcem, s katerim smo se pogovarjali o pridobitvah in izboljšavah preteklega leta v občini, o investicijah, ki trenutno potekajo ter načrtih za naprej. Predstavili smo vam tudi prenovo objekta Doma na Vidmu, urejanje zelenih površin v Ilirski Bistrici ter veliko drugih dogodkov s področja gospodarstva, športa, kulture in šolstva.

V mesecu juniju pa ne spreglejte niti napovednika prireditve, ki tokrat ponuja pester izbor dogodkov, ki se bodo odvijali ob občinskem prazniku.

Želim vam veliko zabave in prijetnih trenutkov, ter nekoliko več sonca, kot smo ga bili deležni v mesecu maju.

Isabella Bučković,
odgovorna urednica

IZ VSEBINE

AKTUALNO	Prvi maj na Kozleku	3
	Upor in plameni pod Snežnikom	4
	Lipa pomni	5
OBČINSKI ODMEVI	Intervju z županom	6
	Predstavitev projekta: Dom na Vidmu	8
	Razpis za letovanje	12
	Obrazložitev Zaključnega računa	14
OKOLJE IN PROSTOR	Rekonstrukcija transformatorske postaje	16
	Obvestilo občanom o poteku osebnih izkaznic in potnih listov	17
GOSPODARSTVO, KMETIJSTVO IN TURIZEM	Prenovljena spletna stran zeleni kras	18
ODMEVI IZ NAŠIH KRAJEV	V primeru potresa	22
SOCIALNO VARSTVO IN ZDRAVJE	Proti zasvojenosti s smehom in srcem	26
	Rdeči križ Ilirska Bistrica v akciji	28
KULTURA	Fotografska razstava Obroč	34
	Sto let Sokolskega doma	37
ŠOLSTVO IN ŠPORT	Negotova prihodnost Kočanskih šolarjev	38
	Maturanti zaplesali četvorko	39
	Kaj bom ko bom velik?	43
RAZVEDRILO	Križanka	46
NAPOVEDNIK	Prireditve ob občinskem prazniku	47
	Ostale prireditve v mesecu juniju	48

KOLOFON

Bistriški odmevi - Glasilo Občine Ilirska Bistrica III Izdajatelj: Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica

Odgovorna urednica: Isabella Bučković

Uredniški odbor: mag. Olga Knez, Vladimir Čeligoj, Mateja Rolih, Tatjana Urbančič

Sedež uredništva: Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica III E-naslov: odmevi@ilirska-bistrica.si III Telefon: 05/71 12 308, 051/341 133

Lektoriranje: Nataša Ujčič (razen posameznih prispevkov) III Grafična zasnova: Nina Urh

Grafično oblikovanje in tisk: Schwarz print d.o.o., Koprška ulica 106 d, 1000 Ljubljana III Naklada: 5.200 izvodov

Glasilo brezplačno prejemajo vsa gospodinjstva v Občini Ilirska Bistrica III Uredništvo si pridružuje pravico krajšanja prispevkov in spremembe naslovov. Prispevkov ne honoriramo. Avtor nepodpisanih prispevkov je odgovorna urednica.

Fotografije: Petar Nikolić, Vojko Čeligoj, Marjan Krebelj, Špela Tomšič, Enej Bačič, Darja Kranjc, Isabella Bučković in foto arhivi društev, gimnazije Ilirska Bistrica, OŠ Antona Žnideršiča, OŠ Dragotina Ketteja, OŠ Jelšane, OŠ, Podgrad, OŠ Podgora Kuteževo, OŠ Pregarje, Fotografija na naslovnici: Isabella Bučković

PRVI MAJ NA KOZLEKU

Kot je že dolgoletna tradicija planincev in domačinov na Ilirskobistriškem, so praznični prvomajski dan proslavili na znani izletniški točki, skoraj tisoč metrov visokem Kozleku. Več sto udeležencev se je podalo na ta razgledni vrh nad dolino reke Reke, ki ob lepem vremenu nudi izjemen razgled po Brkinih, Čičariji in Kvarnerskih otokih ter proti Nanosu, Vremščici in Slavniku na zahodu.

Člani planinske skupine Podgora iz PD Snežnik, ki so

pred dobrim desetletjem postavili Kočo na Kozleku in jo vzorno oskrbujejo, so tudi tokrat poskrbeli za prijetno počutje pohodnikov. Učenci OŠ Podgora so obiskovalkam podarili rdeče nageljne, za celodnevno zabavo in ples pa je poskrbel ansambel Snežnik. Obiskovalce je pozdravil tudi ilirskobistriški župan Emil Rojc, ki je v svojem nagovoru spregovoril o aktualni politični situaciji v lokalni skupnosti ter predstavil načrtovane projekte v občini. III Petar Nikolič

PRVOMAJSKA BUDNICA

Na prvomajsko jutro so občane prebudili zvoki koračnic ilirskobistriškega pihalnega orkestra, pod vodstvom dirigenta Josipa Grgosovića, ki je letos že drugo leto zapored obudil tradicijo

prvomajskih budnic na Bistriškem.

Točno ob 6. uri zjutraj so se mladi godbeniki zbrali na bistriškem Placu, kjer jih je pozdravil župan Emil Rojc, nato pa so se odpravili še do Trnovega ter

v sosednje vasi Kuteževo, Pregarje in Hrušico. Praznični prvi maj se je tako za občane začel z veliko dobre volje in smeha, najmlajši so ob zvoku koračnic celo zaplesali. III

NA OBISKU DELEGACIJA RUSKEGA VELEPOSLANIŠTVA

Občino Ilirska Bistrica je 7. maja obiskala delegacija Ruskega Veleposlaništva v Sloveniji, ki je v spremstvu župana Emila Rojca položila venec na ruska grobova v Črnem dolu in Dletu pri Zabičah.

Že tradicionalno, ob praznovanju dneva zmage, predstavniki Veleposlaništva ruske federacije v Sloveniji obišejo vse grobove ruskih vojakov, ki so padli med prvo in drugo svetovno vojno. V Sloveniji je evidentiranih več kot 50 grobov, dva izmed teh sta v Črnem dolu pri Ilirski

Bistrici in Dletu pri Zabičah.

Ruska grobova v Črnem dolu in Dletu je Občina Ilirska Bistrica leta 2008 na pobudo ruskega vojaškega atešeja Vladimirja A. Korenjakova tudi obnovila. Obeležje v Črnem dolu – železni pravoslavni križ na kamniti podlagi – je obnovil **Gregor Fatur** iz Šembij, v Dletu pa je obnovitvena dela izvajal **Franc Celin** iz Kuteževega, ki je obnovil leseni križ z napisno tablico in okrog obeležja postavil leseno ograjo. Za grob ruskega vojaka **Panfila Gladkova Savova** v Dletu pa že leta skrbi domačin

Danilo Štefančič, ki ga je Občina Ilirska Bistrica tudi predlagala za odličje Ruske federacije.

Predstavnika ruske ambasade **Sergej Vinogradov** in **Boris Sukhanov** sta obiskala oba grobova in bila zelo zadovoljna z našim odnosom do pokojnih vojakov. Izrazila pa sta željo, da bi se grob v Črnem dolu dodatno opremilo z železno ograjo. III

PLAMENI IN UPOR POD SNEŽNIKOM

Društvo za ohranitev zgodovinskih vrednot 18. maj je v soboto, 19. maja, na Pregarjah pripravilo proslavo, z naslovom »Plameni in upor pod Snežnikom«, v spomin na tragične dogodke, ki so se zgodili v Brkinih leta 1944, ko je gorelo šest brkinskih vasi.

Na Pregarjah, letos že drugič zapored, obeležujejo spomin na dogodke, izpred 68 let, ko je nemški okupator, svoj morilski pohod nadaljeval v Brkinih, kjer je skupaj z domobranci v znak maščevanja od 18. do 21. maja 1944 pobil številne civiliste in požgal šest brkinskih vasi: Pregarje, Huje, Gabrk, Podbeže, Zajelšje in Tominje.

Ob tej priložnosti je društvo za ohranitev zgodovinskih vrednot 18. maj pripravilo obširno razstavo, kjer so predstavili fotografije in dokumentarno gradivo, ki pričajo o dogodkih iz tistega časa, tako o požigu vasi kot kasnejši obnovi. Na ogled pa so postavili tudi različni stare in vojaške predmete, kovance ter orodja. »Razstava je letos zaživela šele drugo leto in je v nekoliko razširjeni obliki kot lani« je na slovesnosti spregovorila predstavnica društva 18. maj **Majda Bubnič**. »Naša želja je, da bi razstavo razširili tudi na sosednje ob-

močje in sosednje občine. Tudi v teh občinah so, kakor v naši, trpeli ljudje in se bojevali. Zato je naslov te razstave Plameni in upor pod Snežnikom.«

Obiskovalce je na prireditvi nagovorili tudi predsednik območnega združenja Zveze borcev za vrednote NOB Ilirska Bistrica **Lado Čeligoj**, ki je izrazil željo, da se na proslavi zberejo tudi leta 2014, ko bo poteklo 70 let od tragičnih dogodkov.

V bogatem kulturnem programu, so nastopili pevska skupina društva Kmečkih žena, pevski zbor Slavnik in pihalna godba Brkini. III

»LIPA POMNI 2012«

Že osemindeset let je preteklo od tragičnih dogodkov v mali istrski vasi Lipa tik izza slovenske hrvaške meje. Bilo je mirno pomladno jutro, 30. aprila 1944. Ljudje so preživljali čas z vsakdanjimi opravili v hiši, pri živini, na polju ..., ko so v vas prihrumele motorizirane nemške enote, obkolili so vas in začeli s svojim divjim plesom. V dveh urah se je vas spremenila v zlovesče pogorišče, pod streli ali v ognju gorečih domov je za vedno obnemelo vseh skoraj tristo prebivalcev Lipe, večinoma starejših, žensk in otrok, ki so ta čas bili v vasi. Na grozodejstvo nosilcev novega reda spominjajo še vedno mnoge ruševine požganih domov, spominsko urejena požgana domačija z nagrobniki in imeni vseh 268 žrtev in neutolažena bolečina mnogih svojcev, ki jih je rešilo srečno naključje, da tega dne niso bili doma.

Čeprav je od tragičnih dogodkov preteklo že skoraj sedem desetletij, so na vsakem koraku vidne posledice teh tragičnih dogodkov. Sredi vasi so v nekdanji šoli uredili spominsko zbirko, ki pa potrebuje temeljito prenovo. Vas si tudi v vseh teh letih ni in ni opomogla.

Tudi na letošnji komemoraciji, 30. aprila, so mnogi govorniki iz istrskih občin, županstev in organizacij zveze borcev Hrvaške opozarjali, da vas Lipa potrebuje mnogo več od lepih besed.

Delegacijo borcev in občanov naše občine Ilirske Bistrice sta vodila župan Emil Rojc in predsednik ZB Lado Čeligoj, delegacijo Postojne pa Bruna Olenik predsednica odbora ZB, vsi so tudi položili venca cvetja k osrednjemu spomeniku žrtvam Lipe.

V vsej drugi svetovni vojni sta se v Evropi zgodila podobna nezaslišana zločina le še na Češkem in v Franciji. Zato LIPA POMNI! III Vojko Čeligoj

PLAMEN UPORA

**SLOVESNOST OB 70. OBLETNICI
POŽIGA PRVIH PRIMORSKIH VASI**

ILIRSKA BISTRICA, HRIB SVOBODE

NEDELJA, 3. JUNIJ OB 12. URI

Program:

~ pozdravni nagovor župana Občine Ilirska Bistrica **Emila Rojca**
~ slavnostni govornik **Ciril Zlobec**

V programu, ki ga bo povezovala **Isabella Bučkovič**, bodo sodelovali:

~ Pihalni orkester Ilirska Bistrica ~ dijaki Gimnazije Ilirska Bistrica
~ MPZ Dragotin Kette Ilirska Bistrica ~ učenci Glasbene šole

POLETNA MUZEJSKA NOČ NA GRADU PREM

16. JUNIJA OB 19.00

- branje pravljic za otroke in otroška delavnica
- predstavitev promocijskega filma o Občini Ilirska Bistrica in Zelenemu Krasu
- brezplačno vodenje po muzejski zbirki

Vljudno vabljeni!

INTERVJU Z ŽUPANOM EMILOM ROJCEM

Občinski praznik je čas, ko potegnemo črto nad preteklim letom, pregledamo realizirane projekte in se zazremo v prihodnost. Z županom Emilom Rojcem smo se pogovarjali o izboljšavah in pridobitvah v občini v preteklem letu, o investicijah, ki trenutno potekajo, in načrtih za naprej.

Kako ste zadovoljni z doseženem, v času vašega županova-

vanja? Če sem bil v začetku lanskega leta zelo zaskrbljen glede realizacije zastavljenih ciljev, lahko sedaj zatrdim, da sem z doseženim v letu 2011 zadovoljen. Zelo pomembno je, da so se odnosi v Občinskem svetu umirili do te mere, da je delo postalo znosno. Ne želim imenovati krivcev za zdrahe, ravno tako ne zaslužnih za umiritev (čeprav sem slednjim dolžan zahvalo), pomembno je, da svet deluje v korist občanov. Realizacija lanskega proračuna je bila dobra tako glede realiziranih sredstev (16.039.607 evrov), glede procenta realizacije proračuna kot oblikovanja pogojev za nadaljnji razvoj občine.

Katere načrtovane investicije in projekte vam je uspelo do sedaj izpeljati ?

Občinske projekte lahko razdelimo na štiri sklope :

- Gospodarski razvoj. Tukaj lahko omenim **industrijsko cono Ilirska Bistrica in Plama**. Žal dela ne potekajo tako hitro, kot si jaz želim, oziroma potekajo bistveno počasneje od mojih pričakovanj. V »bistrški« coni čakamo na zaključek projektiranja in pridobitev vodnih soglasij, urejanje cone Plama pa je pogojeno s sprejetjem Občinskega prostorskega načrta, katerega načrtujemo v začetku prihodnjega leta. **Občinski prostorski načrt** je za občino zelo pomemben in obsežen projekt, ki zahteva velika finančna sredstva v vrednosti 452 584 evrov in obsežno sodelovanje delavcev občinske uprave. V okviru gospodarskega razvoja moram omeniti **napeljavo širokopasovnega interneta**. Zaključek del načrtujemo konec letošnjega leta.
- Infrastruktura. Verjetno je najbolj pomemben začetek gradnje krožišča »**pri Spetiču**« uradno krožišče K3. To pomeni tudi začetek gradnje obvoznice, brez katere si ne predstavljam ureditev prometa po vstopu Hrvaške v EU. V letu 2011 smo uspeli zaključiti dela na **kanalizaciji v Hrušici in začeti dela v Podgradu in Knežaku**. Trenutno potekajo dela po načrtu in v kolikor bo tako ostalo, bomo v dveh letih uredili večji del kanalizacije v treh velikih vaseh. V primerjavi s kanalizacijo na Baču, kjer so se dela vlekla skoraj dve leti in je po zaključku prve faze ostal del vasi ne asfaltiranih, čeprav so bile pred pričetkom del urejene, sem lahko z deli zadovoljen. Kot uspeh štejem tudi ureditev **stanovanjske soseske v Kosezah**, s katero

bo občina po dolгих letih lahko ponudila zemljišče za individualno gradnjo.

- Izobraževanje, otroško varstvo, zdravstvo, gasilci. V te namene je bilo v letu 2011 namenjenih nekaj manj kot 1 milijon evrov.
- Projekti za »dušo«, če smem uporabiti to besedo. V to skupino projektov lahko štejemo **urejanje Doma na Vidmu**, kjer smo uredili atrij, malo dvorano, sanitarije in ogrevanje, ter **Kindlerjev park** za katerega načrtujemo, da bo v letošnjem letu dobil končno podobo z namestitvijo razsvetljave, ureditvijo prostora na bazenu in ureditvijo struge na vhodu pri avtoservisu Kalister.

Kakšno je finančno stanje občine?

Po besedah izvajalcev, ki izvajajo investicijska dela pri nas in v drugih občinah, lahko rečem, da ni veliko občin, katere svoje obveznosti plačujejo v zakonsko določenem roku (30 dni), **tako kot občina Ilirska Bistrica**. Lahko zagotovim, da je družinska firma katero sem vodil pred nastopom mandata, svoje obveznosti vedno poravnala v skladu z dogovorom, to počne tudi sedaj in takšna praksa bo na občini Ilirska Bistrica dokler bom župan. Glede zadolževanja, lahko povem, da je

občinski proračun zadolžen daleč pod pragom, ki ga določa zakon.

Ali se lahko dotaknemo nekaterih aktualnih tem iz medijev? Na primer prestop občine v Južno primorsko regijo in nadomestilo za stavbno zemljišče .

Tako prva kot druga tema je del zdrah, ki sem jih omenjal pri prvem vprašanju. Očitek nekaterih firm, **da bo občina Ilirska Bistrica zaradi prestopa izgubila sredstva iz EU je ne utemeljen.** Ob sprejetju sklepa na Občinskem svetu se je pojavilo nekaj ugibanj glede načina in možnosti črpanja sredstev iz skladov EU zaradi delitve Slovenije po letu 2014 na vzhodno in zahodno regijo. Pri čemer bo Južno primorska razvojna regija kateri mi po novem pripadamo, spadala v zahodno regijo, za katero velja, da bo deležna manjšega obsega EU sredstev. Vendar je **potrebno tukaj posebej poudariti**, da se je za Občino Ilirska Bistrica spremenil le status v razvojni regiji, ki na delitev sredstev iz EU ne vpliva, ne pa tudi status v statistični regiji. Status občine v statistični regiji (z vidika EU) pa ostaja za našo občino enak za celotno naslednjo finančno perspektivo. **Kar pomeni, da se bodo EU sredstva za našo občino v prihodnjih sedmih letih delila po enakih pravilih kot sedaj.** Lahko pa povem, da sem vse firme, podpisnice tako imenovane »peticije v kateri opozarjajo na negativne ekonomske posledice zaradi prestopa v Južno primorsko regijo«, pozval naj mi sporočijo, koliko evropskih sredstev in v kakšne namene, so pridobili v zadnjih štirih letih. Od osmih firm je odgovorila le ena. Ob tem se mi postavlja vprašanje: »Čemu takšna zaskrbljenost, če EU sredstev ne črpajo?«

Nadomestilo za stavbno zemljišče je veliko bolj kompleksen problem. Vsekakor **ne drži**, da je Občina Ilirska Bistrica več kot dvakrat povečala konkreten prispevek. Zaplet je nastal, ko smo v občinski upravi primerjali seznam firm v občini s seznamom zavezancev za plačilo nadomestila za stavbno zemljišče, ki ga je občina pošiljala na Davčno upravo v preteklih letih. Ugotovili smo, da zelo veliko zavezancev ni plačevalo omenjenega prispevka, poleg tega smo ugotovili, da je bil prispevek veliko zavezancem obračunan na osnovi napačnih ali zastarelih podatkov. **Posebej moram poudariti, da smo izračune delali na osnovi odloka iz leta 1993.** Neugodno je, ker so nekatere firme plačevale tudi **štirikrat manj**, kot bi morale, so pa tudi primeri, ko je firma plačala skoraj 100.000 evrov premalo. Grob izračun razlike med pravilnim in napačnim obračunom je **500.000 evrov**. Tukaj se postavi vprašanje ali ni mogoče naš odlok **nekonkurenčen** v primerjavi s sosednjimi občinami? Primerjava izračunov za naše zavezance po odlokih med občinami : Ilirska Bistrica, Postojna, Kozina in Sežana je pokazala, da so pravilni zneski po našem odloku še vedno manjši kot zneski , ki smo jih dobili po odlokih iz Postojne in Kozine in primerljivi z občino Sežana . Zanimiv je tudi podatek koliko denarja se nateče v občinske proračune iz naslova NUSZ (zneski so za leto

2011) : Ilirska Bistrica – 450.000 evrov, Izola – 1.200.000 evrov, Sežana 900.000 evrov, Piran – 1.800.000 evrov. Tudi to kaže, da je bilo pri nas nekaj zelo narobe. Brez dvoma, bo potrebno odlok prilagoditi novim razmeram, **do takrat pa veljajo za vse enaka pravila.**

Katere pomembnejše projekte načrtujete v naslednjih dveh letih ?

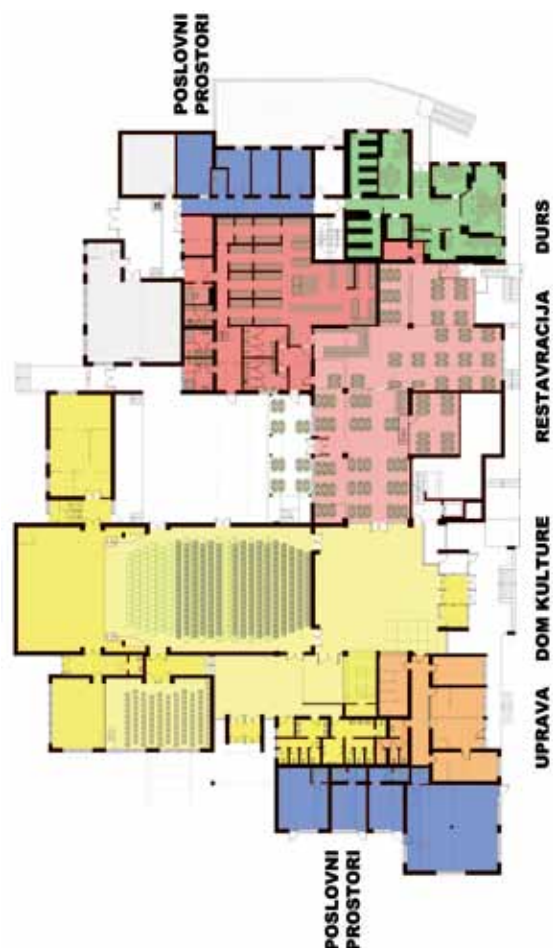
V politiki je zelo težko karkoli napovedovati, ker je veliko faktorjev na katere nimam vpliva. Lahko pa povem kaj si želim izpeljat. Nedvomno je na prvem mestu začetek gradnje industrijskih objektov v conah, zaključek projekta oskrbe obale z vodo, ureditev javne razsvetljave na področju celotne občine, izgradnja obvoznice v čim večji meri, izgradnja prve faze vrtca v Ilirski Bistrici, začetek gradnje osnovne šole in vrtca v Kuteževem in začetek gradnje osnovne šole in vrtca v Podgradu. Kar pa lahko dokaj zagotovo trdim je, da bomo realizirali sprejetje Občinskega prostorskega načrta in s tem postavitev temeljev za razvoj turizma v občini. V zadnjem času nam dobro kaže tudi glede postavitve veterenic. Nedvomno bi bil to prvi primer izrabe veterne energije v državi. S tem bi nedvomno prispevali k prepoznavnosti občine. Poleg tega pa bi renta iz tega naslova (1.015.000,00 EUR) vsekakor blagodejno vplivala na izgradnjo šolskih objektov.

IDEJNA ZASNOVA: PRENOVA OBJEKTA DOMA NA VIDMU

NOTRANJI TLOORIS PRITLIČJE

Izdelovalec STUDIO 3A -Viliam Fabiančič

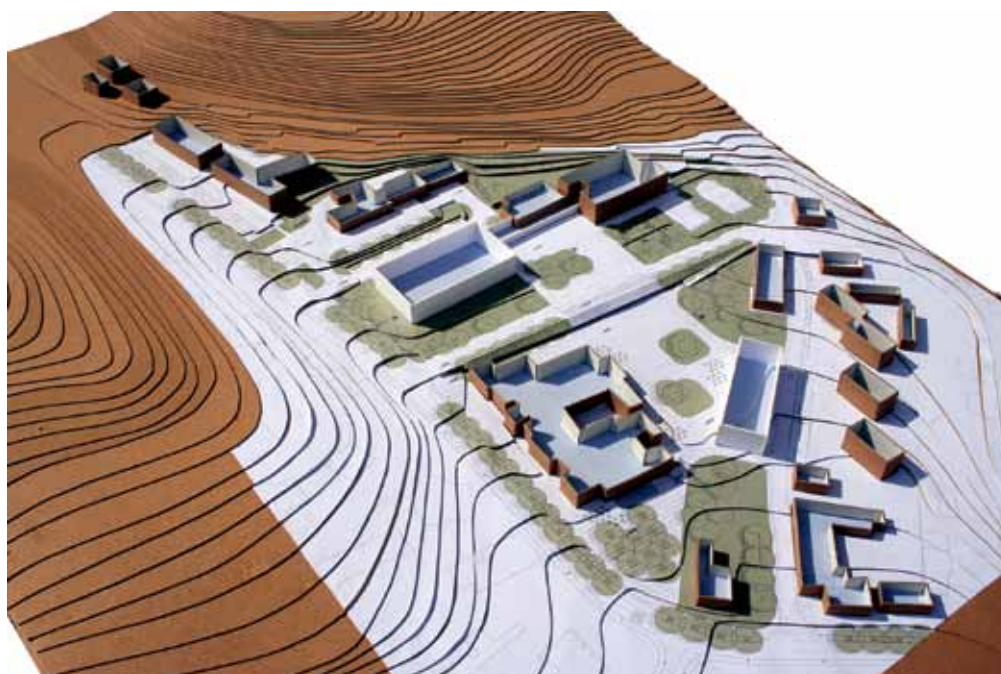
ZUNANJI TLOORIS

Izdelovalec STUDIO AKKA d.o.o

MAKETA

Izdelovalec STUDIO AKKA d.o.o

UREJANJE ZELENIH POVRŠIN V ILIRSKI BISTRICI

Občina Ilirska Bistrica, ki ureja javne zelene površine, je tudi letos poskrbela za spomladansko zasaditev cvetličnih gredic na posameznih lokacijah in sicer pri vpadnicah v mestu in nekaterih ključnih lokacijah v samem mestu. Idejna zasnova, ki jo je pripravila Drevesnica Štivan d.o.o, temelji na zasaditvi trajnic in enoletnic na lokacijah: pri Toku, avtobusni postaji, križišču pri blagovnici, spomeniku Nade Žagar, pri spomeniku na Titovem trgu, pri Hodnikovem mlinu, gredica pri Komunalni, ureditev okolice Doma na Vidmu, spomenik pri

Borcu, spomenik Zaslužnim možem, vpadnica v Ilirsko Bistrico iz smeri Ribnice, in iz smeri Knežaka, korita in gredice pri Turistu. Načrtovalci so pri zasnovi upoštevali sodobne smernice in priporočila za oblikovanje in saditve javnih površin. Predvsem se daje poudarek na zasaditev trajnic, kot dolgoročni načrt in naložba urejanja javnih zelenih površin. Za barvno poživitev gredic v toplejših mesecih, pa bodo poskrbele cvetoče enoletnice.

Ilirska Bistrica se je tako pridružila mnogim slovenskim mestom, ki z veliko

vnemo in smislom že nekaj let uspešno urejajo cvetlične grede po novih načelih oblikovanja, torej s trajnicami, nižjimi grmovnicami in čebulnicami za osnovo ter enoletnicami.

Upamo lahko, da bodo načrtani cilji pri uvajanju sprememb in novosti na mestnih zelenicah potrdili prizadevanje upravljavcev, naše pričakovanje in zadovoljstvo, tako s strani občine, kakor tudi s strani meščanov. Urejeno javno okolje pripomore k boljšemu bivanju in počutju, hkrati pa višji kulturni podobi kraja.

GREDA PRI TURISTU

DOM NA VIDMU

Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica objavlja naslednji

RAZPIS ZA LETOVANJE 2012 - DUGA UVALA

I. LOKACIJA IN CENA LETOVANJA

Lokacija letovanja: apartma Ladonja št. 16, stopnišče II (6 ležišč)

Cena letovanja na apartma brez turistične takse:

- 32 EUR / dan (uslužbenci Občine Ilirska Bistrica, v nadaljevanju: notranji uporabniki)
- 35 EUR / dan (zunanji uporabniki).

II. ROK in kraj PRIJAVE ZA LETOVANJE

Rok prijave: od 01.06.2012 v času uradnih ur Občine Ilirska Bistrica,

Kraj prijave: Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, Ilirska Bistrica: sprejemna pisarna, pisarna št. 11 ali tajništvo (II. nadstropje).

III. NAČIN PLAČILA

Možnost plačila v obliki plačilnih nalogov v največ 3 zaporednih obrokih glede na prijavljeno število dni letovanja, ki jih izda Oddelek za gospodarstvo in finance ob prejemu prijavnice (za notranje uporabnike odtegljaj pri mesečnem obračunu plače), in sicer 1. obrok v mesecu prijavljenega letovanja.

IV. OSTALI POGOJI LETOVANJA:

- menjava se izvrši zadnji dan med 19.00 in 20.00 uro (oziroma v dogovoru z naslednjim uporabnikom letovanja), vsak uporabnik se je dolžan v roku 24 ur od prihoda prijaviti na recepciji turistične agencije v Dugi Uvali,
- uporabnik/i počitniškega apartmaja mora/jo vestno in gospodarno ravnati z objekti, napravami ter inventarjem,
- uporabnik je dolžan skrbeti za red in čistočo v apartmaju in dosledno upoštevati navodila, ki se nahajajo v posameznih objektih in splošna navodila, ki veljajo za počitniško naselje,
- uporabnik/i mora/jo obvezno izpolniti zapisnik o primopredaji in popisati ugotovljeno stanje ter ob prihodu morebitno povzročeno škodo prijaviti na recepciji ali policiji,
- uporabnik, ki pri vstopu v počitniški apartma ne pregleda stanja objekta, opreme in inventarja ter pomanjkljivosti ne vpiše v zapisnik, je materialno in finančno odgovoren za škodo (plačilni nalog izdan s strani Občine Ilirska Bistrica), ki jo ugotovi uporabnik, ki letuje za njim,
- uporabniku, za katerega se ugotovi, da ob odhodu ni ustrezno očistil objekta, se zaračuna dejansko ceno naknadno opravljenega čiščenja, ki pa ni nižja od višine dveh takratnih veljavnih cen nočnin,
- če bo za posamezni termin preveč prijav, bo o prioriteti prijavljenih odločala komisija,
- prijavnica in napotnica za letovanje sta na voljo v sprejemni pisarni in pisarni št. 11 Občine Ilirska Bistrica,
- napotnico za letovanje (skupaj z izdanimi plačilnimi nalogi) je potrebno pred odhodom na letovanje prevzeti v pisarni št. 11 (II. nadstropje Občine Ilirska Bistrica) v času uradnih ur,
- prednost pri prijavi imajo notranji uporabniki,
- prevzem in vrnitev ključa apartmaja na recepciji turistične agencije v Dugi Uvali.

OPOZORILO:

Gostje, ki se ne bodo prijavili na turističnem uradu v navedenem roku, bodo v primeru kontrole dolžni odmerjeno kazen poravnati sami.

V. ODPOVED LETOVANJA

V primeru odpovedi letovanja je prijavitelj letovanja dolžan plačati celoten znesek, v kolikor si ne poišče zamenjave za prijavljeni termin letovanja. Odpoved je upravičena le v izjemnih primerih (npr.: bolezni, smrt družinskega člana,...) z izkazovanjem dokumenta.

VI. OBJAVA:

Bistriški odmevi, junij 2012

OBČINA ILIRSKA BISTRICA
ŽUPAN
Emil Rojc

11. SEJA OBČINSKEGA SVETA

Na 11. seji občinskega sveta, ki je potekala 12. 4. 2012 je občinski svet potrdil **sklep o oblikovanju komisije**, sestavljene iz predstavnikov civilne iniciative, sodelavcev iz zavodov, ki so opravili meritve, inšpekcijske službe, predstavnika občinske uprave in člana občinskega sveta, ki bo v roku dveh do treh tednov pripravila strategijo merjenja kakovosti zunanega zraka v prihodnosti.

V nadaljevanju je bil sprejet sklep o **letnem načrtu ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Ilirska Bistrica za leto 2012**. Občinski svet pa pooblašča župana za podpis vseh pogodb v prometu z nepremičninami, ki so predmet Letnega načrta.

Svetniki pa so obravnavali tudi **pravilnik o uporabi dvoran in drugih prostorov v lasti Občine Ilirska Bistrica**. Sklep ni bil sprejet saj se svetniki niso strinjali s cenikom za poroke na gradu Prem. Predlagane so bile tudi možnosti, da se mladoporočencem iz naše občine ponudi 50-odstotni popust oz. da se v cenik vstavi nov protokol, ki bo vreden 100 evrov (osnovni program), in protokol 4 za ceno 2000 evrov (vse, kar vključuje protokol 3 z dodatno ponudbo), vendar sklepa nista bila sprejeta.

V nadaljevanju so svetniki potrdili **sklep o spremembi imena občinskega podrobnega načrta za stanovanjsko naselje »Tok« v Ilirski Bistrici**, ki se bo po novem imenovalo »Pod hribom«. Ime naj bi bilo kompromis med imenoma v bližini tega območja in sicer »Hrib svobode« in »Brinškov hrib«. Sprejeti pa so bil tudi sklepi za imenovanje **Darje Grilj** kot predstavnice občine Ilirska Bistrica v Svetu zavoda Dom

starejših občanov, **Laszla Balazsa** za ravnatelja glasbene šole Ilirska Bistrica, **Barbaro Kogovšek** za predsednico odbora za urejanje prostora in infrastrukturo za preostanek mandatnega obdobja 2010–2014, **Isabello Bučković** kot odgovorno urednico glasila Občine Ilirska Bistrica »Bistriški odmevi« ter člane uredniškega odbora glasila Občine Ilirska Bistrica: **mag. Olgo Knez, Vladimirja Čeligoja, Matejo Rolih in Tatjano Urbančič**.

Nadaljevanje seje ...

V nadaljevanju 11. seje Občinskega sveta Občine Ilirska Bistrica, ki je potekala 26. 4. 2012, so svetniki sprejeli **sklep o pripravi spremembe Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Ilirska Bistrica**, ki naj se spremeni, tako da bo imela Občina Ilirska Bistrica v svetu zavoda prevladujoč vpliv. Zdravstveni dom Ilirska Bistrica je v preteklih letih izposloval približno 330.000 evrov izgube. Predlog je, da bo v bodoče Občina krila samo nastalo izgubo za nadstandardne programe, ki nimajo kritja s strani zdravstvenega ministrstva ali zavoda za zdravstveno zavarovanje in jih Zdravstveni dom izvaja po predhodni odobritvi Občinskega sveta. Župan je na seji izrazil mnenje, da dosedanji direktor ni sposoben kvalitetno voditi Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica.

Seja je bila na kratko prekinjena zaradi **7. izredne seje Občinskega sveta**, kjer so svetniki sprejeli **sklep o zagotovitvi sredstev Območnemu združenju Rdečega križa Ilirska Bistrica**, in sicer v vrednosti 4.000 evrov, ki jo bo Rdeči križ namenil nakupu hrane v obliki paketov RKS.

OBRAZLOŽITEV ZAKLJUČNEGA RAČUNA ZA LETO 2011

Občina Ilirska Bistrica je v letu 2011 realizirala 14.117.756 evrov vseh prihodkov in 16.039.607 evrov odhodkov, kar pomeni, da je realizacija dosegla rekordno višino in se je v primerjavi z letom 2004 več kot podvojila, takrat so odhodki namreč znašali 7.634.808 evrov.

Primanjkljaj v višini 1.523.344 evrov smo krili iz sredstev na računu, ki so na dan 1.1.2011 znašali 2.418.148 evrov, kar pomeni, da stanje sredstev na računu 1.1.2012 znaša 496.297 evrov.

Tekoči prihodki so v letu 2011 znašali 10.577.459 evrov in so primerljivi z zadnjimi tremi leti saj so leta 2010

znašali 10.712.79 evrov in leta 2009 - 10.065.329 evrov.

Pri tekočih prihodkih največji delež predstavlja dohodnina in ostali davčni prihodki, ki se v letu 2011 realizirani v višini 9.424.842 evrov. Ta sredstva so tudi nekako zagotovljena za tekoče poslovanje občine, njenih ožjih delov - Krajevnih skupnosti, javnih zavodov in za zagotavljanje zakonsko določenih storitev (zdravstvenega zavarovanja, oskrbnin, prevozov...). Skupna vrednost tekočih stroškov je 7.765.102 evrov.

Nedavčni prihodki so v letu 2011 primerljivi z prejšnjimi leti in znašajo

1.152.617 evrov (l.2010 999.754 evrov in l.2009 1.339.517 evrov).

Tudi kapitalski prihodki bistveno ne odstopajo v primerjavi s preteklimi leti čeprav so nekoliko nižji, v letu 2011 znašajo 73.201 v letu 2010 so bili realizirani v višini 88.063 evrov in v letu 2009 - 106.645 evrov.

Odstopanja so pa na tem kontu precejšnja v primerjavi z planom saj so bili načrtovani v višini 4.975.535 evrov predvsem zaradi plana prodaje zemljišč v ind. coni in pa v stanovanjski soseski v Kosezah. Na te prihodke vsaj delno računamo v letošnjem letu.

Transforni prihodki to so prihodki

Realizacija odhodkov po bilanci A (ni vključeno odplačilo dolga)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 I.opc.	2011 II.opc.	2011 po ZR
Odhodki veljavni plan	8.312.214	8.323.847	9.680.752	9.983.891	14.622.326	15.443.199	19.052.359	27.319.362	29.375.157	28.876.494	28.876.494	28.220.089
Odhodki realizacija	6.976.619	5.654.560	7.634.808	8.310.418	9.041.396	9.111.370	11.968.391	14.968.323	14.674.242	18.334.416	21.355.294	15.641.100
Odstotek realizacije	83,93	67,93	78,87	83,24	61,83	59,00	62,82	54,79	49,95	63,49	73,95	55,43
Plan *	0	0	0	161.029	40.257	934.171	661.065	4.016.548	5.515.425	6.419.663	6.419.663	5.658.588
Realizacija **	0	0	0	160.546	37.007	0	575.780	697.342	891.197	2.273.385	3.926.653	2.137.525
Odstotek realizacije	0,00	0,00	0,00	0,00	91,93	0,00	87,10	17,36	16,16	35,41	61,17	37,77

Realizacija odhodkov po bilanci A, bilanci B ter bilanci C (vključeno odplačilo dolga)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 I.opc.	2011 II.opc.	2011 po ZR
Odhodki veljavni plan		8.384.062	9.733.164	10.008.094	14.654.287	15.934.619	19.211.638	27.540.444	29.622.108	28.876.494	28.876.494	28.618.621
Odhodki realizacija		5.714.104	7.684.863	8.331.010	9.073.357	9.602.790	12.121.700	15.188.815	14.903.445	18.334.416	21.355.294	16.039.607
Odstotek realizacije		68,15	78,96	83,24	61,92	60,26	63,10	55,15	50,31	63,49	73,95	56,05
Plan *		0	0	161.029	40.257	934.171	661.065	4.016.548	5.515.425	6.419.663	6.419.663	5.658.588
Realizacija **		0	0	160.546	37.007	0	575.780	697.342	891.197	2.273.385	3.926.653	2.137.525
Odstotek realizacije		0,00	0,00	99,70	91,93	0,00	87,10	17,36	16,16	35,41	61,17	37,77

* Plan prejetih sredstev iz EU za investicije

* Plan prejetih sredstev iz EU za investicije

iz Države in EU v letu 2011 znašajo 3.466.393 evrov kar je precej več kot so znašali v letu 2010, ko so bili 2.051.926 evrov in približno enako kot so znašali v letu 2009.

Prihodki na teh skupinah kontov so namenski za izvajanje investicij in so se za te namene tudi porabili.

Odhodki

Odhodki so bili v letu 2011 realizirani v višini 15.641.100 oz. če stroškom prištejemo še odplačilo kreditov v višini 398.507 evrov znašajo celotni odhodki 16.039.607 evrov.

Za tekoče stroške občinske uprave in krajevnih skupnosti se je realiziralo sredstva v višini 3.339.727 evrov. V tem znesku so zajeti: plače in prispevki, izdatki za blago in storitve, plačila obresti in rezervacije. Največji delež predstavljajo plače in sicer 727.002 evrov in pa izdatki za blago in storitve 2.361.003 evrov od tega pa je največ kar 1.163.443 evrov realiziranih za tekoče vzdrževanje objektov.

Za tekoče stroške naših zavodov, dane subvencije podjetjem in kmetom, transferom društvom in ostalim se je v letu 2011 realiziralo 4.425.375 evrov. Od tega se je namenilo za:

- subvencije 263.975 evrov,
- za štipendije, družinske prejemke in stroške šol in vrtcev 3.663.699 evrov,
- za sofinanciranje delovanja društev v naši občini pa letno realiziramo sredstva v višini 497.701 evrov.

Kar 7.875.999 evrov pa se je v letu 2011 realiziralo za različne investicije kar je tudi največ v zadnjih treh letih.

Večje investicije v letu 2011:

Ureditev občinske stavbe – uredilo se je pritličje in sanitarije v kletnih prostorih in pa gradbena dela za sejno sobo. Vrednost gradbenih del je tako znašala 92.661 evrov za opremo novih pisarn v pritličju pa smo realizirali sredstva v višini 15.673 evrov.

Investicije na področju gasilstva – sredstva so se realizirala za nabavo zaščitne opreme v višini 120.000 evrov in za gasilsko vozilo za PGD Knežak 35.000 evrov

Ureditev ind. con – uredilo se je približno 75.000 m² za bodoče investitorje za kar se je realiziralo sredstva v višini 213.111 evrov.

Rozmanova ulica – uredilo se je Rozmanovo ulico od križišča pri Pošti do Gimnazije in do Osnovne šole. V celoti se je zamenjalo kanalizacijske vode in pa vodovodne vode ter rekonstruiralo in uredilo pločnik. Za ta namen se je realiziralo sredstva v višini 959.115 evrov.

Gradnja širokopasovnega omrežja – za ta namen se je v letu 2011 realiziralo 1.577.635 evrov. Sredstva so v celoti pridobljena s strani Evropske Unije. Investicija se bo zaključila v letošnjem letu.

Ureditev Grad Prem – Za sanacijo podpornega zidu ob gradu se je realiziralo sredstva v višini 136.090 evrov.

Kanalizacija in čistilna naprava Hrušica – za projekt se je v letu 2011 realiziralo sredstva v višini 718.505 evrov. Investicija je bila v celoti zaključena.

Kanalizacija in čistilna naprava Knežak – z realizacijo projekta se je v letu 2011 šele začelo, glavnina del bo narejena šele letos zato tudi realizacija znaša 171.625 evrov.

Kanalizacija in čistilna naprava Bač

– v letu 2010 in v začetku leta 2011 se je končalo z izgradnjo pločnika, gradbenimi deli za javno razsvetljavo in ureditvijo avtobusnih postajališč za kar smo realizirali sredstva v višini 77.816 evrov.

Občinski prostorski načrt – za popravo novega prostorskega načrta Občine smo v letu 2011 realizirali 106.264 evrov.

Subvencije za vodo JP Komunalni – 155.574 evrov smo namenili subvencionirani ceni vode, za naše Občane.

Oskrba s pitno vodo Obale in Krasa – 126.080 evrov pa smo namenili začetku večjega projekta, ki se bo odvijal v več obalnih in kraških Občinah in katerega cilj je obnoviti naše vode in višek vode prodajati na Obalo oz. Kras.

Pokopališče Il. Bistrica – za obnovo mrliške vežice smo realizirali 96.902 evrov.

Obnova Kindlerjevega parka – popolna obnova bistriškega parka je bila realizirana v višini 109.520 evrov.

Stanovanjska gradnja v Kosezah – za namen pridobite več parcel namenjenih stanovanjski gradnji v Kosezah smo v letu 2011 realizirali 234.711 evrov.

Investicije v zdravstvo za ta namen smo realizirali 112.308 evrov in sicer za nakup zobozdravstvena oprema, zamenjavo vozila NMP.

Dom na Vidmu za naš kulturni dom se je realiziralo 232.570 evrov in sicer za ureditev atrija, ki je v celoti prenovljen, prav tako smo uredili sanitarije in ogrevanje, opravljena je bila tudi sanacija male dvoran in ostala vzdrževalna dela.

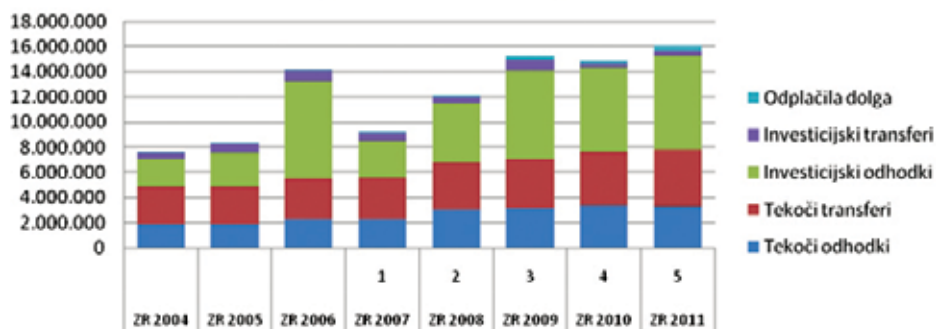
Investicije na področju športa – na področju športa smo realizirali 78.719 evrov, večji del je bil realiziran za telovadnico OŠ Antona Žnideršiča, kjer se je saniralo pod.

Investicije v vrtce – so v letu 2011 znašale 125.081 evrov.

Investicije v osnovno šolstvo so v letu 2011 znašale 695.728 evrov (največji delež 249.792 evrov za obnovo tlakov na OŠ DK in rekonstrukcija kotlovnice na OŠ Podgora 80.205 evrov).

Investicije v krajevnih skupnostih so se realizirale v skupni višini 468.371 evrov.

Javnofinančni odhodki po letih

Rekonstrukcija rtp 110/20 kv Ilirska Bistrica v polnem teku

ELES IN ELEKTRO PRIMORSKA NA SKUPNEM PROJEKTU

Na območju RTP Ilirska Bistrica poteka rekonstrukcija 110/20 kilovoltne razdelilno-transformatorske postaje (RTP). Slednja je vitalnega pomena za to območje, saj je edina napajalna točka. Projekt poteka v sodelovanju Eles in Elektra Primorska. V domeni Eles je prenova systemskega in daljnovidnega dela stikališča, distribucijski del s transformacijo 110 na 20 kilovoltov pa je v domeni Elektra Primorska. Ocenjena vrednost projekta za Eles je v višini 7,5 mio evrov. Po zaključku rekonstrukcije se bodo v Elesu lotili še rekonstrukcije daljnovoda Divača-Pivka- Ilirska Bistrica, kar bo finančno še večji projekt, saj gre za 28 kilometrov trase.

Zgodovina stikališča je dolga. Prvo stikališče je bilo namreč zgrajeno že leta 1939 na trasi 132 kV daljnovoda Doblar – Matulji. Leta 1963 se je začela gradnja 35/10 kilovoltnega stikališča, med leti 1976 – 78 pa je bilo zgrajeno novo stikališče s transformacijo 110/20 kV. Zaradi dotrajanosti RTP je bilo odloženo, da bo v letih 2012 – 2013 izvedena rekonstrukcija stikališča v GIS izvedbi.

RTP Ilirska Bistrica je edina napajalna točka območja

Sedanj projekt je nadaljevanje tradicije soinvestorstva Eles in Elektra Primorska, ki se je začela z rekonstrukcijo RTP Koper. Princip je dokaj podoben, investicijo vodi Eles, Elektro Primorska sodeluje kot soinvestitor, pri čemer ves systemski in daljnovidni del stikališča vodi in financira Eles, distribucijskega pa Elektro Primorska, je povedal **Marko Hrast**, direktor sektorja za prenosno omrežje v Elesu. Po besedah Hrasta je objekt zgodovinske vrednosti, postaja RTP Ilirska Bistrica pa je vitalnega pomena za to območje, saj je edina napajalna točka.

»Ta del je po svoje dokaj ranljiv, ker je po eni strani še vedno napajan s 75-let starim daljnovodom iz Divače, po drugi strani pa se nadaljuje naprej do Matuljev, tako da ne gre za prav vrhunsko napajanje. Glede na to, da

planiramo obnovo daljnovoda iz Divače, je bilo logično, da tudi ta objekt, ki je star 35 let in je dotrajan, obnovimo in posodobimo. Ko smo pripravljali idejni projekt, smo ugotovili, da kljub temu, da nismo sredi urbanega dela, smo pravzaprav na odprtem na polju, zaradi obratovalnega vidika vseeno naredimo stikališče v zaprti izvedbi. To pomeni, da bomo najprej postavili stikališče in ga kasneje nemoteno prekopili, torej bo stikališče ves čas gradnje obratovalo. Če bi ga gradili v prostozračni izvedbi, bi ga morali izklopiti vsaj delno, kar bi bilo tvegano za napajanje tega območja, tega pa si nismo upali narediti,« je bil izčrpen Hrast.

Trenutno poteka gradnja stavbe novega GIS stikališča, tehnološke in komandne stavbe, postavljeni so daljnovidni portali v smeri Pivke, od koder bo prišel dvosystemski daljnovod Pivka-Ilirska Bistrica, pripravljen je tudi portal za morebitni daljnovod do vetrnih elektrarn na Voljovji rebri, če bo do gradnje prišlo. V izvajanju so zemeljska dela za transformatorske bokse za Elektro Primorska, tik pred izvedbo je kabelska kanalizacija od komandne stavbe do portalov. »Računamo, da bomo ključna gradbena dela na stavbi končali do septembra 2012, ko je predviden prevzem ključne tehnološke opreme stikališčnih naprav GIS v oklopljeni izvedbi. Planiramo, da bo ELES sam izvedel parametriranje in nastavitve sekundarne opreme, elektromontažna dela pa bomo oddali zunanjim izvajalcem. Spomladi leta 2013, ko bo vse zmontirano, bomo začeli s postopkom priklopa. Do poletja 2013 bodo testiranja pod streho, sledile pa bodo zaključne meritve montaže. Predvidevamo, da bomo do konca leta 2013 dobili uporabno dovoljenje,« je povedal Hrast.

Projektno ekipo, inženiring, vodijo Elesovi strokovnjaki v sodelovanju z delavci Elektra Primorska, operativna dela pa izvajajo zunanji izvajalci. Projektant je podjetje Korona, gradbena dela, vključno z jeklenimi konstrukcijami,

izvaja podjetje Marc, vsa osnovna elektro montažna dela in nastavitve sekundarne opreme pa bodo opravili delavci Eles.

Tudi po besedah **Radka Carlija**, vodje dejavnosti distribucije na Elektru Primorska, poteka sodelovanje na projektu dobro in brez zapletov: »Ilirsko-bistriški RTP je bil narejen v 70-letih prejšnjega stoletja in že dalj časa smo se pogovarjali, kako bi opravili rekonstrukcijo. Študija je glede na bodoče potrebe stikališča, ko se bo vklopila vetrna elektrarna Volovja reber in ko bo Eles do Ilirske Bistrice pripeljal dvosystemski daljnovod iz Pivke, pokazala, da je treba narediti tako stikališče. Zato smo z Elesom podpisali sporazum, kjer smo natančno opredelili, kdo kaj financira in na podlagi tega pristopili k investiciji. Eles je vodilni partner, mi pa sodelujemo v tistem delu, kjer gre za transformatorska polja, vendar le v 110 kilovoltnem stikališču, saj smo 20 kilovoltnega v preteklosti obnovili že sami. Nova oprema bo zagotavljala večjo zanesljivost dobave električne energije na tem območju in dovolj rezervne zmogljivosti, če bo prišlo do porasta razvoja industrije ali do gradnje železniške napajalne postaje v Ilirski Bistrici. Seveda to še ni tako blizu, je pa možno, da se bo zgodilo slej ali prej. Sodelovanje z Elesom je zelo dobro, ves čas smo ta objekt skupaj načrtovali in ga usklajevali. Investicija je vredna 2,3 mio evrov,« je zaključil Carli.

Z obnovljenim stikališčema in sodobno opremo se bo po besedah Hrasta vzdrževanje na tem objektu zmanjšalo vsaj za polovico. »Pri takih vrstah naprav, ki jih imamo, se vzdrževanje zmanjša približno za polovico. Manj delovnih ur je potrebno opraviti na objektu, vendar pa je tak objekt približno 40 odstotkov dražji kot v prostozračni izvedbi, zasede pa manj prostora, na nek način pa je tudi ekološko bolj primeren. Na dolgi rok se ta razlika torej izniči, manjše pa so tudi možnosti okvar,« je zaključil Hrast. **III Katja Krasko Štebljaj**

OBVESTILO OBČANOM O POTEKU VELJAVNOSTI OSEBNIH IZKAZNIC IN POTNIH LISTIN

Že v prejšnjih številkah Bistriških odmevov smo vas seznanili, da v letu 2012 poteče veljavnost približno 2500 osebnih izkaznic in prav toliko potnih listin občanov Občine Ilirska Bistrica, na nivoju države pa bo potekla veljavnost skoraj 492.000 potnih listin in 392.000 osebnih izkaznic.

Velikokrat se zgodi, da potek listine ugotovimo šele takrat, ko jo potrebujemo. Ker pa izdelava listine praviloma traja nekaj dni je prav, da smo pozorni na njeno veljavnost. Kljub obveščanju javnosti o množičnem poteku veljavnosti osebnih izkaznic in potnih listin, smo tudi pred prvomajskimi prazniki zasledili kar nekaj primerov razburjenih državljanov, katere je šele policija na mejnem prehodu »seznanila« s potekom listine.

Zaradi navedenega ponovno predlagamo, da preverite veljavnost listine vsaj en mesec pred načrtovanim potovanjem in pravočasno poskrbite za pridobitev novega identifikacijskega dokumenta.

Največ dokumentov bo poteklo v obdobju od aprila do julija 2012, torej v času, v katerem se načrtuje največ potovanj in dopustov.

Potovalni dokumenti, ki omogočajo prehod meje so potni list, osebna izkaznica in maloobmejna prepustnica.

Z osebno izkaznico je mogoče potovati v vse države EU, **Švico, Bosno in Hercegovino, Makedonijo, Črno goro, Hrvaško, Srbijo in Albanijo.**

Vlogo za novo osebno izkaznico ali nov potni list lahko vložite na katerikoli upravni enoti.

Vlogi za izdajo osebne izkaznice ali potnega lista je potrebno priložiti eno fotografijo velikosti 3,5 x 4,5 cm, ki mora kazati državljanovo pravo podobo. Fotografija za potno listino mora ustrezati zahtevam za biometrični zajem slike. Fotografija je lahko prevzeta tudi iz sistema e-fotograf. Vloga se vloži le osebno, zanj pa je potrebno plačati upravno takso s tiskovino in sicer za:

VELJAVNOST LISTINE	OSEBNA IZKAZNICA V EUR
3 leta za državljane stare do treh let	12,43
5 let za državljane stare od 3-18 let	14,25
10 let za državljane stare od 18-70 let	18,77
trajna veljavnost za državljane starejše od 70 let	18,77

VELJAVNOST LISTINE	POTNI LIST V EUR
3 leta za državljane stare do treh let	30,67
5 let za državljane stare od 3-18 let	34,75
10 let za državljane starejše od 18 let	41,55

FESTIVAL BISTR'ŠKIH BENDOV 2012

Mladinski klub Nade Žagar iz Ilirske Bistrice prireja dvodnevni **Festival bistr'skih bendov 2012**.

Na letošnjem, zdaj že tradicionalnem, petem zapored *Festivalu bistr'skih bendov* bodo plodove svojega ustvarjanja predstavile glasbene skupine z območja občine Ilirska Bistrica.

Glasbena prireditev, ki bo tudi letos družabno in kulturno obarvana, se bo odvijala po sledečem razporedu in sicer:

PETEK, 22.06.2012

18.00 – otvoritev fotografske razstave v dvorani Sokolskega doma
19.00 – pričetek festivala

SOBOTA, 23.06.2012

15.00 – odprtje razstave
19.00 – pričetek festivala

Na razpis vabimo vse glasbene skupine na območju občine Ilirska Bistrica, ki bi se želele predstaviti na Festivalu bistr'skih bendov 2012.

Prijavo, ki vsebuje ime glasbene skupine, kratek opis skupine, audio ali video posnetek in zvrst glasbe ki jo izvaja, ter ime, priimek in telefonsko številko kontaktne osebe je mogoče oddati **do 11. junija 2012**, na e-naslov: **festbb@gmail.com**

Prav tako pa pozivamo vse fotografe, ki so v preteklih letih fotografirali dogajanje na Festivalu bistr'skih bendov, da se prijavijo na mail **festbb@gmail.com** in nam posredujejo svoje fotografije, te pa bodo objavljene na fotografski razstavi v dvorani Sokolskega doma. Za podrobnejše informacije o razstavi nam lahko pišete na zgoraj

navedeno e-pošto ali pa pokličete na telefonsko številko **040-520-091 (Martin Stadler)**.

Člani *Mladinskega kluba Nade Žagar* iz Ilirske Bistrice in soorganizatorji *Festivala bistr'skih bendov* vse vljudno vabimo, da se udeležite *Festivala bistr'skih bendov 2012*.

V primeru dežja, se nastop glasbenih skupin prestavi v prostore *Mladinskega kluba Nade Žagar*. Za podrobnejše informacije lahko pokličete na GSM številki: 041-749-369 (Nejc Mršnik) in 031-483-823 (Sandi Čekada) ali pišite na e-naslov: **festbb@gmail.com**

ŠE ENKRAT VSE VLJUDNO VABIMO NA FESTIVAL BISTR'ŠKIH BENDOV 2012

PRENOVLJENA SPLETNA STRAN ZELENI KRAS

Sredi marca je zaživela oblikovno prenovljena in vsebinsko dopolnjena spletna stran www.zelenikras.si, ki je namenjena predstavitvi turistične ponudbe celotne Notranjsko-kraške regije. Uporabniki spletne strani tako lahko na enem mestu najdejo celovite in pregledne informacije o znamenitostih Zelenega krasa, različnih vrstah nastanitev, možnostih aktivnega preživljanja prostega časa, kulinarični ponudbi ter možnostih za poslovni turizem. Spletna stran se bo sproti dopolnjevala in je zaenkrat prevedena v angleški jezik. Prenova spletne strani je del skupnega turističnega projekta Park Zelenega krasa, ki ga financirajo občine Notranj-

ske-kraške regije in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. V okviru projekta smo lani že izvedli izobraževanje za turistične delavce in imetnike znamke Zeleni kras. Devet centrov za obiskovalce po regiji smo opremili z računalniško, multivizijsko in pohištveno opremo ter znotraj in zunaj centrov namestili zemljevide

regije. V zaključni fazi so tudi turistični promocijski filmi, in sicer šest občinskih, skupni film ter kratki film za predvajanje na spletu.

Poleg nadgradnje spletne strani smo izdelali tipično sejmsko opremo in skupaj s ponudniki nastopili na dveh domačih sejmi (Narava zdravje in Alpe Adria: Turizem in prosti čas v Ljubljani) ter dveh turističnih sejmi v tujini: IFT Beograd in Budimpešta. Izdelali smo različni promocijski material, vodnik Zeleni kras pod povečalom ter oblikovali radijske, tiskane, jumbo in spletne oglase.

Dragica Bratanič, RRA Notranjsko-kraške regije, d. o. o.

ŠPARGLJI VSE BOLJ ISKANA RASTLINA

Lastnik ekološke kmetije Kozlek Milenko Oblak je edini kmet na področju Ilirsko Bistriške občine, ki vzgaja vrsto špargljev Domona Cipres.

Ta okusna in zdrava vrsta hrane, zavzema v dolini reke Reke tri hektarje površine. Milenko pravi, da je za razliko od prejšnjih let letina osrednja. Na to, pa seveda vplivajo tudi vremenski razmere. Glede pobiranja špargljev imata pri tem opravilo glavno besedo Milenko in soproga Zineta. Sedaj, ko je sezona v polnem zamahu, pa pridejo pomagat sorodniki in prijatelji. S tržiščem nimajo težav. Vse kar pridelajo prodajo doma (Kozlek.kmetija@kabelnet.net), ter na tržnicah v Ilirski Bistrici, Postojni in Pivki.

Na ekološki kmetiji Kozlek so se specializirali za pridelavo špargljev, ukvarjajo

pa se tudi z ovčerejo in žganjekuho iz sliv iz domačega nasada. **III Petar Nikolič**

ALU-TERMO OKNA, VRATA

- ♦ s termo členom
- ♦ trojno tesnenje

www.aluslav.si

041-544-687

Slavko Smrdelj s.p.
Partizanski hrib 12
6250 Ilirska bistrica

email: aluslav@gmail.com
fax: 059-052-741

ogrevanje * vodovod * solarni sistemi
talno gretje * klimatizacija *
toplotne črpalke * adaptacije kopalnic

SIB
INŠTALACIJE d.o.o.
www.instalacije-sib.si

gsm: 041 714 394
e-mail: sibist@siol.net
Jablanica 12, 6250 Il. Bistrica
tel.: 05/ 714 85 15, fax: 05/ 714 85 16

BRKINSKI SADJARJI NA EKSURZIJI V NOVEM SADU

Društva brkinskih sadjarjev, pridelovalcev Brkinskega slivovca in Kraškega brinjevca smo v sodelovanju s kmetijsko svetovalko Danijelo Volk iz KSS Il. Bistrica in Francem Jelušičem iz Slop 11. in 12. maja 2012 organizirali obisk mednarodnega kmetijskega sejma v Novem Sadu in ogled kmetijskih posestev na območju Fruške gore.

Fruška gora je v Nacionalnem parku, katerega oblikuje bogat in raznovrsten živi svet. Tu raste okoli 1500 različnih rastlinskih vrst, preko 40 je zaščitene. 90% parka je pod gozdom, največ pa je lipe. Območje je bogato tudi s favno, saj tu živi veliko insektov in preko 200 vrst ptic.

Vinogradništvo je na tem območju eno od najstarejših v Evropi. Pred več kot 1700 leti je prve cepljenke na obronkih Fruške gore posadil rimski cesar Probus. Tu je najbolj znano avtohtono vino Bermet, katerega so trgovci pred več kot 150 leti izvažali v Ameriko, po nekaterih podatkih naj bi bilo to vino tudi na vinski karti »Titanika«. To je posebno likersko vino, ki spominja na vermut, vendar pridobljeno z drugačno tehnologijo, saj poteka maceracija z več kot dvajsetimi različnimi zelišči.

Prvi dan smo obiskali vinogradniško kmetijo »Mačkov Podrum« v Irigu, kjer obdelujejo 32 ha vinogradov. Od sort pridelujejo chardonnay, renski rizling, traminer, merlot, cabernet frank, modri pinot in portugalko. Grozdje predelajo sami in vino sami tržijo, večino ustekleničenega. Poleg tega imajo še prostor za pogostitev, kjer smo tudi poskusili njihove dobrote. Lastnik Sava Jović nas je vodil tudi na druga posestva.

Ogledali smo si nasad jablan firme Atos vinum. Direktor in tehnolog so predstavili posestvo in njihovo delo. Leta 2007 so pričeli s sajenjem dvoletnih, brezvirusnih jablanovih sadik, katere so uvozili iz Italije in Nizozemske in danes obdelujejo 70 ha velik sadovnjak, v bodoče pa nameravajo

površine povečati na 120 ha. Sadovnjak namakajo iz lastnih zajetij, postavili pa so tudi mrežo proti toči.

Pred tremi leti so v sodelovanju s prof. dr. Janezom Hribarjem iz BF Ljubljana, zgradili lastno hladilnico, kapacitete 3000 ton in sortirnico, katere zmogljivost je 40 ton/dan. Na posestvu je 10 stalno zaposlenih, ob delovnih konicah pa najamejo še dodatno delavno silo.

Večina jabolk - 90% izvozijo v Rusijo, ostalo pa prodajo na domačem trgu. Od sort prevladujejo jonagold, gala, rdeči delišes, fuji, braeburn, granny smith...

Pred tremi leti so zasadili tudi 4 ha vinograda, v načrtu pa imajo obnoviti še 11 ha, saj pravijo da mora biti dobro vino na dobrem mestu in prav zato načrtujejo tudi izgradnjo vinske kleti.

Območje Fruške gore ima namreč vse pogoje, tako pedološke kot klimatske, za razvoj sadjarstva in vinogradništva.

Na poti proti Vrdniku in nasadu češpelj smo si ogledali še samostan, saj jih je na tem območju kar 16.

G. Dragoslav Bugarski nas je sprejel v 3 ha velikem nasadu češpelj, kjer ima sorto Čačansko rodno, katera je odporna na šarko, zato bi bila ta zanimiva tudi za naše Brkine, kjer se v zadnjem času vse več srečujemo s to problematiko. G. Dragoslav živi v Novem Sadu, tu pa je kupil zemljo in

uredil nasad. Večino pridelka pa izvozi v Rusijo. Srbija je po pridelavi sliv in češpelj na 4. mestu v svetu.

Od tam smo se vrnili v »Mačkov podrum«, kjer so nam pripravili kosilo in degustacijo vin. Vina sta predstavila gospodar Sava, ki je tudi vinski vitez in enolog Aco, ki vodi pridelavo vina. Njihov moto pa je »znati piti, znati živeti«!

Pot smo nadaljevali do kmetije, katere lastnik je Đorđe Marič, prav tako v bližini Iriga, kjer skupno obdelujejo 6 ha nasadov jablan in breskev.

Po strokovnem ogledu kmetijskih posestev, smo se odpeljali proti Novemu Sadu do Petrovaradinske trdnjave, od tam pa v Sremske Karlovce, kjer smo prenočevali. Drugi dan smo se najprej zapeljali po Novem Sadu, nato pa odšli na kmetijski sejem, kjer smo srečali več obiskovalcev iz Slovenije, med njimi tudi predsednika KGZS g. Cirila Smrkolja in predsednika Zadružne zveze Slovenije g. Petra Vriska. Po ogledu sejma smo se odpeljali na večerjo, od tam pa proti domu.

Bilo je naporno, vendar smo veliko videli, slišali in spoznali kako oni premagujejo težave in kako izkoristijo prednosti. Na nekaterih področjih bi jih veljalo posnemati. Da pa jim lahko konkuriramo dokazujejo prejeta priznanja naših sadjarjev za kakovostne izdelke, saj je v lanskem letu Franc Jelušič prav na Novosadskem sejmu prejel za Brkinski slivovec veliko zlato priznanje, letos pa srebrno priznanje.

Tudi Kraševci so za svoja vina prejeli priznanja in sicer Primož Štoka iz Krajne vasi srebrno za rdečo zvrst –Carsus in Dušan Rebula iz Brestovice pri Komnu bronasto za B'rstovsko penino. Čestitamo!!! Milena Štolfa – KSS Sežana

MOTIVACIJA JAVNIH USLUŽBENCEV

Trenutno je javni sektor v krču, reforme se dogajajo in tudi obeti niso najbolj pozitivni. Zato je motivacija javnih uslužbencev še kako aktualna tema v organizacijah, saj lahko vodili kadri s primernim oblikovanjem dela povečajo motivacijo zaposlenih. Dokazano je, da je zadovoljen delavec veliko bolj dovzeten za motivatorje, s katerimi ga spodbujamo k delu, kot tisti, ki je nezadovoljen.

Na zadovoljstvo pri delu najbolj vplivajo naslednji dejavniki: vsebina dela, samostojnost pri delu, vodenje in organizacija dela, plača in dodatki, medsebojni odnosi in delovne razmere. V primeru nezadovoljstva se v organizaciji pojavljajo nezaželeni oblike vedenja delavcev, kot sta na primer izostajanje z dela ter zapuščanje organizacije. Dober vodja mora znati med zaposlenimi prepoznati, da imajo različne potrebe in vrednote ter jih tudi drugačni motivacijski dejavniki spodbudijo, da so pri delu bolj uspešni in učinkoviti. Vzpostaviti mora ravnovesje med človeškimi potrebami in upoštevati organizacijske in tehnične danosti v organizaciji. Zagotoviti mora ustrezne delovne razmere, večji poudarek na posameznikovi strokovni in osebni rasti, fleksibilnejši delovni čas, večjo strpnost do posebnih značilnosti posameznika in boljše komunikacijo ter seznanjanje s stvarmi, ki se dogajajo v organizaciji in omogočiti sodelovanje pri odločitvah v skladu s pristojnostmi.

Za zagotavljanje kakovostno izvedenih storitev pa potrebujemo sistem motiviranja, ki se venomer prilagaja zaposlenim in posamezniku. Zelo pomemben je letni razgovor, ki bi moral jasno vsebovati vse ključne elemente, na primer; kaj si zaposleni želi, kakšne so njegove potrebe, kako lahko karierno napreduje znotraj organizacije ter plan, kako to doseči. Ljudje smo naravnani tako, da ko dosežemo želene

cilje, stremimo vedno za novimi izzivi. Organizacija mora spodbujati razvoj posameznika in zaposlenim omogočiti določeno samostojnost pri delu.

Tudi sistem plač in nagrajevanja mora biti oblikovan tako, da stimulira zaposlene, da bodo bolj učinkoviti. Plača je še vedno zelo pomemben motivator, če bi ga izvzeli, ne bi nihče več hodil na delo. Sama sem mnenja, da je glede na trenutno situacijo zaposlitev v javnem sektorju še vedno med najbolj zaželenimi. Pred globalno krizo okoli plač javnih uslužbencev ni bilo izgubljenih veliko besed, sedaj, v času krize, ko podjetja propadajo eno za drugim, pa so tarča tudi javni uslužbenci, višine plač in število zaposlenih.

Zaključila bi z mislijo, da smo ljudje vsak svoj svet in individuum in moramo biti v prvi vrsti korektni in pošteni do sebe v opredeljevanju naših potreb in želja, saj ne moremo samo gledati na drugo stran brega in si zamišljati, kaj morajo drugi (v našem primeru organizacija) narediti za nas. Vsak posameznik najbolje pozna svoje potrebe in če si zvesto sledi, bo tudi našel primerno

delo, ki ga bo zadovoljilo. Nadalje pa je v organizaciji pomembno, da imamo transparentno dvosmerno komunikacijo med zaposlenimi in vodji, saj sami ne moremo spremeniti nič. Delodajalec pa nosi odgovornost, da zaposlene obravnava pravično in enakopravno. Potrebno je spremljati delo posameznika, ustvariti sistem, ki nudi zaposlenim povratne informacije o uspešnosti opravljanja njihovega dela. V skladu z vloženim trudom pa je potrebno zaposlene nagraditi oziroma kaznovati. Če so ocene, ki so merilo za nagrajevanje in predstavljajo stimulativen del plače, odvisne od subjektivnega mnenja vodje in všečnosti, organizacija ustvarja nesoglasja in konflikte znotraj kolektiva in s tem znižuje motivacijo zaposlenih. Posledično povzroči slabše zagotavljanje storitev in kaljenje dobrega imena organizacije. Kakovosten kader pa vedno najde primerno zaposlitev na trgu, saj je število sposobnih zaposlenih omejeno. Javni sektor mora ravno tako tekmovali z zasebnim, da pridobi kakovosten kader.

III Ana Komidar, mag.UL, Ekonomska fakulteta

KGZ AKCIJA
od 21.5.2012 do razprodaje zalog

AKCIJA VRTNIH KOSILNIC

GREEN CUT EU 464TR/GGP
bencinska kosilnica - primerna za košnjo do 1200m²
motor: GGP V 35
koš: 55 litrov PVC

GREEN CUT EU 534TR/GGP
bencinska kosilnica - primerna za košnjo 1500m²
motor: GGP SV 40
koš: 55 litrov PVC

- 10%

Agrocenter ŽABOVCA

VELIKA IZBIRA SADIK IN SEMEN

solata 1,20€

paradižnik 0,35€/kos

paprike 0,35€/kos

razne začimbe 0,50€/kos

Vabljeni!

AC Žabovca - Ilirska Bistrica
tel.št. 01/7118 180

AC Iga vas
tel.št. 01/7071 640

AC Nova vas
tel.št. 01/7098 075

AC Vrhnika
tel.št. 01/7506 840

AC Mlin - Cerknica
tel.št. 01/7071 627

USPEŠEN POSVET ČLANIC PGD-JA

Gasilska zveza Ilirska Bistrica je bila gostiteljica posveta za članice v prostovoljnih gasilskih društvih in gasilskih zvezah obalno-kraške regije. Posvet je vodila članica sveta Gasilske zveze Slovenije in predsednica komisije za delo s članicami v Gasilski zvezi Il. Bistrica tov. Darja Slavec Stanič.

Posveta se je udeležilo 64 članic iz Prostovoljnih gasilskih društev Hrvatini, Dekani, Moravž, Krkavče, Babiči in Industrijskega prostovoljnega gasilskega društva Luka Koper, ki so predstavljali Obalno gasilsko zvezo Koper, PGD Sečovelje iz Gasilske zveze Piran, PGD Sežana, Komen in Povir iz Kraške gasilske zveze, PGD Slavina in Pivka iz Gasilske zveze Postojna, iz Gasilske zveze Il. Bistrica pa so bile predstavnice PGD Koritnic, Knežaka, Vrbova, Podgora - Podgraje in Ilirske Bistrice. Posveta so se udeležili tudi predsedniki in poveljniki gasilskih društev in gasilskih zvez ter predsednica sveta članic Gasilske zveze Slovenija g. Marinka Cempren Turk.

Članice so se na posvetu udeležile šestih operativnih delavnic, ki so jih pripravili in vodili operativni člani PGD Il. Bistrica. Usposabljevale so se na delavnici razrez vozila, iz nujenja prve pomoči, dela z dvigalom in tesnilnimi blazinami, dela z radijskimi postajami in v vrhni tehniki. Po končanem usposabljanju so članice PGD Ilirska Bistrica in PGD Podgora - Podgraje izvedle pokazano vajo, v kateri je bilo prikazano reševa-

nje ponesrečencev v prometni nesreči in požarno zavarovanje ter so bili predstavljeni postopki ob prometnih nesrečah.

Po krajši analizi usposabljanja in vajah ter poročanju članic o svojem delu v preteklem letu so srečanje zaključile v izmenjavi gasilskih izkušenj pri svojem poslanstvu v gasilski organizaciji. **III Petar Nikolič**

MEDDRUŠTVENA VAJA PGD PODGRAD IN PGD JELŠANE V RAČICAH

V duhu dobrega sodelovanja in potrebe po nadgrajevanju znanja smo sev deževnem sobotnem jutru 14. februarja odločili izmenjati izkušnje z gasilci iz Jelšan. Vaje so potekale na prostoru bivšega vojaškega objekta v Račicah, udeležilo se jih je 16 domačih gasilcev in 7 gasilcev iz Jelšan.

Pričeli smo s teoretičnim delom, v katerem smo seposvetili tehniki in uporabi izolirnih dihalnih aparatov na eni točki ter uporabi različnih vrst lestev na drugi. Poudarek je bil na opremljenosti, ki jo društvi posedujeta, in na varnem delu z njo.

V drugi fazi smo simulirali celoten potek intervencije, gorelo je v dvonadstropnem stanovanjskem objektu, kjer smo lahko pridobili teoretično znanje uporabili tudi v praksi. Prostore smo dobro razdelili, da so bile razmere in vidljivost kar se da

podobne resničnim dogodkom. Iz gorečega objekta smo morali tudi reševati nekaj stanovalcev in jih primerno oskrbeti do prihoda reševalnega vozila.

Operativci so pokazali visoko stopnjo strokovnega znanja in potrditeljevalstvo,

da tudi s prostovoljnim delom in s srcem pri stvari lahko opravljajo gasilsko službo na ravni poklicnih kolegov. Sodelovanje med društvi se tukaj ne bo končalo, saj že načrtujemo ponovno srečanje na vaji v mesecu maju nekje v Jelšanah. **III PGD Podgrad**

V PRIMERU POTRESA

Gasilci PGD Podgora smo se v soboto, 12. maja, na prošnjo OŠ Podgora, Kuteževu, odzvali prošnji po izvedbi skupne vaje, ki bi prikazal reagiranje v primeru potresa. Območje, na katerem stoji šola, je potresno zelo ranljivo, saj leži na potresnem območju, ki ga lahko prizadene rušilni potres 8. stopnje. S tega vidika je omenjena vaja za društvo bistvenega pomena, saj naše društvo v preteklosti še ni posredovalo v primeru rušilnega potresa. Vajo smo pripravili v več sklopih. V prvem sklopu smo učencem na igrišču OŠ prikazali osebno zaščito, ročno orodje, naprave, podporne elemente in opremo, ki je potrebna za posredovanje. V drugem sklopu je sledilo predavanje za učence in učitelje, kako ravnati v primeru potresa, nato pa še prikazna vaja.

Predpostavka je bila, da je objekt OŠ zadel potresni sunek 7. stopnje, ki je povzročil močno tresenje predvsem lesenega dela stavbe in odpadanje stropa v različnih prostorih. Poškodovan je bil glavni vhod in stena ob vhodu v vrtec.

Učenci se najprej zaščitijo s tem, da gredo pod mize in počakajo do konca tresenja tal, na kraju se izvede evakuacija iz šole. Na kraj pride prva enota gasilcev, ki poskrbi za izklop elektrike in plina, ter zavaruje objekt. Vodja intervencije v razgovoru z učiteljicami ugotovi, da je v šoli ujetih nekaj poškodovanih učencev, ter organizira gasilsko posredovanje. Organizira se

sprejemno mesto ter na kraj zahteva tehnično in reševalno enoto ter nujno medicinsko pomoč. Tehnična enota zagotovi varnost vstopa v objekt ter poskrbi za podporo glavnega vhoda in vhoda v vrtec za reševalne enote. Prav tako se pripravi varno mesto, kjer se oskrbuje oškodovance, učencem pa se predstavi 8 različnih načinov iznašanja poškodovanih oseb.

Omenjena vaja je bila zelo dobro sprejeta tako med učenci in učitelji, pa tudi med gasilci, saj usposabljanj na to tematiko v preteklosti praktično nismo izvajali.

Z gasilskim Na pomoč III David Iskra, PGD Podgora - Podgraje

TABOR 2012

KJE? KOPRIVNA
KDAJ? 7.7. - 14.7.2012
KDO? PLANINSKO DRUŠTVO SNEŽNIK
ZA KOGA? OSNOVNA IN SREDNJA ŠOLA

AKTIVNOSTI:

spust čez reko
preživetje v naravi

nočni pohod
družabne igre
orientacija
pohodi

plezanje
planinski krst
bivakiranje

VEČ INFORMACIJ:
pdsneznik.si/tabor
 PD_Sneznik

Spust za čisto reko

Reko '12

2.6.2012

Start ob 10h pred bivšo gostilno Lovec
info na 040 606 946

www.mrzlauda.com

EMILIJA ŽNIDARŠIČ IZ IL. BISTRICE PRAZNOVALA 100 LET

Gospa Emilija Žnidaršič, ki danes živi v Ilirski Bistrici, sicer pa je doma iz Istre, iz Labina, je 23. aprila praznovala 100. obletnico rojstva. Ob visokem jubileju so ji najbližji pripravili pristrčno slavlje, še posebej pa se je razveselila obiska ilirskobistriškega župana Emila Rojca.

Simpatično slavljenko je življenjska pot, po hudi izkušnji, leta 1936 pripeljala v Ilirsko Bistrico. Zaposlila se je kot prva

vzgojiteljica v na novo odprtem vrtcu, ob porodnišnici v Trnovem. Čez tri leta se je poročila z domačinom **Andrejem Žnidaršičem** iz znane bistriške meščanske družine. V zakonu so se jima rodili trije sinovi. Danes živi sama s sinom Andrejem, druga dva sinova, znani bistriški arhitekt in slikar, pa sta žal že pokojna. Njeno življenje je vsa leta potekalo bolj ali manj v družinskem krogu, saj je, posebej v zadnjih letih,

ko si je zlomila kolk, redko odhajala z doma.

Življenjski praznik je praznovala v krogu najbližjih, čestitke najstarejši občanki pa so se vrstile z vseh strani. Voščili so ji bistriški župan **Emil Rojc** in delegacija OZ Rdečega križa ter predstavnica bistriške krajevne skupnosti. Gostje so ji skupaj nazdravili in ji zaželeli še veliko zdravih let. III

ZAHVALA

Ob praznovanju visokega jubileju, stoletnice naše mame Emilije Žnidaršič, se zahvaljujemo vsem, ki so jo obiskali, ji prinesli cvetje ali ji na kak drugačen način voščili ob rojstnem dnevu. Naša posebna zahvala gre županu Občine Ilirska Bistrica g. Emilu Rojcu, Območnem združenju Rdečega križa Ilirska Bistrica, župniku g. Gabrijelu Vidrihu in župnijski Karitas.

Družina Žnidaršič in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Vsem vam hvala.
Hvala, ker ste nam pomagali in
ker ste nam v težkih dneh
stali ob strani.
Hvala, ker ste nas spremljali
na zadnji poti našega
prerano umrlega Darkota.*

GUJSA, GUJSA, MI IMAMO PUJSA

Ko sem bila majhna sem zelo rada obiskovala staro mamo, ki je živela v Trnovem. Imela je majhno kmetijo, kjer ni manjkalo živali. V hlevu je kraljeval konj, dve kozi, zajci, v prizidku pa je ležala rožnata pujsa, ki je pričakovala naraščaj. Neštetokrat sem jo obiskala, ji kaj prinesla za posladek in z veliko nestrpnostjo pričakovala mladiče. Nikoli ne bom pozabila dneva, ko sem v kupu sena zagledala majhne ljubke smrčke in pujso, ki ni nikogar pustila blizu. »Pazi, da te ne ugrizne,« je dejala stara mama, »boji se za mladiče«. Stekla sem v kuhinjo, da ji odnesem jabolko, vendar se je v košari, polni sadja, nekaj premikalo; kako sem se prestrašila, odskočila sem, nato pa se počasi približala košari. In kaj zagledam – rožnat smrček se je premikal in dvigoval pregrinjalo, pobožala sem ga, ga vzela v naročje in ugibala, zakaj ni pri mami. »O, se že poznata,« je rekla stara mama, »ime-nitno, zdaj boš ti skrbela zanjo, mama pujsa ima premalo seskov, kupila sem stekleničko, samo še mleka ji dolijem.« Vzela ga je iz košare, tako zelo je cvilil, ko pa je potegnil dudo, je utihnil in

zaspal. Od takrat sem skrbela za tega rožnatega prašička, vozila ga v vozičku, na sankah, mu prepevala pesmice. Pujsa je vsak dan postajal večji in nekega dne ga je odpeljal močan kmet. Od takrat sem si želela prašiča in želja se mi je uresničila na moj petdeseti rojstni dan, ko je v naš dom prišla prisrčna pujsa.

Vietnamski prašič je po vsem telesu pokrit s kratkimi črnimi ščetinami, ki so pri mlademu pujsu še mehke, pozneje se spremenijo v daljše trde kocine, je simpatičen, ljubek, uren in strašljiv. Smrček je nekaj posebnega, z njim odlično voha, miga, spreminja obliko in noslja. Ta prašič ni fantek, ampak punčka, in ker neprestano miga, sem ji rekla PEGI, ime ji je všeč; ko jo pokličem, se dve črni očesi obrneta k meni in najraje bi jo poljubila, tako zelo je ljubka. Vsakodnevne vragolije in predvsem nežnost, ki jo izkazuje, so nekaj, kar me pri njej vsak dan znova osreči, hkrati pa sem se o njej veliko naučila. Opazovala sem jo pri izpustih – s čim se hrani (pozimi korenine regrata, spomladi cvetovi regrata, poleti trpotčevi listi, mlade koprive ...). Ima močno voljo, je zelo odločna, hitro se užali in zelo rada se igra skrivalnice, je nezaupljiva do ljudi, ki jih ne pozna. Rada je sama, predvsem takrat, ko dobi hrano, rada ima družbo, spoprijateljila se je z muco Taco, s katero je in spi.

Z njenim prihodom so v hišo prišle dogodivščine, ki so v naše življenje

prinesle veliko smeha, zabave in še več – ljubezni do te nenavadne črne pujse.

Pujsa je bitje, ki razmišlja, čuti in si zasluži pozornost. V naši družini jo ima dovolj, prav tako pri prijateljih, ki jo obiskujejo, jo čohljajo in uživajo v njeni družbi. Nekateri vidijo v njej le kolone in se zahrbtno nasmihejo, drugi ji prinašajo krompir, jabolka in druge poljščine. Vsem, ki so ji naklonjeni, se iskreno zahvaljujem.

In ko se približamo naravi in živalim, je naše življenje bogatejše; takrat vidimo stvari, ki jih drugače ne bi, in v nas raste spoštovanje in nove človeške vrednote.

III Marina Grilj

NIZKE GRADNJE
gsm: 041 682 549, 041 652 769

NEPREMIČNINSKA AGENCIJA
gsm: 041 688 663

Vilharjeva cesta 31a, 6250 Ilirska Bistrica

KD Tuščak Bač in Občina Ilirska Bistrica
vabita na celodnevno prireditev ob

DNEVU DRŽAVNOSTI NA BAČU **Nedelja, 24. junij 2012, na balincu**

- Turnir v balinanju ob 10. obletnici BK Beu kamn (zbor ob 8.30 na balincu, prijave sprejema Viljan Ljubič – 041-579-168)
- Delavnice za otroke (od 13.00 do 15.00 na balincu)
- Otvoritev »učne poti Beu kamn« zbor ob 14.00 na balincu
- Bačka tržnica (od 14.00 dalje, prijave sprejema Mira Kirn – 040-865-956)
- Sv. maša v cerkvi sv. Ivana ob 16.00
- Kulturna prireditev ob dnevu državnosti ob 17.00
- Zabava z ansamblom Snežnik

URADNE OBJAVE

OBČINE ILIRSKA BISTRICA

št. 4 III leto 5
Ilirska Bistrica,
01. 06. 2012

Na podlagi 3. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 45/94, 8/96, 18/98 in 36/00 in 127/06), 19. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04) in 16. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave Primorskih novic, št. 18/95, 18/97, 30/98, Uradni list RS, št. 31/99 in Uradne objave časopisa Snežnik, št. 4, 30.6.2006) je Občinski svet Občine Ilirska Bistrica na svoji 12. seji dne 24.5.2012 sprejel

O D L O K

o ustanovitvi javnega zavoda Turistično informacijski center Ilirska Bistrica

I. UVODNA DOLOČILA

1. člen

S tem odlokom ustanavlja Občina Ilirska Bistrica, (v nadaljevanju: ustanovitelj), javni zavod »Turistično informacijski center Ilirska Bistrica« (v nadaljevanju: zavod).

Javni zavod »Turistično informacijski center Ilirska Bistrica«, ustanovljen s tem odlokom, je pravni naslednik javnega zavoda Razvojni center Ilirska Bistrica, ustanovljenega z aktom iz 26. člena tega odloka.

Namen ustanovitve zavoda je doseganje usklajene, kakovostne in celovite turistične ponudbe, izkoriščanje naravnih danosti in etnoloških ter kulturnih posebnosti območja, ter promocija in spodbujanje razvoja turizma na območju Občine Ilirska Bistrica.

II. NAZIV IN SEDEŽ ZAVODA

2. člen

Ime zavoda je: Turistično informacijski center Ilirska Bistrica
Skrajšano ime zavoda je: TIC Ilirska Bistrica
Sedež zavoda je: Gregorčičeva cesta 2, 6250 Ilirska Bistrica
Sestavni del imena sta tudi znak in grafična oblika imena, ki sta natančno opredeljena v statutu zavoda.

III. PRAVICE, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI ZAVODA V PRAVNEM PROMETU

3. člen

Zavod je pravna oseba, ki nastopa v pravnem prometu samostojno v svojem imenu in za svoj račun ter sklepa pravne posle v okviru dejavnosti, ki je vpisana v sodni register, z omejitvijo, da brez predhodnega soglasja ustanovitelja ne more sklepati pravnih poslov v zvezi z nepremičnim premoženjem.

Zavod je odgovoren za svoje obveznosti s sredstvi, s katerimi lahko razpolaga.

Zavod prevzema odgovornost za dobro gospodarjenje s sredstvi, namenjenimi za svojo dejavnost ter odgovornost dobrega gospodarja za upravljanje s sredstvi, ki so last ustanovitelja.

Premoženje, s katerim zavod upravlja, je last ustanovitelja. S premoženjem in nepremičnim premoženjem upravlja zavod samostojno. V primeru odtujitve nepremičnine pa samo po predhodnem pisnem soglasju ustanovitelja.

IV. ODGOVORNOSTI USTANOVITELJA ZA OBVEZNOSTI ZAVODA TER MEDSEBOJNE PRAVICE IN OBVEZNOSTI USTANOVITELJA IN ZAVODA

4. člen

Za obveznosti zavoda subsidiarno odgovarja ustanovitelj do višine sredstev, ki se v tekočem letu zagotavljajo iz proračuna ustanovitelja za delovanje zavoda.

Občinski svet občine Ilirska Bistrica ima v imenu ustanovitelja do zavoda naslednje pravice in obveznosti:

- imenuje in razrešuje direktorja,
- imenuje in razrešuje predstavnike ustanovitelja v svet zavoda,
- na predlog direktorja po predhodnem soglasju sveta zavoda odloča o načinu razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki in načinu pokrivanja morebitnega primanjkljaja,
- daje soglasje k statutu zavoda.

Župan ima v imenu ustanovitelja naslednje pravice in obveznosti:

- ugotavlja skladnost programov dela zavoda z usmeritvami ustanovitelja,
- daje soglasje k notranji organizaciji in aktu o sistemizaciji, če ni z zakonom drugače določeno,
- opravlja druge zadeve, vezane na ustanoviteljstvo in opravljanje dejavnosti.

V. ORGANIZACIJA ZAVODA

5. člen

V okviru javnega zavoda se lahko oblikujejo organizacijske enote za opravljanje javne službe iz področja osnovnega poslanstva javnega zavoda, po predhodni pridobitvi soglasja k notranji organizaciji iz 4. člena tega odloka.

Vodjo organizacijske enote imenuje direktor zavoda in z njim sklene ustrezno pogodbo.

VI. DEJAVNOST ZAVODA

6. člen

Dejavnosti zavoda so:

- oblikovanje integralnega turističnega proizvoda lokalnega turističnega območja;
- informiranje obiskovalcev preko turistično-informacijskega centra;
- promocija turistične ponudbe turističnega območja;
- sooblikovanje turistične ponudbe nacionalne turistične organizacije;
- vključevanje aktivnosti turističnih društev s statusom društva, katera delujejo v javnem interesu;
- spodbujanje razvoja turistične infrastrukture na turističnem območju;
- izvajanje drugih, s strategijami razvoja turizma na turističnem območju, predvidenih aktivnosti,
- načrtovanje, organiziranje in izvajanje marketinških in informacijsko promocijskih dejavnosti,
- raziskovanje in analiziranje trga ter analiza učinkov promocijskih aktivnosti,
- koordiniranje na področju turizma med člani LTO, društvi in ostalimi subjekti v občini,

- spodbujanje razvoja in urejanje objektov turistične infrastrukture,
- svetovanje, izobraževanje in organizacijska usposabljanje,
- pomoč pri trženju proizvodov in storitev,
- sooblikovanje turistične ponudbe Slovenije in njene promocije,
- sodelovanje in povezovanje z lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in mednarodnimi subjekti s področja turizma,
- zbiranje in posredovanje turističnih informacij,
- sprejemanje obiskovalcev,
- ugotavljanje mnenja obiskovalcev o kakovosti turistične ponudbe,
- sprejemanje in posredovanje pritožb obiskovalcev v zvezi s turistično ponudbo pristojnim organom,
- organiziranje kulturnih, zabavnih in drugih prireditve,
- vodenje statistike v občini: struktura gostov, nočitve, popis turistične ponudbe, popis podpornega turističnega okolja in aktivnosti idr.
- obveščanje o prireditvah,
- pridobivanje sredstev za opravljanje določenih nalog centra,
- urejanje in vzdrževanje turistične signalizacije,
- vzpodbujanje razvoja celovitih turističnih proizvodov lokalnega turističnega območja,
- trženje celovite turistične ponudbe na ravni lokalnega turističnega območja,
- razvoj skupne turistične infrastrukture,
- razvoj javnih površin namenjenih turistom,
- ozaveščanje in vzpodbujanje lokalnega prebivalstva za pozitiven odnos do turistov in turizma;
- upravljanje z nepremičninami in premičninami,
- druge storitve, ki jih v turističnem območju brezplačno nudijo turistom.

Zavod opravlja tudi druge posle, ki so potrebni za njegov obstoj in za opravljanje dejavnosti.

7. člen

Za izvajanje dejavnosti iz prejšnjega člena opravlja zavod naloge, ki po standardni klasifikaciji dejavnosti sodijo v naslednje šifre kategorij in deskriptorjev:

- G46.190 Nespecializirano posredništvo pri prodaji raznovrstnih izdelkov
- G47.610 Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah s knjigami
- G47.621 Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah s časopisi in revijami
- G47.622 Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah s papirjem in pisalnimi potrebščinami
- G47.789 Druga trgovina na drobno v drugih specializiranih prodajalnah
- G47.890 Trgovina na drobno na stojnicah in tržnicah z drugim blagom
- G47.990 Druga trgovina na drobno zunaj prodajaln, stojnic in tržnic
- I56.102 Okrepčevalnice in podobni obrati
- I56.104 Začasni gostinski obrati
- I56.210 Priložnostna priprava in dostava jedi
- I56.290 Druga oskrba z jedmi
- I56.300 Strežba pijač
- J58.110 Izdajanje knjig
- J58.130 Izdajanje časopisov
- J58.140 Izdajanje revij in druge periodike
- J58.190 Drugo založništvo
- J62.090 Druge z informacijsko tehnologijo in računalniškimi storitvami povezane dejavnosti
- J63.110 Obdelava podatkov in s tem povezane dejavnosti
- J63.910 Dejavnost tiskovnih agencij
- J63.990 Drugo informiranje
- L68.200 Oddajanje in obratovanje lastnih ali najetih nepremičnin
- L68.320 Upravljanje nepremičnin za plačilo ali po pogodbi
- M72.200 Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike
- M73.200 Raziskovanje trga in javnega mnenja

- M74.300 Prevajanje in tolmačenje
- N77.330 Dajanje pisarniške opreme in računalniških naprav v najem in zakup
- N79.110 Dejavnost potovalnih agencij
- N79.120 Dejavnost organizatorjev potovanj
- N79.900 Rezervacije in druge s potovanji povezane dejavnosti
- N82.190 Fotokopiranje, priprava dokumentov in druge posamične pisarniške dejavnosti
- N82.300 Organiziranje razstav, sejmov, srečanj
- N82.990 Druge nerazvrščene spremljajoče dejavnosti za poslovanje
- P85.590 Druge nerazvrščene izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje
- R90.040 Obratovanje objektov za kulturne prireditve
- R91.030 Varstvo kulturne dediščine
- R91.020 Dejavnost muzejev
- R93.299 Druge nerazvrščene dejavnosti za prosti čas

Zavod lahko spremeni dejavnost le ob soglasju ustanovitelja.

VII. ORGANI ZAVODA

8. člen

Organi zavoda so:

- svet zavoda,
- direktor,

Podrobnejša organizacija zavoda se določi s statutom zavoda.

VIII. SVET ZAVODA

9. člen

Svet zavoda sestavlja pet članov, in sicer:

- trije predstavniki ustanovitelja,
- en predstavnik delavcev zavoda,
- en predstavnik zainteresirane javnosti.

Predstavnike ustanovitelja imenuje in razrešuje občinski svet. V svetu zavoda sta dva predstavnika ustanovitelja, ki ju imenuje občinski svet po predlogu političnih strank in list zastopanih v občinskem svetu in en predstavnik ustanovitelja ki ga imenuje občinski svet na predlog župana izmed zaposlenih v občinski upravi.

Podrobnejši postopek imenovanja predstavnika delavcev in predstavnika zainteresirane javnosti se določi s splošnim aktom zavoda.

Svet zavoda je konstituiran na 1. seji in lahko opravlja svoje delo, ko so imenovani vsaj trije člani sveta zavoda.

10. člen

Delo sveta zavoda vodi predsednik sveta, ki ga izmed sebe izberejo člani sveta zavoda na prvi seji.

Mandat članov sveta zavoda traja štiri leta in začne teči z dnem prve seje sveta zavoda. Člani sveta zavoda so po poteku mandata lahko ponovno imenovani.

11. člen

Svet zavoda ima poleg pristojnosti, določenih z zakonom in drugimi akti, še naslednje naloge:

- po predhodnem soglasju ustanovitelja sprejme statut zavoda,
- sprejema druge splošne akte zavoda,
- sprejema letni program dela,
- sprejema letni finančni načrt,
- sprejema letno poročilo,
- ustanovitelj predlaga spremembo dejavnosti,
- po predhodnem soglasju ustanovitelja odloča o najemanju posojil,
- opravlja druge, z zakonom, tem odlokom ali statutom določene pristojnosti in naloge.

12. člen

Način dela sveta zavoda se določi s statutom oziroma s poslovníkom.

O vprašanjih, ki niso urejena s statutom oziroma s poslovnikom, odloča predsednik sveta zavoda.

IX. DIREKTOR

13. člen

Direktor je poslovodni organ zavoda.

Direktor organizira in vodi delo ter poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod v okviru dejavnosti, za katero je zavod registriran, ter odgovarja za zakonitost, gospodarnost in strokovnost dela zavoda.

Direktor je za svoje delo odgovoren svetu zavoda in ustanovitelju.

14. člen

Direktorja imenuje in razrešuje ustanovitelj.

Delovno razmerje z direktorjem se sklence za določen čas, za čas trajanja mandata.

Direktor zavoda se imenuje na podlagi javnega razpisa. Direktorja se lahko imenuje tudi na podlagi izvedbe internega natečaja, ki se ga izvede v občinski upravi. V tem primeru je javni uslužbenec zaposlen za del delovnega časa pri prvem delodajalcu Občini Ilirska Bistrica, za del delovnega časa, krajši od polnega delovnega časa, pa pri drugem delodajalcu, javnem zavodu TIC Ilirska Bistrica in se delovno razmerje uredi v skladu z zakonom, tem odlokom in statutom zavoda.

Za delodajalca, TIC Ilirska Bistrica, podpiše pogodbo o zaposlitvi z direktorjem za poln ali za krajši delovni čas od polnega, na podlagi akta o imenovanju direktorja, v imenu sveta njegov predsednik. Direktor mora imeti VI. ali VII. stopnjo strokovne izobrazbe, druge pogoje določa statut.

Postopek javnega razpisa, pogoji, način imenovanja in razrešitve direktorja, se natančneje določijo s statutom zavoda. Naloge, pooblastila in odgovornost direktorja podrobneje določa statut zavoda.

15. člen

Mandat direktorja traja štiri leta. Direktor je lahko ponovno imenovan.

XI. SPLOŠNI AKTI ZAVODA

16. člen

Zavod ima statut, ki ga po predhodnem soglasju ustanovitelja sprejme svet zavoda.

S statutom se ureja organizacija zavoda, organi, njihove pristojnosti, način odločanja ter druga vprašanja, pomembna za opravljanje dejavnosti in poslovanje zavoda, v skladu z zakonom in tem odlokom.

Zavod ima tudi druge splošne akte, s katerimi ureja vprašanja, pomembna za delo in poslovanje, v skladu s statutom in zakonom. Druge splošne akte sprejema direktor zavoda samostojno, če statut za posamične splošne akte ne določa drugače.

XII. SREDSTVA IN PREMOŽENJE ZAVODA

17. člen

Sredstva za začetek dela zavoda zagotovi ustanovitelj.

18. člen

Zavod pridobiva sredstva za svoje delo na osnovi letnega programa dela:

- z lastnimi prihodki (plačila za blago in storitve),
- s proračunskimi sredstvi ustanovitelja,
- s sredstvi proračuna Republike Slovenije,
- s sredstvi iz naslova javnih razpisov pristojnih ministrstev in drugih razpisov,
- z darili, volili in dotacijami,
- z drugimi viri.

19. člen

Zavod lahko upravlja na podlagi ustreznega sklepa Občinskega

sveta Občine Ilirska Bistrica s poslovnimi prostori in drugimi nepremičninami.

XIII. RAZPOLAGANJE S PRESEŽKOM PRIHODKOV NAD ODHODKI IN NAČIN POKRIVANJA PRIMANJKLJAJA

20. člen

Zavod samostojno gospodari s prihodki, ki jih ustvari s povračilom za storitve, ki jih opravlja, ter z drugimi lastnimi prihodki.

Način vodenja računovodskih evidenc in poslovnih knjig se določi z aktom o knjigovodstvu, finančnem poslovanju in drugih zadevah materialno finančnega poslovanja zavoda.

21. člen

O načinu razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki in o načinu pokrivanja morebitnega primanjkljaja na podlagi sanacijskega načrta odloča ustanovitelj na predlog direktorja po predhodnem soglasju sveta zavoda.

22. člen

O načinu pokrivanja primanjkljaja oziroma zagotovitve manjkajočih sredstev odloča ustanovitelj zavoda na podlagi sanacijskega načrta za pokrivanje primanjkljaja.

XIV. STATUSNE SPREMEMBE IN PRENEHANJE ZAVODA

23. člen

Zavod je ustanovljen za nedoločen čas in preneha iz razlogov, določenih v zakonu, ali na podlagi sklepa ustanovitelja.

24. člen

Na podlagi tega odloka je direktor oziroma v.d. direktorja javnega zavoda v roku treh mesecev od dneva uveljavitve tega odloka dolžan izpeljati vse potrebne postopke za uskladitev statusno-pravne ureditve zavoda s tem odlokom in poskrbeti za vpis statusno-pravnih sprememb v sodni register.

XV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

25. člen

Svet zavoda sprejme statut zavoda najpozneje v roku treh mesecev po uveljavitvi tega odloka. Z dnem veljavnosti novega statuta zavoda preneha veljavnost dosedanjega statuta zavoda, ki velja do sprejema novega akta v vseh določbah, ki niso v nasprotju z zakoni in tem odlokom.

Z dnem uveljavitve tega odloka nadaljuje z delom dosedanj v d. direktorja.

Dosedanjim članom upravnega odbora Razvojnega centra Ilirska Bistrica preneha mandat z dnem uveljavitve tega odloka.

Člane sveta zavoda po tem odloku se imenuje najkasneje v roku dveh mesecev po uveljavitvi tega odloka.

26. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o ustanovitvi zavoda Razvojni center Ilirska Bistrica (Ur. l. RS, št. 14/2000, 18/2002 in 70/2005).

Javni zavod Turistično informacijski center Ilirska Bistrica prevzame v upravljanje sredstva, obveznosti, evidence in druge podatkovne baze Razvojnega centra Ilirska Bistrica z dnem uveljavitve tega odloka.

27. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnih objavah glasila Bistriški odmevi.

Številka: 014-35/2012

Datum: 24.5.2012

Občina Ilirska Bistrica

ŽUPAN

Emil Rojc,l.r.

Na podlagi 16. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Ur. objave Primorskih novic št. 18/95, 18/97, 30/98, Ur. list RS, št. 31/99 in Ur. objave glasila Snežnik št. 4/06) je Občinski svet Občine Ilirska Bistrica na 12. seji, dne 24.5.2012 sprejel

PRAVILNIK O UPORABI DVORAN IN DRUGIH PROSTOROV V LASTI OBČINE ILIRSKA BISTRICA

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se urejajo način in pogoji, pod katerimi Občina Ilirska Bistrica oddaja v uporabo naslednje dvorane in druge prostore (v nadaljevanju dvorana):

- Velika dvorana Doma na Vidmu
- Mala dvorana Doma na Vidmu
- Atrij Doma na Vidmu
- Avla Doma na Vidmu in prostor za pogostitve
- Galerija Doma Na Vidmu
- Sejna soba v Jurčičevi Ulici
- Konferenčna soba na gradu Prem
- Viteška dvorana na gradu Prem
- Slavnostna dvorana s predprostorom na gradu Prem
- Notranje dvorišče gradu Prem
- Izvedba porok na gradu Prem

Cena uporabe dvoran se določi s cenikom, ki je priloga tega pravilnika in velja do preklica oz. objave novega v občinskem glasilu in na spletni strani Občine.

Spremembe cenika sprejema župan.

O oddaji v uporabo dvoran na gradu Prem in izvedbi porok na gradu Prem na način in pod pogoji iz tega pravilnika lahko odloča Razvojni center Ilirska Bistrica oziroma TIC, če so mu dvorane prenesene v upravljanje (v nadaljevanju upravljavec), ob smiselni uporabi določb tega pravilnika.

II. ODDAJA DVORAN IN DRUGIH PROSTOROV V UPORABO

2. člen

Uporabnik za uporabo dvorane zaprosi na sedežu občine ali pri upravljavcu z oddajo pisne vloge za uporabo dvorane. Vloga mora vsebovati natančne podatke o uporabniku, datumu, uri, vrsti prireditve ter času trajanja prireditve, ter odgovorni osebi za prireditev. Vlogo je potrebno oddati praviloma štirinajst (14) dni pred prireditvijo, v kolikor je dvorana prosta se lahko čas oddaje vloge ustrezno skrajša. Pravica do uporabe dvorane se pridobi na podlagi sklepa občinske uprave oziroma upravljavca. V sklepu se določijo plačilni pogoji.

3. člen

Občina oziroma upravljavec na podlagi izdanega sklepa uporabniku po uporabi dvorane izstavi račun. Uporabnik je račun dolžan poravnati v roku 8. dni, oz. v zakonsko določenem roku, v nasprotnem izgubi pravico do ponovne uporabe do uporabe dvorane, račun se pa izterja po zakonski poti.

4. člen

Uporaba dvorane je plačljiva za prireditve komercialnega značaja, ne glede na to, kdo jih organizira.

5. člen

Dvorano lahko uporabniki brezplačno koristijo:

- za prireditve, občinskega pomena, katerih soorganizator je

občina,

- za prireditve, ki jih organizirajo šole in vrtci, ki imajo sedež v občini Ilirska Bistrica ter za prireditve Glasbene šole in Gimnazije na kateri nastopajo njihovi učenci,
- za prireditve nevladnih organizacij (društev, zavodov in ustanov), ki imajo sedež v občini Ilirska Bistrica, ki se v celoti oz. pretežno financirajo iz občinskega proračuna za proslave, kulturne in druge prireditve, ki niso komercialnega značaja.

Za brezplačno uporabo dvorane mora uporabnik vlogi za uporabo dvorane predložiti tudi vlogo za brezplačno uporabo, v kateri navede podrobnejši opis prireditve in njen namen. Občinska uprava ali upravljavec o brezplačni uporabi odloči s sklepom.

V kolikor je več prijav za uporabo dvorane za isti datum in uro, ima prednost tisti uporabnik, ki je svojo vlogo oddal prvi.

Razpored uporabe dvoran se objavi na spletni strani upravljavca in občine.

V primeru, da bi občina dvorano nujno potrebovala, pa je sklep o uporabi dvorane že izdala uporabniku, lahko tak sklep prekliče, s tem, da mora uporabniku ponuditi drugo dvorano pod istimi pogoji.

Uporabnik lahko odpove rezervirani termin najkasneje dva dni pred predvideno uporabo, v nasprotnem primeru se mu zaračuna uporabnina v višini 50% osnovne cene uporabe dvorane glede na veljavni cenik.

6. člen

Za dobrodelne in humanitarne prireditve, ki jih organizirajo uporabniki, se za najem dvorane zaračuna polovično (1/2) najemnino na podlagi vloge. V kolikor občinska uprava ali upravljavec ugotovi, da prireditev ni dobrodelna oz. humanitarna, lahko vlogo zavrne in zaračuna celotno najemnino.

7. člen

Vsak uporabnik mora poleg uporabe dvorane plačati še: čiščenje dvorane z obratovalnimi stroški, dežurstvo uslužbenca, uporabo multimedijske opreme (v kolikor jo potrebuje).

8. člen

Uporabnik je dolžan spoštovati hišni red, predpisan za objekt, v katerem se dvorana uporablja, in navodila pooblaščenih delavcev občine oz. upravnika stavbe v kateri se objekt nahaja. Po končani prireditvi je uporabnik dolžan pospraviti vso opremo, ki jo je pri izvedbi prireditve uporabil.

9. člen

V primeru ugotovitve hujše kršitve hišnega reda lahko upravnik stavbe oz. pooblaščen delavec občinske uprave izvajalcem prepove uporabo dvorane oz. zahteva takojšno izpraznitev dvorane. V tem primeru je uporabnik dolžan dvorano vseeno plačati skladno z pravilnikom.

10. člen

V času uporabe dvoran občina ne prevzema nikakršne odgovornosti za kakršnekoli poškodbe uporabnika ali obiskovalcev prireditve v organizaciji uporabnika.

III. PREDHODNE IN KONČNE DOLOČBE

11. člen

Ta pravilnik prične veljati naslednji dan po objavi Uradnih objavah Občine Ilirska Bistrica v Bistriških odmevih.

Številka: 007-2/2012

Datum: 24.5.2012

Župan

Emil Rojc, l.r.

Priloga I.**CENIK (vse cene so z DDV)****Cena uporabe dvorane doma na Vidmu**

	do 4 ure / dan	od 4-8ur/ dan	nad 8 ur / dan
Velika dvorana doma na Vidmu	50 evrov	70 evrov	100 evrov
Mala dvorana Doma na Vidmu	20 evrov	30 evrov	50 evrov
Atrij Doma na Vidmu	20 evrov	30 evrov	50 evrov
Galerija Doma Na Vidmu	20 evrov	30 evrov	50 evrov
Galerija Doma Na Vidmu za razstavo	brezplačno		

Cena uporabe sejne sobe v Jurčičevi Ulici

	do 4 ure / dan	od 4-8ur/ dan	nad 8 ur / dan
Sejna soba v Jurčičevi ulici	10 evrov	20 evrov	40 evrov

Grad Prem

	do 4 ure / dan	od 4-8ur/ dan	nad 8 ur / dan
Konferenčna soba	80 evrov	120 evrov	160 evrov
Viteška dvorana	80 evrov	120 evrov	160 evrov
Slavnostna dvorana s predprostorom	80 evrov	120 evrov	160 evrov
Notranje dvorišče Gradu Prem	80 evrov	120 evrov	160 evrov

Izvedba porok na gradu Prem

Protokol 1	Protokol 2	Protokol 3	Protokol 4
Program vključuje: • najem poročne dvorane – Viteška dvorana (45 minut, ostali del gradu je za svate zaprt), • glasbena kulisa v prostorih, kjer se odvija obred (poročna koračnica ali instrumentalna glasba)	Program vključuje: • cvetni aranžma na poročni mizi, • rdeča preproga položena na notranjem dvorišču in v notranjosti gradu, • glasbena kulisa v prostorih, kjer se odvija obred (poročna koračnica ali instrumentalna glasba), • vstopnina na grad za vse svate	Program vključuje: • poroka v grajskem jedru ali na zunanjem dvorišču pri vodnjaku (45 minut), • slavnostni poročni lok, • miza za potrebe matičarja in cvetni aranžma mizi, • rdeča preproga položena na notranjem dvorišču, • glasbena kulisa na notranjem dvorišču (poročna koračnica ali instrumentalna glasba), • štiri stoli s prevlekami, • vstopnina na grad za vse svate	Program vključuje: • najem poročne dvorane - Svečana dvorana (45 minut), cvetni aranžma na poročni mizi, • rdeča preproga položena na notranjem dvorišču in v notranjosti gradu, • glasbena kulisa v prostorih, kjer se odvija obred (poročna koračnica ali instrumentalna glasba), • godalni trio, • penina in jagode (ali drugo sadje po dogovoru) za mladoporočenca in svate, • darilo za mladoporočenca – poročni kelih Oskarja Kogoja v darilni embalaži z odtisnjnim grbom Občine, • vstopnina na grad za vse svate,
Skupaj cena: 100 evrov	Skupaj cena: 200 evrov	Skupaj cena: 400 evrov	Skupaj cena (za 30 svatov): 1.000 evrov. Za vsakih 10 dodatnih svatov se znesku prišteje 200

*Zaročencema se prizna popust v višini 50 % cene po veljavnem ceniku v primeru, da ima ob oddaji vloge vsaj eden prijavljeno stalno prebivališče v naši Občini

Cena uporabe tehnične opreme

Dom na Vidmu	40 evrov mala dvorana 80 evrov velika dvorana in atrij
Grad Prem	20 evrov

Cena čiščenja dvorane ali drugega prostora, vključno z obratovalnimi stroški v pavšalnem znesku znaša 12 evrov.
Cena dežurstva uslužbenca za čas uporabe dvorane ali drugega prostora v pavšalnem znesku znaša 8 evrov.

V ZIBELKI SLOVENSTVA

Popotovali so bistriški upokojenci po naši lepi deželi in zavili tudi na Koroško. Gnala jih je radovednost in znatiželjnost. Le od kod izviramo? Kje so naše korenine? Kdaj so prvič zapisali in govorili slovensko?

Na ta in na mnoga druga vprašanja smo dobili odgovore, ko smo se vozili po prelepi koroški pokrajini onstran meje. Po ogledu znamenitosti Celovca smo se odpravili proti Gosposvetskemu polju vse do veličastne cerkve Gospe svete ali Marie Saal. V tihoti svetišča smo razmišljali o preteklosti, o prošnjah in priporočilih tedanjih prebivalcev te pokrajine, naših prednikov.

O ustoličevanju karantanskih knezov in pozneje koroških vojvod smo se učili že davno tega, a videti vsaj nekaj iz tedanjega časa, kot je vojvodski stol, in si zamišljati knežji kamen, je nekaj posebnega. Stojiš in čutiš zgodovino. Tudi v cerkvah najdeš preteklost, le če dobro pogledaš, prislunneš razlagam ali preučuješ ostaline. Stali smo pred prižnico v cerkvi Marije Worth v Freisingu (poslovenjeno Brižinj), s katere so prvič zazvene besede greha in

pokore: »E' te bi ded naš ne segrešil ...« iz Brižinskih spomenikov, prve pisane besede v našem jeziku, tam nekje v letu 972.

Čudovita okolica in prostranost Vrbskega jezera, pisanost pokrajine, oblačil in hiš je nekaj posebnega, a ne slogovno preobloženega, kot bi kdo mislil. Naravno je in njihovo. Lepo in čisto!

Le streljaj naprej, le toliko vožnje, da prislunneš vodičkini razlagi, in že si na

Osojskem jezeru. Ponovno občudovanje pokrajine in čudenje veličastnosti Osojskega samostana, v katerem se je končala žalostna usoda poljskega kralja Boleslava - Mutca osojskega, kot jo je v baladi zapisal Anton Aškerc.

Karavanški predor nas je iztisnil v našo deželo. Le še kratko druženje in skorajšnji prihod domov.

Pa saj veste, povsod je lepo ... **III F. G.**

MAJSKI IZLET NA BRIONE

Preko sto članov Društva invalidov Ilirska Bistrica se je odločilo, da si v maju ogledajo nekatera mesta v Istri in nacionalni park na Brionih.

Pot jih je vodila preko mejnega prehoda Jelšane in skozi predor Učka preko notranje Istre do srednjeveškega mesteca

Hum, ki je središče staroslovanske pisave glagolice in izjemnih fresk iz 12. stoletja v cerkvi sv. Jeronima. Mesto-spomenik, z ohranjeno srednjeveško urbano strukturo, je razglašeno za najmanjše mesto na svetu. Pa še zanimivost: prebivalci še vedno volijo svojega župana po starem običaju in njegov mandat traja eno leto.

Tudi s postankom v Pulju jih je pritegnil ogled starega mestnega jedra z ostanki bogate preteklosti. Najprivlačnejši ostanek rimskega obdobja v Pulju pa je amfiteater, slovita Arena.

Brionsko otočje pa je edini nacionalni park v Istri, ki s svojimi štirinajstimi otoki na 736 hektarih površine predstavlja edinstveno igro narave, ki na tem mestu združuje razne živalske vrste ter redko in bogato floro.

Izletniki so se popeljali s turističnim vlakcem na safari, si ogledali različne vrste živali, ki se prosto gibljejo v naravi, se seznanili z zgodovino tega otočja ter uživali na čistem zraku, bistrem morju in nedotaknjem mediteranskem zelenju.

Pri povratku so strnili utrinke tega lepega sončnega dne v istrski konobi v Žminju. **III Jožica Žibert**

PROTI ZASVOJENOSTI S SMEHOM IN SRCEM

Lokalna akcijska skupina za preprečevanje zasvojenosti Občine Ilirska Bistrica je 12. maja v veliki dvorani doma na Vidmu priredila gledališko igro na temo zasvojenosti. Na pobudo predsednika skupine Tonija Rojca je igralska skupina Harije zaigrala komedijo z naslovom »Zgledna družina« avtorice Jadranke Boštjančič, ki na humoren način predstavi družino, ki se spopada s problemom zasvojenosti.

Kot nam je pojasnil Toni Rojc, poznamo več vrst zasvojenosti, s katero se naša družba v sedanosti sooča: zasvojenost od mamil, tobaka, alkohola, kofeina, interneta, iger na srečo, spolnih odnosov ... Danes zaradi okoliščin, recesije, pohlepa vse več ljudi pada v raznorazne odvisnosti. Vse več ljudi je na robu obupa in revščine in se, ko ne vidi več

izhoda, požene v svet omam.

V lokalni akcijski skupini so se zato odločili, da na drugačen, bolj zanimiv način osvestijo občane o težavah, ki pe-

stijo družino s problemom zasvojenosti. Predsednik Toni Rojc je še povedal, da nameravajo v prihodnosti izvesti še več takšnih ali drugačnih dogodkov, saj je potrebno osveščati ljudi o tej problematiki. Seveda bodo dogodki in dejanja izvedljiva samo, če bo Las užival podporo občanov, brez negativnih kritik ter pomoči vseh, ki želijo pri takem ali drugačnem dejanju ali dogodku sodelovati. Vsi lahko sodelujejo z dobro voljo, vero do uspeha in »odprtih kart na mizi« – brez prikrivanja za lastne uspehe.

Dragi občani in občanke, če imate kakšno idejo, nasvet, vprašanja, probleme, nam prosim pišite, in sicer na naslov e-mail: las.ilirska@gmail.com III Toni Rojc in Isabela Bučkovič

ZDRAVLJENJE ODVISNOSTI

Za cilj pomoči oz. zdravljenje odvisnosti od drog se ne razume le detoksikacija in življenje brez drog, ampak tudi oblike zdravniške pomoči, KI POMAGAJO ZMANJŠATI MOŽNOST OKUŽBE Z HEPATITISOM C, B in HIV (AIDS), predoziranja in druge oblike škode, ki jih povzroča uporaba droge.

Za vsakega posameznika je potrebno zbrati primerno obliko zdravljenja in primeren program. Dober je tisti program, ki upošteva vse tri aspekte odvisnosti, in sicer biološkega, psihološkega in socialnega, torej mora zajemati:

- zdravljenje motnje v funkcioniranju možganov (z zdravili ali brez),

- psihoterapija (svetovanje, vedenjska terapija, individualno, skupinsko delo ...),
- urejanje socialnih problemov (šola, služba).

Za pomoč odvisnikom na njihovi poti k spremembi so se razvili pri nas številni **nizkopražni programi**, programi za zmanjšanje škode, kot je izmenjava igel, razna društva za pomoč odvisnikom in staršem (Zarja, Svit, Up, Pot), ter **visokopražni** oz. bolj zahtevni programi zdravljenja: Projekt človek, Komune, Metadonski program, Detoksikacijski oddelek v Centru za zdravljenje odvisnih od drog v Ljubljani III Toni Rojc

TEŽAVE Z DROGO? NI ŠE PREPOZNO!

Zavod Pelikan – Karitas, Litijska cesta 24 v Ljubljani, nudi pomoč odvisnikom in njihovim svojcem. Vsak tretji četrtek v mesecu od 18. do 19.30 ure vabimo na skupino za svojce, ki je namenjen vsem, ki se osebno ali preko svojih bližnjih srečujete s problematiko zasvojenosti, tudi če situacija še

ni zrela za odločitev za zdravljenje. Več informacij o naših programih zdravljenja v komunah po celi Sloveniji lahko dobite vsak delovni dan od 8. do 20. ure na telefonski številki 051-339-725 ali elektronskem naslovu pelikan@karitas.si. Obiščete lahko tudi spletno stran <http://www.pelikan.karitas.si>.

MARIHUANA MED MLADOSTNIKI

Marihuana je nevarna droga, ki posebej ogroža zdravje in blaginjo otrok in mladostnikov na kritični točki njihovega življenja – ko odraščajo, se učijo, zorijo in gradijo temelje za poznejši čas, ko bodo živeli kot odrasli. Raziskave kažejo, da ima pri nas izkušnje z marihuano 28 odstotkov petnajst- in šestnajstletnikov. Zaradi razširjenosti te droge je razmeroma lahko priti v stik z njo in zato je to tema, ki bi morala zanimati vsakega izmed odgovornih staršev. Trditev »Pri nas se to ne more zgoditi« je v tem času neutemeljen. Lahko se zgodi vsaki, še tako zgladni in urejeni družini.

Starši bi se zato morali truditi, da prisluhnejo svojim otrokom, kaj jim ti sporočajo. Pogovor z otrokom je namreč najboljši način preprečevanja uporabe drog. Pri tem bodite odprti, da boste na tekočem o vsem, kar se dogaja v otrokovem življenju.

Otroci namreč ravno pri starših iščejo pomoč in vodstvo pri spopadanju s težavami in sprejemanju odločitev, vključno z odločitvijo, da ne bodo uživali

drog. Že odločitev staršev, da ne bodo uživali marihuane in drugih drog, bo brez dvoma okrepila sporočilo njihovim otrokom.

Kratki uporabni nasveti za starše, ki delujejo preventivno:

- Bodite dobri poslušalci.
- Sporočila o neodobravanju uporabe vseh drog – tudi alkohola – naj bodo jasna in odločna.
- Pomagajte otroku obvladati pritisk vrstnikov, naj uživa drogo.
- Spoznajte prijatelje svojih otrok in njihove starše.
- Spremljajte, kje se giblje vaš otrok.
- Nadzorujte najstniške dejavnosti.
- Vzdržujte odprt in pošten razgovor s svojim otrokom.

Potrebno se je zavedati, da uživanje marihuane pri mladostniku ni nedolžna in nepomembna stvar. Ključno je, da uživanje marihuane odkrijemo v kar se da zgodnjem času, saj se zaradi razloga, da povečevanje odmerka pri marihuani ne okrepi njenega učinka, nekateri re-

dni uživalci sčasoma odločijo, da bodo poskusili »kaj močnejšega«. Dolgoletne raziskave srednješolcev in njihovih vzorcev uživanja drog kažejo, da je med mladimi, ki uživajo druge droge, zelo malo takih, ki ne bi najprej poskusili marihuane. Strokovnjaki menijo, da je tveganje za uživanje kokaina kar za 104-krat večje pri tistih, ki so poskusili marihuano, kot pri tistih, ki je niso nikoli poskusili. Res je, da še ne obstajajo študije, ki bi potrjevale prehod z uporabe marihuane na uživanje drugih drog, vendar je vedno več dokazov za to, da gre pri tem za kombinacijo bioloških, družbenih in psiholoških dejavnikov.

Če obstaja kakršen koli sum, da bi vaš bližnji lahko bil uporabnik marihuane ali drugih nevarnih drog – tudi alkohola – se lahko obrnete na **Zavod Pelikan Karitas, Litijska 24, 1000 Ljubljana**.

Tel. številke:

01/548 03 63, 051 339 725, 030 646 945

E-naslov: pelikan@karitas.si

Spoštovani!

Vsako 1. sredo v mesecu, ob 18. uri se dobimo v večnamenskem prostoru Doma starejših občanov Ilirska Bistrica. Lahko pridete vsi, ki imate vprašanja, skrbi ali stiske, povezane z oskrbo dementnih bolnikov. Skupaj bomo poiskali odgovore.

Dobimo se v sredo, 6. junija 2012 ob 18. uri v večnamenskem prostoru doma.

Vljudno vabljeni!

Kontakt: Vesna (070 550 578), Nadja (041 275 172)

AKCIJA PODARIMO IZ SRCA USPELA NAD PRIČAKOVANJI

Območno združenje Rdečega križa Bistrica in Klub študentov Ilirska Bistrica so v soboto, 5. maja letos uspešno zaključili akcijo zbiranja hrane z naslovom PODARIMO IZ SRCA pred večjimi trgovskimi centri v Ilirski Bistrici. Pozivu za sodelovanje so se odzvali v supermarketu Mercator, v trgovinah Tuš, Spar in Hofer. V sobotnem dopoldnevu so zbrali več kot 700 kg živil, od tega 194 kg sladkorja, 230 kg moke, 111 l olja, 226 l mleka, 82 kg testenin, 164 kosov različnih konzerv in 54 kg riža. Zbrano blago so prepeljali v skladišče Rdečega križa pod Gimnazijo.

V naslednjih dneh so se na policah pridružili še paketi Rdečega križa Slovenije in pralni prašek, ki so ga kupili iz sredstev Sklada za humanitarno pomoč, ki ga je Občinski svet občine Ilirska Bistrica oblikoval na pobudo lokalnih humanitarnih organizacij. Po dobrih treh mesecih, ko so zadnjič delili hrano, so 14. maja povabili upravičence do socialne pomoči in jim razdelili težko pričakovano pomoč.

Rdeči križ se v imenu prejemnikov pomoči iskreno zahvaljuje vsem občanom in občankam za izkazano zaupanje in solidarnost ter članom Občinskega sveta Občine Ilirska Bistrica, ki so soglasno namenili 4.000 € za nakup hrane.

V sklopu praznovanja Tedna Rdečega križa, ki je potekalo od 8. do 15. maja, so izvajali meritve krvnega sladkorja, tlaka in holesterola, organizirali delavnico in v Domu upokojencev (Oranž bar) pripravili razstavo slikarke Dragice Sušan, ki bo na ogled več mesecev.

V sodelovanju z Lokalno akcijsko skupino za preprečevanje vseh vrst zasvojenosti so 12. maja, ob premierni uprizoritvi igre Zgledna družina, postavili v Domu na Vidmu stojnico s promocijskim gradivom in plakati. Fotoklub Sušec jim je pred časom podaril več fotografij v humanitarne namene,

ki so jih obiskovalcem ponudili v zameno za prostovoljni prispevek. Zbrana sredstva bodo namenili za socialno pomoč potrebnim. **III Rdeči križ Ilirska Bistrica**

»KDO PA SEM, DA SE MI TO NE MORE ZGODITI?«

... s temi besedami je dr. Jadranka Vrh Jermančič, specialistka citologije in patologije, zaključila strokovno predavanje o raku poslušalcem v prostorih Društva invalidov Ilirska Bistrica.

Kar veliko smo slišali o tej bolezni. Kdo bo zbolel in za katerim rakom, določajo medsebojni učinki dejavnikov okolja oz. načina življenja, dedna nagnjenost in naključje. Rak ne nastane »čez noč«. Znano je, da je več kot polovica vseh rakov posledica načina življenja in okolja. Podučili smo se, da bi se zboleznost občutno zmanjšala z zdravim načinom življenja oziroma opuščanjem škodljivih razvad kot so kajenje cigaret, čezmerno pitje alkoholnih pijač, nepravilna prehrana, čezmerno sončenje in premajhna vsakodnevna telesna dejavnost...

Predavanje dr. Jadranke Vrh Jermančič

Kljub napredku medicinske znanosti za rakom še vedno umre skoraj polovica zbolelih, predvsem tistih, ki jim je bil rak pozno odkrit. Umrljivost je mogoče pomembno zmanjšati z zgodnjim odkrivanjem bolezni, presejalnimi testi in sodobnim zdravljenjem. Da raka odkrijemo pravočasno, moramo

biti seznanjeni s sumljivimi zgodnjimi znaki bolezni in hkrati dovolj osveščeni, da se napotimo k zdravniku. Skratka, prisluhniti moramo svojemu telesu in ne odlašati z obiskom pri zdravniku.

S projekcijo in predavanjem smo spoznali kar nekaj oblik raka in najpomembnejše bolezenske znake zanje, na katere moramo biti še posebej pozorni. Ker je predavateljica dejavna v Obalnem društvu za boj proti raku, s sedežem v Kopru, nam je tudi preskrbela večje število zloženek o tej bolezni, ki jih lahko dobite na sedežu našega društva. »Več osveščanja - več pozornosti zdravju!« je tudi društveni program, s katerim vabimo naše članstvo na zanimiva in strokovna predavanja. III

Jožica Žibert

SVETOVNI DAN ASTME 1. MAJ 2012

Mladinsko zdravilišče in letovišče RKS Debeli rtič in SPOLINT, Inštitut za razvoj športa sta obeležila svetovni dan astme z organizacijo zanimivih delavnic – dihalnic. Delavnic so se udeležili otroci iz vrtca Škofije in otrokom na zdraviliškem zdravljenju. Izvedbo delavnic je podprla družba Lek d.d., član skupine Sandoz.

Prisotne je na novinarski konferenci nagovorila vodja MZL Debeli rtič **mag. Ana Žerjal**, vodja zdravstva MZL Debeli rtič **dr. Breda Prunk Franetič** in direktor SPOLINT, Inštitut za razvoj športa **dr. Milan Hosta**.

Breda Prunk Franetič, dr.med. vodja zdravstva v zdravilišču Debeli rtič: »Mladinsko zdravilišče in letovišče RKS Debeli rtič je specializirana ustanova za zdravljenje otrok in mladostnikov z astmo. Letno sprejememo na 14 dnevno zdraviliško zdravljenje 500 otrok z astmo. Astma je najpogostejša kronična otroška bolezen. Število obolelih se je v zadnjih desetih letih podvojilo.

Astma je resen svetovni zdravstveni problem. Ocenjujejo, da zboli za astmo 10% otrok in 6% odraslih. Rezultati raziskave, glede zboleznosti otrok za astmo v Sloveniji, ki je bila opravljena leta 2000, so potrdili, da ima astmo 14% otrok. 300 milijonov ljudi na svetu boleha za astmo, 2 milijona letno jih poišče nujno zdravniško pomoč, 48% mlajših od 18 let. Zaradi astme beležimo 10 milijonov šolskih dni odsotnosti in kar 180.000 ljudi zaradi astme letno umre.

Znaki astme se pri desetini pojavijo že pred prvim letom starosti, pri polovici pred drugim

ali tretjim letom in v 80% do petega leta starosti. Pri vsaki kronični bolezni, torej tudi pri astmi, je bolnikovo sodelo-

vanje v procesu zdravljenja ključnega pomena. Zdravil, ki bi bolezen povsem pozdravila, zaenkrat ne poznamo. Bolezen z rednim in pravilnim protivnetnim zdravljenjem, z redno respiratorno fizioterapijo, s pravilnim ravnanjem staršev ob poslabšanju, s športnimi aktivnostmi...zelo dobro vodimo in zagotavljamo normalen razvoj pljučnih funkcij in normalno zmogljivost otroka povsem primerljivo z zdravimi vrstniki.

Vse otroke z astmo in njihove starše vključimo v edukativni program Šole astme, kjer jih naučimo kako kvalitetno živeti s to kronično boleznijo. Ambulantni program brezplačne šole astme poteka vsak drugi petek v mesecu v obliki delavnic, katere izvajamo zdravnik, fizioterapevt in medicinska sestra. Vabljeni!«

Dr. Milan Hosta, direktor inštituta SPOLINT: »Pri inštitutu Spolint smo zelo veseli, da lahko ob svetovnem dnevu astme sporočimo, da bomo skupaj z zdraviliščem Debeli rtič s kakovostnimi programi skušali doseči še več bolnikov z astmo. Še posebej je to pomembno v časih, ko javno zdravje popušča pod pritiski finančnih korektivov elite. Javnosti sporočamo, da izračuni, ki jih pozna evropa in WHO kažejo, da se vsak evro vložen v preventivo, ki vključuje gibanje, povrne v vrednosti tri in pol evra pri zdravstvenem obračunu na državni ravni. Torej je podpora takim programom, ki jih izvajamo pri inštitutu, v zdravilišču in sorodnih organizacijah najboljša investicija ta čas. Pri inštitutu si prizadevamo za integrativno zdravljenje astme, zato vabimo vse zainteresirane, da se udeležijo našega programa plavanja ali pa pridejo na Dihalnice – delavnice zdravega dihanja.«

Več informacij je na www.asthmasport.com in www.zdravilisce-debelirtic.org.

ZDRAVJE ZA VSE

Zavod za zdravstveno varstvo Koper
Istituto per la tutela sanitaria di Capodistria

Vsak je svojega zdravja kovač

Leto 2 / št. 6 / 2012

Vojkovo nabrežje 4/a | 6000 Koper/Capodistria | tel. +386 5 66 30 800, fax +386 5 66 30 808 | e-pošta info.zzvvp@zzv-kp.si | www.zzv-kp.si

KOLEDAR DOGODKOV

5. junij,
MEDNARODNI DAN
OKOLJA

8. junij,
SVETOVNI DAN
GASILCEV

14. junij,
SVETOVNI DAN
KRVODAJALSTVA

15. junij,
SVETOVNI DAN
OSVEŠČANJA O
NASILJU NAD
STAREJŠIMI

20. junij,
MEDNARODNI DAN
BEGUNCEV

21. junij,
SVETOVNI DAN ALS

26. junij,
MEDNARODNI DAN
PROTI ZLORABI IN
NEZAKONITEMU
PROMETU Z
DROGAMI

TEMA MESECA KAKO ODSTRANIMO KLOPA

Boris Kopilović

V tej številki novic vas bomo seznanili, kako pravilno odstranimo klopa, predstavili pa bomo tudi število obolelih za klopnim meningoencefalitisom in Lymsko boreliozo, boleznima, ki ju prenaša klop.

Kako preprečimo ugriz klopa?

Na sprehodih in izletih v naravo se pred klopi zaščitimo z oblačili tako, da pokrijemo čim več kože (dolge hlače, visoke nogavice, pokrivalo). Oblačila naj bodo svetle barve, saj klopa na takih oblačilih lažje opazimo. Odkrito kožo namažemo z repelentom, katerega vonj klopa odganja. Po vrnitvi domov natančno pregledamo telo, se oprhamo in si umijemo lase. Oblačila dobro skrtačimo, če so pralna, jih operemo.

Kako odstranimo klopa s kože?

Če pri pregledu telesa opazimo prisanega klopa, ga čim prej in previdno odstranimo:

- Uporabimo dobro pinceto, da lahko klopa zgrabimo čim bližje koži.
- Prisanega klopa odločno potegnemo s kože. Klopa ne vrtimo in ne mečkamo. Če ga ne uspemo odstraniti v celoti ali če ga zmečkamo, kožo očistimo z milom in toplo vodo ali alkoholom ter pustimo, da se rana zaceli.
- Kožo in roke si umijemo z milom in toplo vodo.
- Za odstranjevanje klopov ne uporabimo krem, lakov za nohte in drugih kemičnih sredstev.

Število obolelih za klopnim meningoencefalitisom v letih od 2000 do 2011

	Koper	Izola	Piran	Postojna	Il. Bistrica	Sežana	SKUPAJ
2000				6	27	2	8
2001	2			9	2		13
2002		1		5	2		8
2003				6			6
2004				10	2		12
2005	1		1	11	3	1	17
2006		1		3	1	1	6
2007				7	1	1	9
2008				6			6
2009				4	5	1	10
2010	1			4			5
2011				8	1	1	10

Število obolelih za Lymsko boreliozo v letih od 2000 do 2011

	Koper	Izola	Piran	Postojna	Il. Bistrica	Sežana	SKUPAJ
2000	25	6	7	38	27	21	124
2001	26	16	9	42	34	33	160
2002	40	21	5	31	35	23	155
2003	35	15	10	57	21	18	156
2004	61	18	8	76	20	42	225
2005	31	17	9	78	24	30	189
2006	43	13	9	64	26	30	185
2007	29	19	4	57	20	27	156
2008	64	30	31	78	18	27	248
2009	75	26	19	132	42	52	346
2010	55	29	14	79	41	39	257
2011	58	27	23	112	33	64	317

AKTUALNO SVETOVNI DAN KRVODAJALSTVA

junij

14.

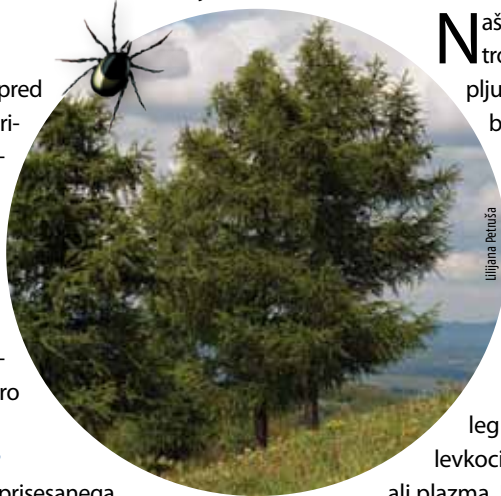
Irena Kramar, dr.med., spec., Vodja centra za transfuzijsko dejavnost Izola, Zavod RS za transfuzijsko medicino

N naše telo za svoj obstoj in delovanje potrebuje kisik. Eritrociti ali rdeče krvničke so celice, ki krožijo po žilah; v pljučnih mešičkih na beljakovino, imenovano hemoglobin, ki je njihova glavna sestavina, vežejo molekule kisika in jih prenašajo po celem telesu. Hemoglobin je edina danes poznana snov, ki je sposobna tako vezati kisik v pljučih, kot ga potem oddati v tkivih. In ker življenja brez kisika za nas ni, hemoglobin pa nastaja le v nas, krvodajalci z darovanjem krvi dobesedno rešujejo življenja – vračajo zdravje in dvigajo kvaliteto življenja.

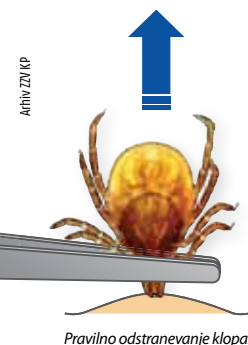
Prenos kisika pa ni edina naloga, ki jo ima kri. Poleg rdečih krvničk jo sestavljajo tudi bele krvničke ali levkociti, krvne ploščice ali trombociti in krvna tekočina ali plazma. Levkociti nas varujejo, trombociti zapirajo poškodbe žilne stene, v krvni tekočini pa so albumini (preprečijo uhajanje tekočin iz žil), imunoglobulini (obramba pred patogenimi organizmi), minerali, encimi, dejavniki strjevanja krvi, sladkorji ... Prav vsaka sestavina v darovani krvi lahko ob primerni pripravi komponent pomaga bolniku.

Ni pa vsaka sestavina krvi primerna za vsakega bolnika. Bolniku damo predvsem tisti del krvi, ki ga potrebuje in v količini, ki je zanj najboljša. Tako krvodajalec z enim odvzemom lahko pomaga dvema, trem ali celo več bolnikom. Bolnik pa ponavadi za svoje zdravljenje potrebuje komponente večjega števila krvodajalcev. Pomembne so tudi krvne skupine. Tako v krvni plazmi kot na krvnih celicah imamo prisotne različne antigene. Za transfuzijo krvi so najpomembnejši tisti na eritrocitih. Do danes smo jih določili že čez 600 in jih zbrali v 30-ih krvnih skupinah. Med nami sta najbolj poznani krvni skupini ABO in Rh. Včasih je že prav težko dobiti pravo enoto za bolnika, ki odklanja tujo kri. Transfuzija krvi je namreč transplantacija, le da je pri njej tkivo tekoče in da se uporablja pogosto. Celo zelo pogosto. Letno prejmejo bolniki v Sloveniji okoli 90.000 eritrocitnih enot, za kar je potrebno, da se dnevno na krvodajalskih akcijah oglasi do 400 krvodajalcev.

Žal pa so prednosti krvi spoznali tudi povzročitelji nalezljivih bolezni in so lahko v njej prisotni. Vsako enoto krvi zato po odvzemu in pred izdajo vedno testiramo in iščemo pokazatelje za okužbo z virusom HIV, zlatenice B in C ter povzročitelja sifilisa. Tudi ustrezna priprava komponent prispeva k varnosti zdravljenja s krvjo. Kljub temu pa še vedno velja: varnost transfuzije temelji na zdravem in varnem krvodajalcu.

Uljana Petuš

Pravilno odstranjevanje klopa.

Kdo pa je lahko krvodajalec? Predvsem tisti, ki želi pomagati, darovati del svoje krvi za zdravje drugega. Pomembne pa so tudi določene omejitve, kot so starost (18-65 let), ustrezna vrednost hemoglobina v krvi (ženske vsaj 125 g/l, moški 135 g/l), teža (vsaj 50 kg), krvni tlak (med 100 in 180 mm Hg) ter druge.

V Sloveniji praznujemo dan krvodajalcev 4. junija, to je na dan, ko smo odvzeli in shranili prve enote krvi. Svetovni dan krvodajalstva pa je 14. junij, rojstni dan odkritelja krvne skupine AB0, Karla Landsteinerja. Letos poteka pod geslom: **Vsak krvodajalec je heroj.** V Slovarju slovenskega knjižnega jezika piše: *heroj: kdor je storil izredno pogumno, junaško dejanje, junak.* Kako primerno in resnično! Krvodajalec pride, pusti, da ga zbodemo in daruje del sebe, del svoje krvi za zdravje drugega. Neznane. Zaupa transfuzijski ustanovi, da bo darovano kri pripravila tako, da bo za bolnika najbolje in zaupa oddelkom bolnišnic, da bodo k zdravljenju s krvjo pristopili tako, da bo bolniku res pomagala. In vse to le zato, ker mu ni vseeno, ker želi pomagati.

Dela prosti dan, ki ga zagotavlja naša država, krvodajalcu omogoča izostanek z dela. Edina nagrada, ki jo za svoje dejanje prejme, je priznanje vseh nas. Naša podpora. Ne moremo biti vsi krvodajalci in marsikdo ima pomisleke. Zato pa je prav, da smo na dobrih 5,5 % med nami, ki se krvodajalskih akcij udeležimo, ponosni. **Krvodajalci so res HEROJI!**

OB SVETOVNEM DNEVU OSVEŠČANJA O NASILJU NAD STAREJŠIMI

Živa Žerjal

junij
15.

Kljub temu, da smo danes na pojavnost nasilja bolj pozorni kot v preteklosti, je nasilje nad starejšimi pogosto spregledan pojav, o katerem se malo ali skoraj nič ne poroča.

Svetovna zdravstvena organizacija je postavila definicijo, ki nasilje nad starejšimi opredeljuje kot »enkratno ali ponavljajoče se dejanje ali pomanjkanje ustreznega dejanja v okviru katerega koli odnosa, v katerem se pričakuje zaupanje in ki povzroči poškodbo ali stisko starejše osebe«. Vendar pa je definicija doživela določene dopolnitve in danes v našem prostoru velja, da sta nasilje in zloraba starejših »vsa dejanja, naperjena proti drugi osebi, ki so proti volji te osebe, da lahko gre za enkratno dejanje ali za večkratno ponavljajoče dejanje in da ni nujno, da gre za osebni odnos med storilcem in žrtvijo«.

Podatkov o nasilju med starejšimi je zelo malo ali pa jih sploh ni. Problem je v tem, da žrtve, storilci in priče velikokrat ne prepoznajo te oblike nasilja in ga zato tudi ne prijavijo, na kar kažejo tudi podatki, zbrani na Centru za socialno delo v Kopru. V letu 2010 so zabeležili 4 žrtve nasilja v starostni skupini od 60 do 75 let in 3 žrtve med starejšimi od 75 let. V letu 2011 pa so bile zabeležene po 3 žrtve, tako v nižji kakor tudi v višji starostni skupini. Podatki, zbrani na Centru za socialno delo, ne sovpadajo z ocenami, prav tako ne s podatki Policije (ki navajajo, da je bilo v letu 2007 število žrtev kaznivih dejanj v starosti nad 64 let kar 4604). Potrebno je poudariti, da so te prijave predvsem zoper premoženja, človekovih pravic in svoboščin, varnosti in fizičnega nasilja). Zagotovo je zamožanih in neprijavljenih primerov veliko več, zato se moramo naučiti prepoznati nasilje nad starejšimi in obvestiti pristojne službe.

Največ nasilja nad starejšimi se dogaja doma, v partnerskih in sorodstvenih odnosih, ter tam, kjer so starejši v odvisnem odnosu do svojih skrbnikov ali negovalcev. Torej tam, kjer bi pričakovali največ nege, skrbi, razumevanja in pomoči.

Oblike nasilja in zlorab so različne, med njimi pa so najpogostejše:

➤ **Psihično/čustveno nasilje:** izraža se s sovražnim vedenjem do starejših. Najpogostejše je to kričanje, žaljenje, psovanje, poniževanje, zastraševanje, grožnje, molk in ignoriranje, vlivanje občutka, da je star človek vsakomur v napoto ...

➤ **Telesno/fizično nasilje:** prepoznamo ga po raznih udarcih ali poškodbah, ki so posledica odrivanja, pretepanja, brcanja, udarjanja, klofutanja, ščipanja, puljenja las, stresanja, davljenja. Prepoznamo ga lahko tudi po nekaterih drugih znakih: grožnje z uporabo sile, omejevanje pri zadovoljevanju osnovnih življenjskih fizioloških potreb (hrana, voda), opustitev nujne nege, omejevanje dostopa do zdravstvenih storitev, prepoved ogrevanja stanovanja ipd.

➤ **Ekonomsko nasilje in zlorabe:** najpogostejše gre za uporabo prihrankov, posesti ali lastnine brez soglasja starejšega, neupravičeno prisvajanje denarja ali drugega imetja. Tej obliki nasilja so še posebej izpostavljeni gluhi, slepi in slabovidni, gibalno ovirani, depresivni ...

➤ **Zanemarjanje, zavračanje ali neizpolnjevanje obveznosti, ki jih imajo svojci ali skrbniki:** gre za omejevanje dostopa do nujnih življenjskih stvari (nega, hrana ...).

➤ **Kršenje človekovih pravic in svoboščin:** kažejo se kot omejevanje pravice do dostojanstva osebnosti, pravice do odločanja o sebi, volilne pravice, svobode vesti ipd.

➤ **Zapuščenost starih bolnih ljudi:** svojci in drugi bližnji zapustijo svoje ostarele bolne svojce, ki živijo sami ali pa v raznih ustanovah.

➤ **Zdravstveno nasilje:** kaže se kot prisilno ali prepogosto dajanje pomirjevalnih zdravil, neutemeljena zavrnitev ali prekinitev terapije in prisilno opravljanje agresivnih preiskav.

➤ **Spolno nasilje:** je vsakršni neprostoovoljni spolni stik s starejšo osebo, ki zanj ne da ali ne more dati privolitve.

Če žrtev ali priča (svojci, sosede ...) prepozna nasilje nad starejšimi, mora takoj ukrepati.

Nasilje lahko prijavi na najbližjem Centru za socialno delo, na Policiji (številka 113), osebnemu zdravniku in patronažni sestri ter nevladnim organizacijam, ki pomagajo žrtvam kaznivih dejanj in ljudem v stiskah: **Društvo SOS:** 080 11 55; **Društvo za nenasilno komunikacijo, enota Koper:** 031 546 098.

Viri: Podatki iz Centra za socialno delo Koper; Angelca Žiberna: Nasilje nad starejšimi ljudmi v Sloveniji in oblike pomoči žrtvam – prispevek s posveta 'Kaj bomo skupaj naredili za preprečevanje nasilja in zlorab nad starejšimi osebami', 17. 6. 2008; Skupnost centrov za socialno delo: www.scsd.si

Novice Zdravje za vse so brezplačen mesečnik, dostopen na spletni strani ZZV Koper: <http://www.zzv-kp.si/strokovni-nasveti-in-priporocila-mesecna-publikacija-zdravje-za-vse/zdravje-za-vse> | Prav tako so novice dostopne v vseh informativnih točkah zdravstvenih domov in bolnišnic v zdravstveni regiji Koper. | Izdajatelj: Zavod za zdravstveno varstvo Koper, Vojkovo nabrežje 4a, 6000 Koper | Odgovorna oseba: Milan Krek | Glavna in odgovorna urednica: Manica Remec | Sodelavci: Liljana Petruša, Živa Žerjal, Ines Kvaternik | Oblikovanje koncepta: Slavica V. Okorn | Oblikovanje in priprava: SkupinaOpusDesign® | Lektoriranje: Martina Jelušič | Naklada: 1000 izvodov

Izvod novic je sofinanciral:

REMAS
POSREDOVANJE IN SPOVEDNOST

MISEL O KNJIGI, ŽENSKAH IN ŠE ČEM ...

Juliette Morillot: Šangajske rdeče orhideje

Prevedla Mateja Seliškar Kenda
Tržič, Učila International, založba, 2007

»Tišina ima to dobro lastnost, da bes drugih ljudi izzveni v prazno. Sposobnost molka in zatiranja besed, preden nepremišljene privrejo na plan, je najdragocenejša sposobnost ...«

Ko zemlja začne dihati s polnimi prsmi in zeleneti svoje materinske čute. Ko se zamislim nad vsem prebranim. Nad vsem izkušenim. Nad vsem. Ko pogledam mamo, ki zgarana in nenehno boleha, a hkrati življenjsko žilava in »ne-daj-se-inesna« po upokojitvi preživlja dneve v služenju italijanskim premožnim gospem. Zato ker pokojnina ne presega minimalca. Zato ker je treba živeti. Dostojanstveno. Z glavo pokonci. Zato ker je treba biti in mati in še vse pritikline obenem. Držati tri vogale, če doslej že niso razpadli. Zato ker je treba nositi telo, ki ima mere 90-60-90 in modre oči in dolge blond lase, bele zobe in ker je treba imeti konstantnih dvajset let. Nič demence. Nič gub. Nič otožnosti. Nič, nič. Ko pa se telo, razbrazdano od urezov, cigaretnih ogorkov, pesti, kletvic, besed spremeni v zglajeni kamniti spomenik, potem ni več važno, kaj ali kako. Dobro je tudi imeti otroke. Če ti jih bog da tri do pet, toliko bolje. In bogne daj, če jih nimaš, ker tako si se pa vendarle odločila sama, in kaj ti veš, kaj pomeni imeti otroke in jih vzgajati in sploh. Ne glede na.

Kim Sangmi. Korejka. Hči mračnega in mučnega obdobja. Štirinajstletna deklica iz obdobja japonskega osvajanja Azije. Nič najstniškega ni v njej, ko jo na poti iz šole ugrabijo japonski vojaki in jo skupaj z desetinami drugih korejskih deklic odpeljejo proti Mandžuriji. Tam kot ena od »žensk utehe« spoznava peklenko bit javnih hiš, ki jih je japonska kruta in brezčutna vojska ustanavljala na bojnih črtah po vsej Aziji. Sangmi je resnična. Tako zelo resnična, da stran za stranjo živi v vsaki ženski, ki knjigo

prebira. Tako zelo resnična, da vsaka ženska, ki knjigo prebira, doživlja z njo vse krutosti tega sveta, skozi katere je morala na poti ugrabitve iti skozi. »Čas ne izbriše ničesar, niti bolečine, niti besa.« »Bodite takšne, kot ste«, nam je šepetal Fujiwara, ko ga je Kaneko, ki se je bala, da dela gostiteljice ne pozna dovolj, vprašala, kaj natanko naj bi počele. »Ničesar drugega ne zahtevamo od vas, kot da ste takšne, kot ste običajno! Smehljajte se, postrezite gospode, ki se bodo udeležili večerje, kot bi postregle doma svoje brate in očete. To je vse!« Bilo jih je več kot dvesto tisoč, večinoma Korejke, tudi Kitajke, Malezijke, Filipinke, celo Nizozemke. Veliko najstnic, od šest in dalje let. Nasilno so jih rekrutirali v »službo za domovino« japonske vojske. Obstajalo je na stotine javnih hiš, razpršenih po frontah Kitajske, Mandžurije, Tajske, Burme, francoske Indokitajske, Singapurja, Malezije, Indonezije in Filipinov. Od več kot 200.000 žensk, ki so jih redno posiljevali vojaki japonske cesarske vojske, jih je 116.000 različnih narodnosti vojno verjetno preživelo, od teh je 58.000 še živih. Japonska več let zatem še vedno ni priznala, da te ženske obstajajo. Veliko žensk je svojo pot zaključilo v psihiatričnih bolnišnicah, v beračenju ali v podobnih usodah. Po kolokvijih, konferencah in povabilih na televizijske okrogle mize se ni spremenilo nič. Nič. V bankah so jim, da bi jim na neki način zaprli gobec, odprli račune, kamor so ljudje lahko polagali denar za njihovo pokojnino, ki naj bi zadoščala potrebam do smrti. Veliki večini je ta denar pomenil le nenehno podoživljanje prestanih krutosti in neizbrisljivo bolečino. Ženske s pepelnatim izrazom in grenkim priokusom, ki napolni usta ob vsakem spominu. »Vsak večer se je ponovil nečloveški prizor prvega dne. Posilil jo je. Nikoli naveličan otroške svežine njene kože, okusa njenih sladkih ustnic. Nikoli naveličan drobnega telesa, ki se je na ukaz odpiralo (...), da bi potešil svoje perverzno poželenje. Mikiko se je spremenila v majhno žensko. Deklica z očmi črne noči je bila mrtva. Vdala se je v usodo in se ni več upirala.

Uklonila se je doktorjevemu telesu, vsaki njegovi želji.«

Marsikdaj mi kdo reče in me pobara, kako lahko berem in pišem take stvari. Kako lahko?!?! Sploh ne lahko. Ob prebiranju knjige sem samo globoko in pogosto zavzdihnila z milijoni misli, ki so mi prepredale možganske končiče. In solzila. Nočem si zatiskati oči. Nočem jih zapirati pred dejstvi. Nočem slepo verjeti klišejskim ljubezenskim zgodbam s srečnim koncem iz španskih in ostalih telenovel. Čeprav verjamem v ljubezen. Verjamem v srečo. Prefinjena krutost s potrebo po prevladi je obojestranska. Tu ne gre za krivdo samo moških ali samo žensk. Gre za mlatenje po človeškem dostojanstvu. Katerem koli dostojanstvu. *Chosen pi* so imenovali v vojaških javnih hišah korejske prostitutke. Chosen je japonsko ime za Korejo. 2444 vtetovirana nad levi gleženj, ki jo hirošimska bomba končno raztopi. Številka štiri je po ljudskem verovanju Daljnega vzhoda prekleta, saj predstavlja smrt. Tako so Sangmi zapečatili. Še veliko let po preživetem. Pa ni potrebno hoditi tako daleč nazaj ali proti tja. Nisem tako zelo samozavestna feministka, kolikor bi mogoče lahko bila – ker imam rada človeka kot takega, moškega, žensko, vse. »Groza je nečloveška, in če jo moraš gledati od blizu, če postane del vsakdanjika, pozabiš nanjo,« pravi Sangmi. Groza je že to, da človek človeka kaznuje zaradi prevlade skozi najšibkejšo. Kadarkoli. Za deklico Sangmi »tisto noč naslednje jutro ni obstajalo.«

Zavedati bi se morali, da je takih zgodb nešteto. Tudi med nami. Morda za sosedovimi zaprtimi vrati. In drage ženske, pustite se *cartati*. Pustite svojim moškim kdaj pa kdaj biti tisto, kar so. In bodite same, vsaj kdaj pa kdaj, tisto, kar ste. In če vam prinese nagelj ali mimoza ali vrtnico le tu pa tam, je dobro tudi to. Ok, slaba tolažba, ampak *bolje išta nego ništa*, so rekli včasih. Pravimo še vedno. Pa me vrzite med utopiste. Idealiste. Optimiste? No, kar. In veselo do naslednjega branja. **III Patricija Dodič.**

TA STARI KRIŽ ...

Pisalo se je prelomno leto 2008, leto, ki je človeštvu prineslo tudi kruto spoznanje, da trgovina ni delo ter da Kitajci večno za nas delali ne bodo! Tistega leta sem sam zaradi prometne nezgode nekaj časa, žal, preživel v bolnišnici ter tam seveda imel obilo časa za pisanje in globoko razmišljanje. Poleg mene je tedaj na postelji ležal starejši gospod, ki je preživel rop na cesti in močan udarec po glavi; ko se je možak prebudil iz globoke nezavesti, pa je bil prepričan, da je ruski oficir na pomembni in tajni nalogi. Med tistimi zanimivimi pogovori in ječanju umirajočih, ki se je takrat slišalo skozi okno sosednje stavbe, pa so moje misli večkrat odplavale tudi nazaj v čase mladosti, v domače okolje in seveda tja med svoje ljubljene ljudi ...

Že premnoga leta so od takrat minila, kar me je tudi Srce še vlekle v Smrje, a vendar je ta brkinska prelepa mala vasica zavedno pustila neizbrisen pečat v meni tudi zaradi moje dobre babice Vide, ki tam na kmetiji živi in dela ter res zelo vdano in ponižno prenaša svoj že osmi težak križ. Ne smrt sina Valterja ne smrt moža Toneta ji nista vzela volje do življenja, a njena skromnost, delav-

nost, ponižnost, vera in poštenost me sleherni nov dan prepušča iskrenemu čudenju, da takšni ljudje sploh še živijo na tem našem svetu. Poskušam se kdaj tudi sam kaj naučiti od nje, a hkrati ponižno priznam, da mi, žal, to zaenkrat ne uspeva vedno najbolje ...

Med enakomernim kapljanjem infuzije, v prebujanju novega sončnega jutra in večnim odmevom korakov marljivih medicinskih sester sem takrat na bolniški postelji napisal lepo pesem o moji babici. Ko pa bo prišel nekoč- nekdanji tudi »njen čas«, bo tale pesem na premskem pokopališču krasila mrzel nagrobni kamen v zahvalo in spomin ženski, kakršnih dandanes *ne delajo* več. //III M.V

TA STARI KRIŽ

(B. Klavžar/M. Vrh/B. Klavžar)

*Tam na koncu vasice,
kjer stare stezice,
že davno prerasel je mah,
v preteklost zazrte, oči so priprte,
a zguban je ves njen obraz.*

*Prav počasi, previdno korak ji zastane,
ko rože prinese samo,
spet te »jagode drobne«
med prste polzijo
kot listje, ki jemlje slovo.*

*Mimo nje pa hitijo obrazi, bežijo,
vsak v svojem svetu je sam,
ne vedo za nje leta, to stara je teta,
le kaj se mudi tu vsak dan.*

*Ta stari križ jo vrača med spomine,
v težki čas, ki mladi rod ga ne pozna,
ta stari križ premnoge mrzle zime
je bil tolažba njenega srca.*

*Še ko rosa se skrije, v žarke prelije
in sonce posije toplo,
le v molitve globini, spokojni tišini
utrujeno skloni glavo...*

RAZPIS ZA LITERARNI DELAVNICI »PROSTOR/ČAS«

LITERARNO DRUŠTVO ILIRSKA BISTRICA VABI

člane in druge literarne ustvarjalce k prijavi na literarni delavnici, ki bosta potekali

KDAJ?

23. in 24. junija 2012 od 9.00 – 13.00

KJE?

Vreme pri Divači, domačija bratov Magajna

Mentor za delavnico proze (sobota 23.06.) bo **Tomaž Mahkovic**, pisatelj, pesnik, amaterski režiser, enigmatik. Doslej izdal *Vse zvezde* (pesniška zbirka, samozaložba), *Uganke in zanke za male in velike otroke* (Litera, Maribor), zbirko kratkih zgodb *Stražar* (Litera, Maribor), pred izidom roman *Bukov svet*.

Mentorica za delavnico poezije (nedelja 24.06.) bo **Patricija Dodič**,

vsestranska ustvarjalka. Doslej izdala *Pet minut blaznosti* (pesniška zbirka, Literarno društvo Ilirska Bistrica) in *Črno obrobljene oči* (KD Vilenica, Sežana).

Udeleženci se lahko prijavijo na razpis do 15.06.2012 predsedniku literarnega društva **Aleksandru Borenoviču** na e-naslov: acoborenovic@yahoo.com. S seboj naj prinesejo pesem ali dve in odlomek proznega besedila ali kratko zgodbo pa seveda pisalo in papir☺. Za pijačo in malico priskrbljeno, prinese le obilo dobre volje do ustvarjanja in prijetnega druženja.

Na delavnice se lahko prijavijo člani

in nečlani. Prispevek za člane je **10 evrov**, za nečlane pa **20 evrov**.

PRISRČNO VABLJENI!

Literarni delavnici so omogočili: **Literarno društvo Ilirska Bistrica, Ivko Spetič Magajna**

*»Skozi morje besed
moraš do sebe prebresti,
in ko v samoti
pozabiš govoriti,
vrni se v svet.
Govori, kot govori samota,
z neizgovorjeno skrivnostjo.«*

(Srečko Kosovel)

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA »OBROČ«

V Hramu dobrega (Gostilna pri Matetu) se je 12. maja odvijala fotografska razstava mladega fotografa in arhitekta Marjana Kreblja iz Ilirske Bistrice. Razstava prikazuje koncertne fotografije ilirskobistriške glasbene skupine Obroč, ki so nastale na benefit koncertu v MKNŽ, 23. januarja 2011, in fotografije, ki so bile za to skupino posnete v promocijske namene.

»Obroč so skupina, ki na Bistriškem deluje že vrsto let. Jaz sem bil vsa leta poslušalec, nismo pa nikoli drugače sodelovali. Dejansko sploh nisem šel tja fotografirat, ampak sem imel aparat s sabo po naključju. Na neki čuden način so se stvari tisti večer uskladile in iz tega popolnoma nenačrtovanega snemanja je nastala ena izmed najboljših koncertnih fotografskih serij, kar sem jih kdajkoli posnel,« nam je dejal Marjan Krebelj, ki sicer s fotoaparatom spremlja tudi druge koncerte znanih izvajalcev. Lanskega 19. maja je med drugim pripravil tudi odmevno fotografsko razstavo na temo Siddharta, kjer je predstavil fotografije, posnete

na njihovih koncertih. Razstave se je udeležila tudi sama skupina Siddharta, ki je bila nad Marjanovim talentom in zamislijo navdušena.

Da pa na takih prireditvah ne sme

manjkati dobre glasbe, je poskrbela skupina Obroč. Za to posebno priložnost so pripravili priredbo Siddhartine skladbe, nato pa nadaljevali s svojim glasbenim programom ter poželi kar zavidljive pohvale s strani Siddharte. III

RAZSTAVA ČLANOV LIKOVNEGA DRUŠTVA FRANCETA PAVLOVCA

V Knjižnici Makse Samsa V Ilirski Bistrici so 10. maja odprli slikarsko razstavo domačega Likovnega društva Franceta Pavlovca iz Ilirske Bistrice. Člani likovnega društva so se na svoji 19. slikarski razstavi predstavili z 25 deli v različnih tehnikah, od olja, akvarela in akrila pa do vitraža. Društvo, ki letos deluje že skoraj 10. leto, so predstavili članica društva Zdenka Vinšek in predsednik Ilija Martič. Za kulturni program pa je poskrbel Ženski pevski zbor Kalina in moški pevski zbor Fantje spod Karlovice iz Pregarja. Likovno društvo, ustanovljeno konec leta 2002, družijo ljubiteljske slikarje na Ilirskobistriškem. V društvu je včlanjenih nekaj več kot 20 slikarjev, ki svoja dela v povprečju dvakrat letno prikažejo občanom na likovnih razstavah. III P.Nikolić, I.Bučković

ZORAN LUPINC TRIO – GOST JE PRIHAJAJOČEGA KONCERTA

V nedeljo, 10. junija (ob 19.h), se bo v mali dvorani Doma na Vidmu odvil koncert z naslovom »Od ljudi za ljudi«. Organizatorke – dekliški pevski zbor Vox ilirica – smo tokrat v goste povabile mednarodno priznanega mojstra Zorana Lupinca in njegov trio, ki ga sestavljata še kitarist Igor Starc in violončelist Peter Filipčič.

Zoran Lupinc, po izobrazbi akademski harmonikar in hornist, po duši in udejstvovanju pa izjemen koncertant in pedagog (leta 2003 je v glasbeno šolstvo prav on uvedel pouk diatonične harmonike), je pred kratkim izdal zgoščenko *Žvižgam in grem*, na kateri je zbranih 15 uspešnic. Od leta 1990, ko je večina skladb prvič izšla v Avstriji (nov album je dopolnjen), kroži med ljudmi in jih navdušuje, avtor pa s svojo tehnično in muzikalno dovršenostjo izziva glasbene poustvarjalce k njihovi interpretaciji na koncertnih odrih doma in v tujini – skladbe so namreč pogosto na repertoarju tekmovalcev in koncertov. Mnoge smo že slišali v oddajah kot so Košnikova gostilna, Alpski večeri

Naslovnica zgoščenke Lupinčevih uspešnic in podobnih ali celo na znamenitem Musikantenstadl pri televiziji Orf. Trio Lupinc je od leta 1989, ko je nastal, veliko nastopal po Evropi. Sprva so igrali v zasedbi diat. harmonika, kitara ter bas oz. bariton. Medtem je Zoran nastopal kot solist na diat. harmoniki, med drugim tudi v Cankarjevem domu, Slovenski filharmoniji in celo v Berlinski filharmoniji. Ker velja za glasbenika, ki podira meje med stereotipnim pojmovanjem diatonične harmonike kot »gostilniškega inštrumenta« in

uvajanjem z novimi izraznimi možnostmi izpopolnjenega inštrumenta (patentiral je nov koncertni model), ni čudno, da se z njim kot solistom v klasičnih programih brišejo meje med zvrstmi in žanri.

Nekaj podobnega nas čaka tudi na junijskem koncertu. Novejša zasedba tria namreč ponuja združitev diat. harmonike s solistično kitaro in violončelom v novitetah, napisanih prav zanje, v filmski glasbi kot so melodije iz filma Cvetje v jeseni, latinoameriških ritmih Astorja Piazzole ter v sodelovanju s **pianistko Vjekoslavo Miculinić**. Vox ilirica pripravljamo program ljudskih pesmi v umetni preobleki ter zabavne a capella glasbe ob spremljavi klavirja. Kot sodelavka kar treh članov, ki bodo soustvarjali ta glasbeni večer – Zoran, Igor in Vjekoslava so namreč profesorji na domači glasbeni šoli – se veselim sodelovanja z njimi tudi izven šolskih učilnic.

Verjamem, da bo večer ponudil vsakemu poslušalcu nekaj prav zanj. Prijazno vabljeni! **Elena Sedmak**

KAM JE IZGINIL SIGNAL TV GALEJE?

Nekateri naši gledalci se sprašujejo zakaj prek svojih anten kar na lepem ne sprejemajo več TV Galeje.

Ker smo v uredništvo dobili veliko tovrstnih vprašanj in klicev na pomoč vam bomo pojasnili zakaj in kako do tega prihaja.

Signal TV Galeje oddaja digitalno kar pomeni, da je signal zelo odporen na motnje. Čeprav sprejemamo slabši ali zelo slab signal in tega sploh ne opazimo, ker je slika in zvok čista in brezhibna. Do čiste in brezhibne slike pride ker zna digitalni sprejemnik signal obdelati oz. izračunati dovršeno sliko in zvok in kot brezhibno tudi prikaže na zaslonu kljub temu da je sprejem signala lahko tudi precej slab. Ampak vseeno, ko je meja slabega signala hudo prenisko tudi takšno izračunavanje sprejemniku ne znese več in pojavijo se kvadrati, zvok poka in kmalu zatem slika tudi povsem izgine.

Zakaj ravno pri vas pride do tega pojava, pa čeprav ste čez vso jesen in zimo spremljali TV Galejo brezhibno?

Vsi, ki niste med preходом na digitalni sprejem prav nič posodabljali svojih strešnih anten ali pa imate na antenah še vedno starejše ojačevalce, ki vsebujejo kanalne filtre kateri zagotovo niso nastavljeni za sprejem 45. kanala na katerem

oddaja TV Galeja. In kljub temu ste do sedaj nemoteno sprejemali TV Galejo zato, ker je del signala slučajno uhal skozi kanalne filtre in ravno dovolj, da ga je digitalni sprejemnik še uspel obdelati v brezhibno sliko.

Ko pa se začne ozračje segrevati in se dnevna temperatura krepko dvigne (v poletnih dneh) se antenski ojačevalci obnašajo precej slabše kot pa v hladnih dneh saj proizvajajo precej več šuma, ki pa še dodatno poslabša sprejemni signal. In če je le ta že prej bil povsem na meji bo ob toplejših dneh zdrsnil pod mejo in tako boste izgubili »brezhiben« sprejem. To je dokaz, da je bil vaš sprejem TV Galeje ves čas povsem na meji brez, da bi se to pokazalo na kvaliteti slike in zvoka ker gre za digitalen signal.

Da ste izgubili sprejem TV Galeje ravno v teh toplih dneh za to ni kriv oddajnik ali signal v zraku ampak je krivec na sprejemni strani, na vaših antenah. Poklicati bo potrebno mojstra, da vam zagotovi kvalitetnejši sprejem 45. kanala, ki bo z večjo mero rezerve zagotavljal nemoten sprejem v vseh vremenskih razmerah. Za pomoč se lahko obrenete tudi na našega tehničnega direktorja, telefon: 070 844-522 ali email: primoz.gardelin@gmail.com

ZLATO IN SREBRO ZA MEPZ TABOR KALC 1869 KNEŽAK

Mešani pevski zbor Tabor Kalc 1869 iz Knežaka se od konca aprila lahko pohvali z novima lovorikama. Na mednarodnem zborovskem tekmovanju *Slovakia Cantat*, ki je potekalo med 26. in 29. aprilom v Bratislavi, je mešani zbor osvojil zlato in srebrno priznanje. Zlato si je zbor pod vodstvom energične Katje Bajec pripel v kategoriji sodobne glasbe, v močni konkurenci mešanih zborov pa še srebro. Za 18-letno kneško zasedbo, ki je prvič v svoji kratki zgodovini nastopila na kakem mednarodnem tekmovanju, sta to prvi priznanji s srebrnim in zlatim leskom.

Na letošnjem 6. mednarodnem tekmovanju *Slovakia Cantat* se je za priznanja potegovalo rekordnih 50 pevskih zborov iz Slovaške, Češke, Rusije, Estonije, Finske, Švedske, Italije, Avstrije, Madžarske, Srbije, Hrvaške in Slovenije. Strokovno komisijo so sestavljali priznana imena s področja zborovske glasbe: Jan Maria Dobrodinsky, Ondrej Šaray, Czesław Freund, Nina Grosnikova, Hellmuth Drewes, Jiri Kolar in Milan Kolena. Tekmovalni program je bil razdeljen na dvajset kategorij, med katerimi je najmočnejša konkurenca vladala v kategoriji mešanih zborov.

Za zborovodkinjo Katjo Bajec je bil nastop na *Slovakia Cantat* krstni tekmovalni nastop v dirigentski vlogi, zato je bilo veselje toliko večje. Srčnost smo tudi po njeni zaslugi že med tekmovalnima nastopoma v Mojzesovi dvorani pokazali mlade pevke in pevci, ko smo izvedli zahteven

program, ki ga je zborovodkinja sestavila izključno iz del slovenskih skladateljev; pred strokovno komisijo so tako zadonela naslednja dela: *Hodie Christus Natus Est* (Patrick Quaggiato), *Ave, Regina Caelorum* (Ambrož Čopi), *Kdor jih bere* (Janez Močnik), *Moj rožmarin* (Nana Forte) in *Šürka je Tisa* (Mojca Prus). Čeprav je bil za večino pevk in pevcev to prvi tekmovalni nastop – prav za vse pa prvi tovrstni na mednarodnih odrih – smo se odlično odrezali in s svojo iskrenostjo in doživeto interpretacijo naredili dober vtis na žirijo. Dober vtis smo nasmejani člani in članice zbora pustili tudi na naključnih mimoidočih, ki so na bratislavskih ulicah lahko prisluhnili našim sproščenim mini koncertom. Tako na obrazih številnih turistov iz Daljnega vzhoda kot domačinov smo z veselimi slovenskimi napevi pričarali nasmeh in na ulice Bratislave prinesli še več sonca in veselja. S slovenskimi pesmimi se je MePZ Tabor Kalc 1869 dan po tekmovalnih nastopih predstavil še na festivalskem koncertu v Klariski dvorani, na katerem smo zapeli z zbori iz različnih

tekmovalnih kategorij in bratislavski publiki prikazali del svojega pevskega ustvarjanja.

Še isti večer se je na Hviezdoslavovem trgu trlo zborov in radovednih mimoidočih, saj je nastopil čas, ko je vodstvo tekmovanja slavnostno razglasilo rezultate. Med glasnim skandiranjem je bilo slišati uradno napovedovalko, ki je po nekaj minutah veselja že nagrajenih zborov v slovaščini prebrala tudi ime kneškega zbora. Sledilo je navdušenje in vzkliki veselja, ko je zborovodkinja na odru prejela najprej zlato čez nekaj minut pa še srebrno priznanje.

Ob tem uspehu MePZ Tabor Kalc 1869 Knežak je potrebno omeniti, da kneška zasedba za razliko od nekaterih na tekmovanju sodelujočih univerzitetnih zborov in zborov priznanih glasbenih šol prihaja iz majhnega kraja in da celotna struktura našega zbora temelji na samoiniciativni mladini. Kljub temu smo pevci in pevke dokazali, da je mogoče z veliko odpovedovanja, ki so ga zahtevale redne in intenzivne vaje ter druge priprave na tekmovanje, poseči visoko. Zborovski uspeh je vsekakor plod kontinuiranega dela mlade in sproščene zborovodkinje Katje, ki jih pevskih izkušenj in energije ne manjka, in zagnanih korepetitork. Ne gre pa spregledati niti sponzorjev in podpornikov, ki so verjeli v naše mlade glasove in nam na takšen ali drugačen način omogočili nastop na Slovaškem. Med njimi velja izpostaviti Občino Ilirska Bistrica in gospoda župana Emila Rojca.

NOVI PREDSEDNIK LITERARNEGA DRUŠTVA ILIRSKA BISTRICA

21. aprila je imelo bistriško literarno društvo, eno prvih tovrstnih v Sloveniji (obstaja že 33 let), občni zbor, na katerem je izvolilo novega predsednika. Po dobrih štirih letih je dosedanja predsednica Heleno Pirih Rosa zamenjal Aleksander Borenović.

Aleksander je dolgo let vodil kulturno-umetniško društvo Zg'bljena legija, ki je izpeljalo veliko zanimivih, izvirnih projektov, trenutno pa je društvo v t. i. mirovanju. Nekdanji »legionar« bo svojo ustvarjalno energijo usmeril v sorodno društvo in prepričani smo, da bo tudi v tem dejaven in inovativen.

Sleherna človeška dejavnost potrebuje vsake toliko časa svež veter v jadra. Vsak predsednik društva, pa naj je še tako zagnan,

sčasoma »obnemore«; prav je, da to prizna sam sebi in članom. Znamenje živosti društva je, da se brez posebnih kriz najde nov »krmar«.

V literarnem društvu je veliko zamisli za prihodnje delovanje. Redna srečanja članov na t. i. literarnih večernicah so odlična priložnost za skupno snovanje novih načrtov in dogovore za njihovo izpeljavo. Za živost vsakega društva je namreč potrebna prava »ekipa«, skupina entuziastov, ki je pripravljena v dejavnosti vložiti veliko truda.

Člani literarnega društva, zlasti »večerničarji«, zagotovo so entuziasti, zato bo novi predsednik lažje zaplul novim obzorjem naproti. **III Helena Pirih Rosa**

Stare slike pripovedujejo ...

PRED STO LETI SO ZGRADILI SOKOLSKI DOM.

Z veliko truda in odrekamj so bistriški sokoli pred sto leti zgradili svoj sokolski dom z veliko telovadnico. Bil je osmi tovrstni dom na Slovenskem s telovadnico za odrasle telovadce. Bil je pravi gradbeni in finančni podvig za majhen kraj, ki ni in ni hotel zaostajati za drugimi večjimi kraji in je mnoge celo prehitel. Na svoj dom so bili zelo ponosni!

Telovadno društvo ILIRSKI SOKOL so ustanovili privrženci zdravega življenja in telesne aktivnosti v **Ilirski Bistrici že leta 1867**. Ob ustanovitvi je bilo to tretje sokolsko društvo na Slovenskem, takoj za Ljubljano in Kranjem. Leta 1871 so svečano razvili in blagoslovili sokolski prapor v cerkvi sv. Jurija v Ilirski Bistrici. Žal je o dejavnosti tega prvega sokolskega društva le malo podatkov. Prapor je leta 1904 ob požaru Tovarne testenin PEKATETE. Prapor je bil shramben v prostorih županstva, ki je imelo svoj sedež v tovarni.

danjo bogato sokolsko dejavnost je Bistričane opozoril davčni kontrolor **Radovan Strnad**, ki je bil tudi pobudnik obnovitve sokolskega društva. Obnovitveni **občni zbor je bil v Hotelu Ilirija, 16. aprila 1905**. Izvolili so društveni odbor s starostjo **Josipom Samso** na čelu in vsemi potrebnimi organi. Sledila so leta bogate dejavnosti. Sokolsko društvo je poleg telovadbe za vse zvrsti članstva, tudi za ženske in naraščaj, združevalo tamburaše, pevce in za gledališče navdušene posameznike. Udeleževali so se telovadnih nastopov doma in okolici, nabavili so slikovite sokolske kroje, izšolali so telovadne vaditelje. V domačem kraju so pripravili velik sokolski shod, 22. julija 1906. leta, z udeležbo mnogih hrvaških sokolskih društev. V tem letu so se udeležili sokolskega zleta v Zagrebu. Z velikim sokolskim nastopom **so leta 1909** razvili svoj že drugi sokolski prapor. Naslednja leta pa so vse svoje sile usmerili v delo, tako da bi vendarle prišli do primerne telovadnice, do svojega **sokolskega doma**.

Iz prispevkov društvenih članov in krajanov so za 1600 kron odkupili zemljišče, načrt za dom jim je pripravil Idrijčan **Julij Novak** sicer načelnik Idrijske sokolske župe. Gradbena dela so se zavlekla, društvo se je znašlo v hudi finančni krizi. Sokolski dom je bil kljub temu dograjen in svečano

Slikovita stavba Sokolskega doma, kot je izgedala ob otvoritvi 9. junija 1912. Posnetek je naredil mladi sokolski odbornik Josip Tomšič Ivetov. Izvirnik hrani Nija Šircelj.

Bistriški sokoli so za zbiranje potrebnega denarja pripravili mnoge prireditve in aktivnosti. Izdelali so tudi lične hranilnike za vse gostinske lokale in tako zbirali denarne darove. Hranilnik se je ohranil pri družini Katje Kregar Ježeve.

odprt **9. junija 1912**. Odprtje doma je bilo združeno z **2. Sokolskim zletom Idrijske sokolske župe**, ki je v Bistrico privabil **nad 2000 telovadcev** in simpatizerjev tudi iz širše slovenske sokolske okolice in kvarnerskega zalednja. Sokolski uspeh je slavila vsa dolina. V okrašeno Bistrico so

vozili celo posebni vlaki Sokoli so pripravili velik telovadni nastop na vrtu Hotela Ilirija z veselico.

Po sto letih kaže Sokolski dom kaj klavarno sliko. Obdobje fašizma mu je spremenilo podobo, čas po drugi vojni pa mu ni bil niti malo naklonjen. Sokolski dom je še danes v rokah tujcev, ne cenijo niti ne njegovega simbolnega pomena za kraj, kaj šele, da bi kaj vlagali vanj. Se bo dom od sramu kar sam podrl?

Filatelisti PND so za ta jubilej, **9. junija**, pripravili **priložnostni poštni žig**, ki ga bo uporabljala pošta Ilirska Bistrica, ter **dotisk poštne dopisnice** s podobo sokolskega doma, kot je izgledal ob otvoritvi pred sto leti. Osrednji motiv na priložnostnem poštne žigu je podoba sokolske pasne sponke s sokolskega kroja. Sokolska pasna sponka je bila šele nedavno najdena v potoku Bistrica, kamor je bila odvržena pred 90. leti, v času, ko so fašisti tudi v Bistrici preganjali, vse kar je bilo slovensko in so se sokoli morali odreči vsemu kar je nove oblastnike motilo. Uporabo priložnostnega poštne žiga bo pospremila tudi **filatelistična razstava v Knjižnici Makse Samsa**, v znamenju sokolskega gesla: **«Zdrav duh v zdravem telesu!» III Vojko Čeligoj**

PROJEKT ZDRAVE ŠOLE

OŠ Knežak je v vseslovenskem projektu Zdrave šole že peto leto. V vseh teh letih smo sodelovali v različnih očistevalnih in zbiralnih akcijah, preventivnih akcijah na področju zdravja in zdravega okolja, organizirali različna predavanja na temo duševnega in telesnega zdravja za odrasle in otroke in še kaj.

V četrtek, 17. 5. 2012, je bilo na šoli srečanje vodij timov zdravih šol na območju zdravstvene regije Koper. Pridružila se nam je tudi gospa Mojca Bevc, nacionalna koordinatorica Slovenske mreže zdravih šol z Inštituta za varovanje zdravja RS. Vse prisotne so najprej pozdravili pevci otroškega pevskega zbora, ki so pod vodstvom učiteljice Morene Hostinger zapeli dve pesmici, učenci 2. razreda pa so zaigrali lutkovno igrico Iz Smrdeč v Čistomandijo. Zanjso so ob pomoči razredničarke Morene Hostinger napisali besedilo, izdelali lutke in oblikovali sceno. Ker je bil ta dan tudi dan hipertenzije, so nam neutrudne prostovoljke opravile naslednje meritve:

- Meritve krvnega sladkorja in holesterola vodja ZVC ZD Ilirska Bistrica Andreja Rebec

- Meritve pritiska Milva Grego iz Srednje zdravstvene šole Izola (predstavnica zdrave šole)
- Analiza telesne sestave Nevenka Ražman, regijska koordinatorica Zdravih šol
- Nordijska hoja, antistresna žogica in masaža mag. Tamara Štemberger Kolnik, vodja ZVC ZD Koper

Kljub stresnemu življenju in različnih naporih so bili rezultati meritev dobri. Za boljše počutje smo si s pomočjo mag. Tamare Štemberger Kolnik, vodje ZVC ZD Koper, izdelale tudi antistresno žogico, s katero smo se lahko zmasirale. Mislim, da jo bomo vse pogosto uporabljale.

O nordijski hoji se trenutno veliko sliši

in piše, zato nam je gospa Tamara o njenem vplivu na naše boljše počutje veliko povedala. Predstavila nam je tudi opremo in način hoje. Skupaj smo napravile nekaj korakov, za kaj več je bilo premalo časa.

Sončen dan smo izkoristile za hojo mimo Bača do gradu Kalč, kjer nas je pozdravil gospod Tone Tomšič (Škulir), član KD Tuščak z Bača. Na zelo zanimiv način nam je povedal nekaj več o samih krajih na »Beumu kamnu« in o zgodovini gradu Kalč. Pot nazaj v šolo je minila hitro in v prijetnem vzdušju. V šoli smo nadaljevale s teoretičnim delom srečanja, kjer so prisotne izvedele nekoliko več o delu na naši šoli. Regijska koordinatorica, Nevenka Ražman, nam je posredovala informacije o nadaljnjem delu.

Na koncu našega delovnega srečanja sem se vsem prisotnim, še posebno pa izvajalkam praktičnega dela, zahvalila za prijetno in koristno druženje pri nas. Prav tako gre zahvala vsem delavcem na šoli, ki so mi pomagali pri organizaciji in izvedbi tega srečanja.

III Anica Prosen, vodja tima Zdrava šola, OŠ Toneta Tomšiča Knežak

TEKMOVANJE KAJ VEŠ O PROMETU

V ponedeljek, 14. 5. 2012, smo se učenci vseh šol naše občine udeležili tekmovanja *Kaj veš o prometu*. Na ta preizkus smo se pripravljali dolgo časa. Za teoretični preizkus smo vadili na računalnikih, za praktično vožnjo na cesti v okolici šole, za spretnostno vožnjo pa na šolskem igrišču. Ker je tekmovanje potekalo na OŠ Kuteževo, smo imeli prednost domačega terena ter veliko navijačev. Kljub slabemu vremenu se je tekmovanje pričelo. Najprej smo pisali teste, nato pa smo si ogledali tekmovalno progo in se tekmovalci starejše skupine najprej preizkusili v vožnji po cesti in nato na poligonu, tako da smo se z mlajšo skupino izmenjali na progah. Čeprav smo bili na poligonu vsi zelo živčni in vznemirjeni, se nam je veliko vaje obrestovalo. Dosegli smo veliko dobrih rezultatov. V obeh skupinah so slavili učenci iz Knežaka. Med mlajšimi posamezniki je slavil

Luka Kirn (OŠ Knežak), med starejšimi pa Lara Jagodnik (OŠ Kuteževo), ki se bo udeležila tudi državnega tekmovanja, ki bo potekalo 2. 6. 2012 v Mariboru. Vsem tekmovalcem čestitamo za dobre predstave in želimo še veliko uspehov. Lara Jagodnik in Ana Šetina, OŠ Kuteževo

REZULTATI

III. skupina - posamezniki

1. MESTO: LUKA KIRN OŠ Toneta Tomšiča Knežak
2. MESTO: LUKA FIDEL OŠ Toneta Tomšiča Knežak
3. MESTO: LOVRO BIZJAK OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica

IV. skupina - posamezniki (na sliki)

1. MESTO: LARA JAGODNIK OŠ Kuteževo
2. MESTO: RENATO TOMAŽIČ OŠ Toneta Tomšiča Knežak
3. MESTO: GORAN SLAPŠAK OŠ Kuteževo

Skupine

III.

1. OŠ Toneta Tomšiča Knežak
2. OŠ Antona Žnideršiča
3. OŠ Kuteževo

IV.

1. OŠ Toneta Tomšiča Knežak
2. OŠ Kuteževo
3. OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica

BENEŠKI REGIJSKI PARK DELTE REKE PAD

V sklopu mednarodnega projekta Climaparks smo se z učenci Mreže šol parka Škocjanske jame in njihovimi mentorici v soboto, 19. 5. 2012, zarana podali na štiriurno pot do partnerskega parka v projektu, ki se nahaja na izlivu reke Pad v bližini Chioggie. Obisk nas je očaral.

V spremstvu zelo prijetne vodnice Barbare, ki nas je ob prihodu že nestrpno čakala, smo se iz kraja Porto Tolle najprej z barčico odpravili na potep po rokavih reke do morja. Pluli smo malo ob levem, malo ob desnem bregu, pa spet po sredini in se tako izogibali nasipom materiala, ki ga reka odlaga ob izlivu v morje in pri tem ustvarja kopno. Da bi rokavi reke še naprej ostali plovni in voda ne bi prestopila bregov, človek s posebnimi transportnimi plovili opremljenimi z rokami bagrov, prenaša odvečni material na kopno. Slednje smo imeli moč opazovati tudi mi med plovbo, namenjeno predvsem opazovanju čapelj, ponirkov, kormoranov in galebov v meječih lagunah. V parku je lov na ptice in ribolov sicer dovoljen, a strogo normiran. Uprava parka je obenem dosegla, da so ribiči materiale svojih morskih garaž zamenjali z okolju neškodljivimi. Znotraj parka je pred leti je zaprla vrata termoelektrarna, a boji za njeno dokončno odstranitev še vedno potekajo, saj so prisotne zelo močne težnje za ponovno odprtje.

Po adrenalinskem fotografskem lovu na ptice smo se izkrcali

v ribiški vasi Pila od koder smo se odpravili do beneškega obalnega botaničnega vrta (Giardino Botanico Litoraneo del Veneto), kjer je sledil zelo doživet voden ogled. Sprehodili smo se skozi različne ekosisteme, ki so se oblikovali na tristoletnem nasipu reke Pad (gozd, borov gozd, kali, mediteranska makija, živelj na mivki, živelj robnih območij lagun, živelj lagun). Poleg glavnih rastlinskih predstavnikov, smo opazovali žabe, krastače, želve, kače in zelence in iz prve roke spoznavali porajanje življenja na kopnem, ki ga oblikuje reka. Čarobno. **III Darja Kranjc**

MATURANTI ZAPLESALI MATURANTSKO ČETVORKO

Peta generacija maturantov gimnazije Ilirska Bistrica je 18. maja točno ob 12. uri na Placu v Ilirski Bistrici, pridružila tisočim maturantom po Sloveniji v sinhronem plesu maturantske četvorke

Tam sta jih pozdravila tudi bistriški podžupan **Dušan Grbec** in vodja bistriške enote gimnazije **Gorazd Brne** in jim zaželela veliko uspehov pri nadaljnjem študiju in v življenju. **III**

Dnevi ilirskobistriške gimnazije

PERPETUUM GYMNASILE 2012

Šolski center Postojna
TREDNJA TOLA
Gimnazija Ilirska Bistrica

Knjižnica Makse Samša

Četrtek, 14. 6.
KNJIŽNICA MAKSE SAMŠA
19.00 Odraščanje skozi oči odradajočih
(predstavitve raziskovalnih nalog)

Petek, 15. 6.
IGRIŠČE ZA GYMNASILE
15.00 Športne in družabne igre
18.00 Dobrodolna tombola
19.00 Kulturni program in podelitev priznanj
"Mladi upi 2012"
20.00 "Občinski problemi: občani in psi"
(gledališka predstava šolske dramske skupine)
21.30 Zabava z bendi

Sobota, 16. 6.
GALERIJA V DOMU NA VIDMU
18.00 Inventura koledarja
(predstavitve Fotokroška Gimnazije
Ilirska Bistrica)

Sponzorji: dijaki 4. a, Gostilna in pizzeria Škorpion, Sladki bar, Pizzeria Park, Temex d. o. o., Bar Čranž

MAGELLAN? KDO JE ŽE TO?

Le kdo ne pozna Krištofa Kolumba in Magellana? Vsi vemo, da sta onadva in njima podobni odkrili Ameriko, obpluli svet, iskali pomorske poti itd.

Dijaki drugega letnika gimnazije pa smo v četrtek in petek, 19. in 20. aprila, svoje znanje o geografskih odkritjih razširili in poglobili, saj smo imeli na to temo projektni dan.

Že predhodno smo se razdelili v štiri skupine. Nekaj dijakov se je osredotočilo na denar – učili so se o ekonomiji, borzah in nam nato razložili pojem inflacije, tako da smo ga razumeli vsi. Pripravili so nam tudi zanimivo debato na temo geografskih odkritij, in sicer je beseda tekla o pozitivnih in negativnih vidikih geografskih odkritij.

Druga skupina je pri kemiji ugotavljala, kdaj in kje so bili odkriti elementi v periodnem sistemu, naslednji dan pa je pri geografiji raziskovala rudna bogastva držav novega sveta. Tudi oni so nam predstavili svoje ugotovitve. Pri profesorici biologije smo preučevali tujerodne invazivne rastline v Sloveniji in nato ugotovitve predstavili sošolcem. Ker smo bili pridni in nam je ostalo dovolj časa, smo očistili še akvarij zlatim ribicam, ki so, mimogrede, tudi tujerodna vrsta.

Ostali dijaki pa so v prvem delu s profesorjem fizike bolj podrobno pregledali naprave, ki so jih uporabljali pri odkrivanju sveta in merjenju geografske širine in dolžine, torej sekstant, astrolab itd., pozneje pa

so s profesorico psihologije naredili tudi raziskavo o stereotipih o ljudeh po svetu. Pričakovano so ugotovili, da imamo o Evropejcih, torej nas, najboljše mnenje.

Projektni dan je odlično uspel in dijaki smo bili zelo zadovoljni, saj smo na zabaven način razširili svoje znanje. III Ines Šestan, 2. a

OBČINSKI PROBLEMI: OBČANI IN PSI

V soboto, 21. aprila, je dvorano Doma na Vidmu napolnil smeh gledalcev predstave Občinski problemi: občani in psi v izvedbi Dramskega krožka Gimnazije Ilirska Bistrica.

Igra se odvija v občinski pisarni, kjer je preko študentskega servisa zaposlena noseča tajnica Klara. Na Občino pride Pepi z namenom, da bi prijavil potepuškega psa, vendar mu tajnica ne pusti do besede ter tako pride do zaključka, da je pes Pepijev. Psa je prišla prijaviti tudi zelo radovedna Vrzelka. Stvar se še bolj zaplete, ko od tajnice sliši, da je lastnik psa Pepi, s katerim nista v najboljših odnosih. Vrh vsega pa po psa pride mlada konjederka, ki se na smrt boji psov, a ga noče odpeljati. Na koncu se dogajanje razreši, saj pes umre, tajnica rodi in župan reši še en občinski problem.

V okviru Dneva za spremembe, ki je letos prav na dan predstave, torej 21. aprila, potekal pod sloganom »Pre-

magajmo osamljenost«, smo deset vstopnic podarili uporabnikom Doma starejših občanov in jih s tem vključili v družabno dogajanje ter jim privabili nasmeh na obraz.

Dramski krožek se lepo zahvaljuje svojemu mentorju Tomažu Mahkovicu, glasbeni skupini Rotacija, Gimnaziji Ilirska Bistrica, Občini Ilirska Bistrica in vsem vam, ki ste si predstavo ogledali ter z nakupom vstopnice pripomogli k delovanju dramskega krožka. III Dramski krožek Gimnazije Ilirska Bistrica

STRELI V BAZOVICI

V sredo, 25. aprila, smo si dijaki in dijakinje Gimnazije Ilirska Bistrica v Domu na Vidmu ogledali dokumentarno-igrani film Streli v Bazovici ter z njim obeležili državni praznik – dan upora proti okupatorju, ki ga praznujemo 27. aprila. Po uvodnem nagovoru Toma Šajna, zgodovinarja in publicista, ki nam je predstavil ozadje dokumentarno-igranega filma, smo si ogledali približno enourni film na temo Primorcev pod Italijo. Po filmu smo se pogovarjali s scenaristom filma, Jadranom Strletom. Nagovorila sta nas tudi tajnik društva TIGR Primorske, Miha Pogačar, in vodja ilirskobistriške enote omenjenega društva, Aleksander Ternovec. Film je bil zanimiv in poučen, tako da smo se imeli lepo in se naučili veliko novega o lokalni zgodovini v času med obema svetovnjima vojnoma. III Špela Tomšič, 2. a

MAJ NA OŠ RUDOLFA UKOVIČA PODGRAD

Maj je čas, ko se vse prebudi, zacveti. Tudi na naši šoli je bilo tako. Imeli smo kar nekaj zanimivih dni. V soboto, 5. maja, so se vrtčevi otroci skupaj s svojimi starši odpravili na zaključni izlet v živalski vrt. Ob spoznavanju različnih živali so se imeli zelo lepo. Čakala nas je že sobota, 12. maj, ko smo se v okviru Dneva druženja in gibanja vseh generacij skupaj s svojimi starši in starimi starši odpravili na pohod v Podbeže. Hkrati smo se spomnili na grozote, ki so se dogajale 18. maja 1944, ko so požgali vas in njen vaščane. Zahvaljujemo se vsem, ki so pripomogli k lepi prireditvi.

V sredo, 16. maja smo na naši šoli dobili prav posebne obiske. Obiskali sta nas namreč dve delavki iz ameriške ambasade

v Sloveniji. Gospa Davis, ki je Američanka, nam je na kratko predstavila svoja ambadorska življenjska potovanja: od Afrike, do Bangladeša in Afganistana, čez dva meseca pa jo čakajo Filipini. Govorila je v angleščini, kar je bilo zelo zanimivo, saj smo lahko živo slišali in govorili ameriško angleščino. Na koncu smo jo lahko vprašali vse, kar smo hoteli in pri tem uporabili znanje svoje angleščine. Pred odhodom nam je razdelila tipične ameriške sladkarije, kot so čokoladice Hereshey's. Vsem je bilo zelo zanimivo, ker smo preizkusili svoje znanje angleščine skozi poslušanje in govorjenje. Veseli smo, da smo bili deležni te časti. Sedaj pa gremo veselo naprej, zaključku šolskega leta naproti. **III Novinarski krožek OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad**

S COMENIUSOM NA GOSTOVANJE V SZEGED NA MADŽARSKEM

Osnovna šola Antona Žnideršiča je vključena v projekt Comenius, ki je namenjen predvsem mladim ter njihovem spoznavanju in razumevanju evropske kulturne raznolikosti ter izboljšanju pedagoških pristopov in šolske uprave.

Tako smo učenci, Iva Š. Slosar, Jaka Ribič, Maja Udovič in Ana Mikuletič, dobili priložnost, da se udeležimo izmenjave na Madžarskem.

V spremstvu ravnateljice Karmen Šepec ter učiteljic Barbare in Ljubice Jenko smo se 12. marca 2012 odpravili na 750 km dolgo pot proti našemu cilju – tretjemu največjemu Madžarskemu mestu Szegedu. Po osem ur trajajoči vožnji prek panonskih pokrajin smo prišli do hotela Tizsa. Tam smo spoznali učence iz Turčije in Romunije ter učitelje in ravnatelje s Portugalske in iz Grčije, torej predstavnike šol iz ostalih držav, s katerimi smo bili v okviru projekta Comenius: Customs, Culture and good practices vključeni v isto skupino. Gostitelji so nam pripravili toplo dobrodošlico v jedilnici hotela.

Naslednji dan so si učitelji ogledali tamkajšnjo srednjo šolo ter izvedeli nekaj več o sistemu in delovanju. Učencem pa so naklonili čas predvsem

Nastopajoči in predstavniki šol iz Slovenije, Turčije, Romunije, Madžarske, Portugalske in Grčije

za to, da se bolje spoznajo. V ta namen so pripravili različne igre, kasneje pa smo se lahko preizkusili še v odbojki ali nogometu. V popoldanskem času smo se sprehodili po mestnem jedru Szegeda ter bili priča zanimivim arhitekturnim znamenitostim, med drugim tudi katedrali in mostu s poslikavami, ki prikazujejo dogodke iz prve in druge svetovne vojne ter položajem Madžarov in spominskimi ploščami žrtev.

Sredin dnevni razpored je bil osredotočen na dejavnosti, s katerimi je vsak izmed narodov poskušal kar najbolje prikazati vsaj del svoje kulture. Najprej smo se preizkusili v izdelovanju prigrizkov, nato pa prisluhnili madžarskim ljudskim melodijam. Za konec je vsak predstavil še tradicionalni ples, ki smo ga podkrepili s petjem. Med drugim smo se naučili plesati tudi madžarsko kolo.

V naslednjih dneh se je zvrstilo kar nekaj zelo zanimivih in poučnih izletov: vse od obiska narodnega parka v Szegedu do ogleda muzeja salame Pick ter muzeja Paprik.

V petek smo se odpeljali do zadnje postaje – do prestolnice Budimpešte. Ustavili smo se na razgledni točki, ki se je stala višje nad mestom in nam je ponujala odličen pogled na katedralo, dvorce in spomenike, ki so se razprostirali pod nami. Menim pa, da nam bo najbolj v spominu ostala čarobna, večerna vožnja z ladjo po reki Donavi.

V soboto je na vrsto prišel posebno ženski del, saj smo se na poti ustavili v trgovinah. Tako smo porabili še zadnje forinte, ki so ostali, in nadaljevali pot proti domu, ki smo ga že malce pogrešali, čeprav je bil za nami zares nepozaben teden.

Takšno spoznavanje drugih kultur in s tem tudi dežel, ki so nam bile do sedaj še precej tuje, je najboljše učenje ter tudi izkušnja, ki bi je lahko bili deležni. Zagotovo je k temu pripomogla tudi dobra družba in trud gostiteljev, saj je bilo za nas ves čas zelo dobro poskrbljeno in nam ni ničesar manjkalo. Veselimo se že naslednjega obiska! **III Maja Udovič, Ana Mikuletič in Maša Iskra**

LUTKOVNA PRIREDITEV

13. aprila letos smo si na OŠ Jelšane ogledali lutkovno prireditev **Kresna noč**, priredbo slovenske ljudske pravjice, v izvedbi Teatra za vse z Jesenic. Kresovalki hodita od hiše do hiše z voščili za dobro letino in zdravo življenje. Ob tem pripovedujeta zgodbo o gospodarjevi hčeri Urški in hlapcu Mihi, ki se rada vidita. Na kresni večer mora Miha odgnati domača vola na pašo. Pojavi se škrat Kapca, ki nagajivo strese praprotno seme v Mihov škorenj. Zato Miha razume govorico živali in sliši vola, ko govorita o tem, da bo Urško ugriznila kača. Naslednje jutro Miha kačo prežene in seveda reši Urško.

Predstava nam je bila vsem zelo zanimiva, dinamična. V njej smo prepoznali pesmi ljudskega izročila, ki smo jih že prepevali, in inštrumente, na katere smo že igrali.

KMETIJSKI KROŽEK

V letošnjem letu poleg drugih krožkov obiskujemo tudi kmetijski krožek. Vodi ga domačin Aleš Valenčič, ki ima poleg strokovne izobrazbe tudi veliko izkušenj, saj se doma ukvarjajo z živinorejo.

5. aprila smo se z našo ravnateljico odpravili na Alešev ranč v Dolenje. Aleš

nam je povedal veliko zanimivosti o živalih, predvsem pa nam je predstavil pasmo burskih koz. Koze z mladički smo si lahko tudi ogledali na pašniku. Ko smo se približali ograji, so veselo priskakljale in pričakovale priboljšek.

Pri Valenčičevih doma smo si v hlevu ogledali dve kobilici in se seznanili s

pravilno oskrbo konja. Poleg rednega čiščenja iztrebkov, je konja potrebno tudi dobro krtačiti, očistiti kopita, ga hraniti in negovati.

Zelo smo bili navdušeni, ko je Aleš osedlal konja in nam dovolil jezdit, seveda pod njegovim strogim nadzorom. Komaj čakamo naslednjega srečanja, ko bomo поблиže spoznali krave.

ŠPORT ŠPAS

V soboto, 12. maja 2012, se je naša šola priključila 5. vseslovenski prireditvi ŠPORT ŠPAS – DAN DRUŽENJA IN GIBANJA VSEH GENERACIJ. Zanimivo športno in zabavno druženje vseh generacij je postalo naša tradicija.

V prelepem sončnem jutru smo se zbrali pred šolo, kjer nas je najprej vse lepo pozdravila **ravnateljica Branka Š. Mandič**. Kdor je želel, si je lahko izmeril **krvni pritisk in srčni utrip**. Meritve je izvajala ga. Nataša Jenko iz Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica.

Nato smo se podali na pohod k Jurčku. **Pohod so pričeli učenci 1. razreda v spremstvu lovca Danijela Saftiča in učiteljice Nives Pirih, nato ostali otroci, učitelji, starši in stari starši.** Na vrhu smo si privoščili **malico**, nato pa se preizkusili v družabni igri metanja storžev v vrečo. Prav vsi, starejši in mlajši, smo se zelo dobro odrezali in si tako prislužili sladko nagrado.

Sledila je razglasitev in podelitev priznanj ter nagrad najstarejšemu in najmlajšemu udeležencu ter najštevilnejši družini. Najmlajši član je bil Klemen Kovačevič, najstarejša gospa Majda Komen, najštevilnejša družina pa družina Brozina. Pospravili smo za seboj ter nadaljevali pot do vrha Brančka, kjer sta nas pričakala policista in nas spremljala po cesti nazaj do naše šole. V šoli nas je pozdravil g. Jugoslav Logar in nam spregovoril nekaj besed o čebelarstvu. S svojim znanjem so si nekateri učenci prislužili kozarčke medu, šola pa je v dar dobila barvne plakate o čebelarstvu in knjigo Slovenski čebelnjak. Sobotni dopoldan je bil zelo prijeten, vsak je naredil nekaj zase in za druge. In to je najpomembnejše! **III Novinarke OŠ Jelšane z ment. N. Pirih**

KAJ BOM, KO BOM VELIK?

Učenci prilagojenega programa smo pri pouku spoznavali različne poklice. Zanimalo nas je, kako prideš do poklica, kje lahko delaš, kako dolgo na dan delaš, ali je zanimivo v službi in ali je težko. Odločili smo se, da je najlažje spoznati različne poklice tako, da povabimo osebe različnih poklicev in jih povprašamo, kaj počnejo. Spoznali smo, kako je biti prodajalka, varnostnik, delavka, gospodinja, kuharica, čistilka, tajnica in župan. Povabili smo naše starše, delavce šole in župana. Vsi so se z veseljem odzvali povabilu.

Po začetni zadregi smo se razgovorili. Starši so nam zaupali, kako težko je včasih v službi, pa tudi kakšno zanimivo ali pa nevarno zgodnico smo slišali. Naše kuharice, čistilke in tajnica so nam zaupali, kaj vse počnejo, da delo na šoli poteka, kot mora.

Čas za nas si je vzel tudi župan Emil Rojc. Izkoristili smo priliko, da smo se mu osebno zahvalili za donacijo in da nam je predstavil delo župana. Tudi to delo je zahtevno in ga je včasih težko opravljati. Izvedeli smo, da je bil naš župan nekoč učitelj. Takoj je preizkusil naše učence v znanju in ugotovil, da jim gre odlično. Nagradil jih je z obiskom v kinu.

Ugotovili smo, da so poti do poklicev različne: hitrejše in počasnejše, težje in lažje. Vsak poklic je zanimiv, ima svoje prednosti in slabosti. Nekateri učenci imajo še čas razmišljati, kaj bodo postali, ko bodo veliki, vendar morajo dobro razmisliti, kam jih bo odnesla poklicna pot. Za zdaj nam je lepše v šoli. **III Vesna Bunderla, prof. def.**

SREBRNI PRIZNANJI V ROKE MLADIH BISTRIŠKIH PIANISTOV

ZPGŠ že vrsto let organizira Regijsko tekmovanje mladih pianistov Primorske. Letošnje je potekalo 30. in 31. marca v gradu Gewerkenegg v Idriji, kjer med drugim domuje tudi glasbena šola. V prenovljeni dvorani z odličnim klavirjem se je tako v dveh

dneh zvrstilo 73 mladih pianistov, ki so komisijo in poslušalce navdušili z muzikalnimi, tehnično dovršenimi in iskrenimi izvedbami.

Ilirskobistriško glasbeno šolo sta pod mojim mentorstvom zastopala **Alja**

Boštjančič in **Jakob Sedmak**. Priprave na tekmovanje so zajemale številne dodatne ure klavirja, poglobljeno domače delo, urjenje v igranju pred občinstvom ter miselne priprave. Kljub temu da se učenca klavirja učita šele tretje leto, jima je uspelo naštudirati zahteven tekmovalni program. Izkazala sta se kot prava mala koncertanta in z izvrstnima nastopoma v 1.a-kategoriji osvojila srebrni priznanji.

Vendar pa je doseženo priznanje le najbolj izpostavljen (in morda precejšen) del tekmovanja. Manj vidna, a vsaj toliko pomembna je učenčeva rast, ki se ob tem zgodi. Otrok premakne lastne meje, tako rekoč preseže samega sebe.

Predsednica komisije, prof. Andreja Počivavšek, je zapisala: »Tekmovanje je pokazalo, da so na Primorskem na pravi poti: izjemno zagnanost oz. predanost mentorjev pedagoškemu delu in rezultate, ki so lahko le vzor ostalemu slovenskemu prostoru. Za doseženo jim zato čestitamo in želimo, da tako tudi nadaljujejo!« **III Nina Volk**

IGRALKE KALC VIZIJE SO OSVOJILE IZOLO!

V konkurenci treh ekip so dokazale nesporni nogometni talent in si priborile prvo mesto na izolskem turnirju. Do sedaj smo bili priča uspešnim igram v malonogometnih bojih, tokrat pa smo lahko videli prepričljivo igro tudi v postavi 6+1 na umetni travi. Z ekipo Gorjanskega so naša dekleta odprla turnir, zmagala z rezultatom 6:1 in napovedale zanimiv dvoboj z ekipo Izole. Izolanke, ki so pred kratkim osvojile 1. mesto v tržaški ženski ligi, so se zdele

skoraj prevelik zalogaj za ilirskobistiške začetnice, a smo v medsebojnem dvoboju videli, da temu ni tako. Bistričanke so pokazale zrelo in taktično modro igro ter premagale izolanke s 5:2. V zadnji tekmi turnirja so Izolanke premagale ekipo Gojanskega s 5:0 in si tako priborile 2. mesto, Gorjanke pa so domov odšle s pokalom za osvojeno 3. mesto. V naslednjih tednih čaka naše malonogometašice še nekaj turnirjev, na katerih lahko pričakujemo zanimive

tekme in morda še na kakšno zmago za domači klub ŠKD KRT. III Škd Krt

TURNIR ODBOJKE

Svetovni Dan gibanja – 10. maj letos v Sloveniji obeležujemo že deseto leto. Glede na to, da telesna dejavnost v našem življenju igra zelo pomembno vlogo, se naš letošnji slogan glasi: »Gibanje je življenje! Maj - mesec telesnih aktivnosti«. Društvo Piškotek iz Knežaka je z medgeneracijsko vikend rekreacijo obeležil ta dan. Orga-

nizirali so turnir v odbojki in pohod »Po okolici Knežaka«. Turnirja odbojke so se udeležili tudi člani športno, rekreacijskega in kulturnega društva »Duhec« iz Ilirske Bistrice, ki so s treningom v pretekli zimi pokazali na turnirju usklajeno in dinamično igro odbojke ter na turnirju osvojili 1. mesto. III A.S.

MAJSKI TEK V AJDOVŠČINI

Že 12. Majskega teka so se na sončno soboto udeležili tudi tekači iz bistrškega tekaškega društva.

V mladinski konkurenci smo imeli štiri tekmovalke. V okolici športnega centra Police v Ajdovščini so svoje moči z vrstniki merile Urša Kosič, Nina Uljan, Tisa Vičič in Elena Rolih Morelj. Odlično pripravljenost sta pokazali Nina Uljan ter Tisa Vičič, ki sta vsaka v svoji konkurenci bili neulovljivi za ostale tekmovalke in osvojili prvo mesto.

Na desetkilometrski članski preizkušnji, ki je potekala po okoliških krajih, so se v vročem vremenu na progo podali

tudi štirje tekači TD Bistrce. Gregor Kosič, Joško Berginc, Urša Kosič in legenda bistrških tekačev Mladen Popović so uspešno opravili preizkušnjo.

Posebej velja omeniti še neštirinaestletno Uršo Kosič, ki je bila najmlajša tekmovalka med vsemi udeleženi na članskem teku in je kljub temu osvojila odlično četrto mesto v svoji kategoriji. III Drago Seizović

VIKEND BISTRŠKEGA ŠPORTA

16. in 17. JUNIJ 2012

13. mednarodni nogometni turnir za "Pokal mesta Ilirska Bistrica"

SOBOTA 16.6.2012

TURNIR SELEKCIJ

U-12 (letnik 1999 in 2000)

U-14 (letnik 1997 in 1998)

od 9,00 do 17,00 ure

TURNIR VETERANOV

od 17,00 ure do 20,00 ure

TURNIR V ŠKREBANJU

„pod nuč“

ZVEČER "VIOLA NOČ"

S SKUPINAMA POBEGLI VLAK IN OUTSIDERS

NEDELJA 17.6.2012

TURNIR SELEKCIJ

U-8 (letnik 2003 in 2004)

U-10 (letnik 2001 in 2002)

od 9,00 do 17,00 ure

5. BISTRŠKI TEK, Ilirska Bistrica 2012

Tekaško društvo Bistrce prireja

v soboto, 16. junija 2012 s pričetkom ob 14.00,

5. BISTRŠKI TEK. Tek šteje za točke Primorskih pokalnih

tekov in v okviru akcije Slovenija teče, ki jo koordinira

Odbor športa za vse pri Olimpijskem komiteju Slovenije.

PROGRAM PRIREDITVE:

> 14:00 start tekov v mladinski konkurenci. Dolžine

300-2000 m (letnik 2005 do 1997) Tek šteje za točke

Primorskih mladinskih pokalnih tekov 2012.

> 15:00 kros (cross - country) za mlajše (zabavni

spretnostni poligon za predšolske otroke).

> 17:00 start teka v članski konkurenci. Dolžina 10 km.

Tek šteje za točke Primorskih pokalnih tekov 2012.

ABSOLUTNO NAHITREJŠA TEKAČICA IN TEKAČ PREJETA

NAGRADO 100 EURI

Več o prireditvi na www.sdbistrica.org

v soboto, 16. junija SKUPNA ZABAVA NA STADIONU

IZ DEJAVNOSTI SMUČARSKEGA KLUBA »SNEŽNIK«

Smučanje in vse v povezavi s tem športom je nekaj, kar nas, člane SK Snežnik, povezuje v prijetno druženje. Ne moremo pa tudi mimo formalno-pravnih zadev, zato smo imeli redni Občni zbor društva 17. 5. 2012. Na njem smo pregledali delovanje društva za minulo mandatno obdobje in potrdili vsa poročila o delu v društvu. Izvolili smo nove organe društva, in sicer 7-članski izvršni odbor, nadzorni odbor in disciplinsko komisijo. Novi predsednik

SK Snežnik je tako postal g. Marko Milharčič, ki je ob izvolitvi podal obširen program dela za naslednje obdobje. Ob tej priliki želimo njemu in novim organom uspešno delo v društvu in dobrega sodelovanja s članstvom.

Mogoče se zdi, da spomladanski čas ni primeren za smučarske dejavnosti, vendar samo kadrovske pripravljene bomo lahko začeli z delom v jesenskih mesecih. Smučarski pozdrav! **III Nija Šircelj**

ŠOLA V NARAVI V TRILOBITU

V ponedeljek, 23. aprila 2012, smo se sedmošolke in sedmošolci OŠ Dragotina Ketteja iz Ilirske Bistrice odpeljali v šolo v naravi. Te težko pričakovane štiri dneve smo preživeli v idiličnem okolju Karavank v ČŠOD-ju Trilobit.

Čeprav nam v ponedeljek in torek vreme ni bilo najbolj naklonjeno, smo že prvo popoldne plezali na plezalni steni in se vozili s kanuji po jezeru pred domom. V torek dopoldne smo se učili o orientaciji, nato pa smo šli na krajši pohod po gozdu in izvedeli nekaj o zgodovini železarstva na tem območju. Po kosilu in prostem času, ki

smo ga preživeli v sobah, smo imeli učni uri o živalih, ki živijo v potoku, in o Karavankah skozi milijone let. V sredo dopoldne je bilo na vrsti delo na terenu. Znanje, ki smo ga dobili dan prej v učilnici, smo uporabili pri iskanju kremena, brskanju za fosili školjk in raziskovanju živalic v potoku. Popoldne

smo še malo veslali in plezali, po večerji pa smo šli na nočni pohod po travnikih in gozdu. Zadnji dan smo obiskali Zoisov park, v katerem je veliko zanimivih vrst dreves in dve mlaki, v katerih živijo različne vrste dvoživk in žuželk. Na koncu smo še muharili ob jezeru in si izdelali ulitke fosilov.

Ob večerih smo se v večnamenskem prostoru družili ob zanimivih družabnih igrah. V četrtek po kosilu nam je bilo kar nekoliko žal, da moramo že domov. Najraje bi ostali še ves teden, saj smo se vsi zelo zabavali, predvsem pa se veliko novega naučili. **III Tjaša Klanac, 7. b**

PLESNA PREDSTAVA

»Dobrodošli v Burleski«

**23. junij 2012 ob 18. uri
V dvorani Doma na Vidmu**

PD Snežnik Ilirska Bistrica vabi

PD Snežnik Ilirska Bistrica v soboto 23.6. vabi na izlet na Kocbekov dom na Korošici (1808m) ter na Lučki dedec (2023m).

Hodili bomo po lahki označeni poti, tako da je izlet primeren za vse planince. Hoje bo približno 7 ur.

Prevoz z osebnimi avtomobili.

Cena izleta: 5€

Prijave in informacije:
andrej.barovic@gmail.com

Prijave zbiramo do srede 20.6.

Križanka

BISTRIŠKI ODMEVI	KAR OSTANE	NAŠA POKRAJINA; PRIMORSKA	NAČIN DELA	PRITOK DONAVE NA SLOVAŠKEM	TEMNO SIVA KRAVA	ALEKSANDER PAVKO	EVROPSKI NERC	TOMAŽ MAHKOVIC	IVJE	DROGIRANJE Z IGLO	KOREOGRAF OTRIN
GLASBENA USPEŠNICA PETRA LOVŠINA								IFIGENIJA SIMONVIČ			
								ŠOLARJEV NAHRBTNIK			
KDOR SE VOZI BREZ VOZOVNICE											
INDIJANSKI REZLJAN STEBER						SLOVENSKI SKLADATELJ (UROŠ)					
MESTO NA SICILIJ						VELIK OGENJ					GL. MESTO FILIPINSKE PROVINCE MARINDU-QUE
						RADOVEDNA ŽENSKA					
FILMSKI IGRALEC BEATTY				ZASTAREL IZRAZ ZA KUČMO	JADRANSKI OTOK				PRVI DVE ČRKI		
					AM. SLIKAR SHAN				DELANJE RAZ		
ZAPIS DVEH MAT. IZRAZOV POVEZANIH Z ENAČAJEM							NEMŠKI KNJIŽEVNIK HOLZ CIRKUSKO PRIZORIŠČE				
KRAJEVNA SKUPNOST			PRVOTNA MUZA PETJA					HINDUJSKA PESTUNJA			
			JAP. NABIRALKA ŠKOLJK					IT. NAFT. DRUŽBA			
KAMNOSEK											
VRH SEVEROZAHODNO OD POLHOVEGA GRADCA											
NAŠA NEKDANJA SMUČARKA (NUŠA)					ŽILE DOVODNICE					LETALEC, ZRAKO-PLOVEC	😊
					ŽUR						
POŠKODBA KOŽE ZARA-DI PARE, OPARINA											LJUDJE, KI INDOSIRAJO, INDOSANTI
SOSEDI ČRKE S			RUDARSKI KRAJ V SPODNJEM POSAVJU	SLAVILNA PESEM				ŽIVAL Z BODICAMI			
				ENAKI ČRKI				PISATELJ VITAN			
PRETIRAN MORALIZA-TOR							AVSENAK				
							PIŠKOT				
NEKJE BOSTE VPISALI SEONI	MEROSLOVJE								ORANJE		
	ŠALA, HEC								MITOLOŠKI LETALEC		
PRIPADNIK ŠONOV				MESTO NA JUGU MALIJA	KONTINENT						
					GLAVNI ŠTEVNIK						
PROSTAŠKI ČLOVEK								MONGOLSKI VLADAR			
								KLAUS HUBER			
SOLATA ALI NAMAZ IZ PEČENIH PAPRIK						PRIPADNIK SKAVTSTVA					
M. V INDIJSKI DRŽAVI PRADEŠ						BISTRIŠKI ODMEVI	VITKI TEKMOVALNI PSI				

Geslo nagradne križanke 48. št. Bistriških odmevov: **OBČINSKI PRAZNIK**

Praktične nagrade prejmejo: Anica Sedmak, Gornji Zemon 11, Il. Bistrica, Milena Štemberger, Zabiče 24a, in Igor Lavrenčič, Harije 62. Nagrade podarja Občina Ilirska Bistrica. Čestitamo!

PRIREDITVE OB OBČINSKEM PRAZNIKU

KAJ	KJE	KDAJ	KDO	INFO
Razstava Plameni in upor pod Snežnikom	Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica	1. – 9. junij	Društvo za ohranitev zgodovinskih vrednot 18. maj Pregarje	
Dan bistriškega tenisa	Tenis igrišče ob OŠ Antona Žnidaršiča	2. junij ob 9.00	Tenis klub Ilirska Bistrica	www.tenis-klub-ilbistrica.net
Rokometni turnir	Športna dvorana OŠ Antona Žnidaršiča	2. junij	Rokometni klub Ilirska Bistrica	
Spust za čisto Reko	Start pred nekdanjo gostilno Lovec	2. junij ob 10.00	Rafting klub Mrzla uoda	
»Plamen upora« Slovesnost ob 70. obletnici požiga prvih primorskih vasi	Hrib svobode, Ilirska Bistrica	3. junij ob 12.00	Občina Ilirska Bistrica	
Osrednja proslava ob občinskem prazniku	Velika dvorana Doma na Vidmu	3. junij ob 19.00	Občina Ilirska Bistrica	
Meddruštveno srečanje v balinanju v počastitev občinskega praznika in dneva državnosti	Kindlerjev park Ilirska Bistrica	3. junij od 8.00 do 18.00	Društvo invalidov Ilirska Bistrica	Branko Hrvatin 031 878 467, Nina Šuštar 714 23 80
Dan bistriške košarke	Parku Nade Žagar	9. junij ob 10.00	Košarkarski klub Plama-pur	
9. športne igre društva upokojencev Ilirska Bistrica, posvečene občinskemu prazniku	Prostori društva in igrišča	10. junij ob 9.00	Društvo upokojencev Ilirska Bistrica	05 714 5598
5. Bistrški tek	Črne njive nad Il. Bistrico	16. junij od 14:00 dalje	Tekaško društvo Bistrč	040 520 120, www.tdbistrč.org
13. nogometni turnir za pokal mesta Ilirska Bistrica	Športni center Trnovo	16-17. junij od 7.00 - 19.00	Nogometni klub Ilirska Bistrica	
Kolesarsko tekmovalje s cestnimi kolesi »10. Vzpon na Mašun«	Knežak (start tekmovalnja), Mašun (cilj tekmovalja)	17. junij ob 10.00	Kolesarski klub Postojna	Domen 040 503 041

Informacije za objavo v napovedniku sprejemamo do 22. v mesecu po e-pošti: odmevi@ilirska-bistrica.si

Košarkarski klub Plama-pur vabi na:

DAN BISTRIŠKE KOŠARKE,

ki se bo zgodil v Parku Nade Žagar (v primeru slabega vremena v dvorani OŠ Antona Žnidaršiča)

v soboto, 9. junija 2012.

Vodstvo košarkarskega kluba želi z dnevom posvečenim predstavitvi košarkarskega dogajanja na bistriškem, zaključiti zelo uspešno sezono ter ponovno vrniti košarkarsko dogajanje v Park Nade Žagar.

Želimo, da bi Dan bistriške košarke s svojo atraktivnostjo in zanimivostjo ostal vsakoletna stalnica, ki bi se je športni navdušenci v Občini z veseljem udeleževali. Z dnevom bistriške košarke obeležujemo tudi praznik Občine Ilirska Bistrica.

Tekme se bodo pričele ob 10.00 z zaključnimi tekmami šolskih krožkov ter končale ob 20.00, ko bo na sporedu revijalna članska tekma. Vmes se bodo predstavile še vse druge selekcije, ki delujejo v klubu.

Celoten program dogajanja je na www.kkplama-pur.si

Veselim se srečanja z vami!

Košarkarski pozdrav!

Bojan Gorjanc
Predsednik KK Plama-pur

Tenis klub Ilirska Bistrica vabi na:

DAN BISTRIŠKEGA TENISA 2012

V SOBOTO, 2. JUNIJA 2012

Program:

pričetek ob 9,00

9 – 16 ure predstavitev klubske teniške šole:

- teniška olimpijada
 - mini tenis
 - midi tenis
- turnir dvojic - starejše deklice /dečki

17,00 - otvoritev klubskih prostorov

17,30 - turnir dvojic odraslih članic in članov

Družabno srečanje sedanjih in bivših članic in članov, staršev udeležencev teniške šole in ljubiteljev tenisa.

Vljudno vabljeni.

Za nagrade, hrano in pijačo je poskrbljeno.

OSTALE PRIREDITVE V JUNIJU

KAJ	KJE	KDAJ	KDO	INFO
Že 20 let... - razstava ob 20. obletnici skavtov v Ilirski Bistrici	Knjižnica Makse Samsa	31. maj 2012 - 7. junij 2012	KMS in Steg II. Bistrica	
Zaključni nastop solistov	V dvorani Glasbene šole	1.junij ob 19.00	Glasbena šola Ilirska Bistrica	
Harijski večer	Velika dvorana Doma na Vidmu	2.junij ob 20.00	KETŠD Alojzj Mihelčič, Harije	
Delavnice za otroke od 1-5. razreda v času šol. počitnic	DC Sonček, Prešernova 25a	2.7.-13.7.2012	DC Sonček	041 422 012
Tečaj rolanja za otroke in odrasle	Igrišče pred OŠ Antona Žnideršiča	4. junij 2012	SK Snežnik	
30 let ansambla Snežnik - predstavitev ansambla in razstava	Knjižnica Makse Samsa	7. junij 2012 ob 19.00	KMS in ansambel Snežnik	
Zaključek pastoralnega leta in srečanje z invalidi	Brce – cerkev Svetega Duha	7. junij 2012 ob 16.00	Dekanijska karitas Ilirska Bistrica	031 281 682 Božidara Česnik
Zaključni nastop pihalnega in godalnega orkestra	Velika dvorana Doma na Vidmu	7. junij ob 19.00	Glasbena šola Ilirska Bistrica	
Otroški/mladinski film	Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica	8. junij ob 19.00	Občina Ilirska Bistrica	
Začetni brezplačni tečaj fotografiranja	V prostorih foto kluba Sušecna, Vilharjeva 35 – poslovna stavba Teles – a.	8. junij ob 19.00	Foto klub Sušec	
Filatelistična razstava ob 100-letnici Sokolskega doma – »Zdrav duh v zdravem telesu!«	Knjižnica Makse Samsa	9. junij 2012 – 16. junij 2012	KMS in Filatelistična sekcija Primorskega numizmatičnega društva Il. Bistrica	
Koncert "OD LJUDI ZA LJUDI" Vox Ilirica in Lupinc trio	Mala dvorana Doma na Vidmu	10. junij ob 19.00	Kulturno društvo VOX ILIRICA	
Skupno druženje vseh generacij	Dvorana Doma starejših občanov Il. Bistrica ali dvorišče DSO	12.6.2012 ob 16.30 do 18.30	Dekanijska karitas DSO Il. Bistrica Medgeneracijsko središče Samarijan	031 281682 Božidara Česnik
Zaključni nastop baleta in komornih skupin	Velika dvorana Doma na Vidmu	12.junij ob 19.00	Glasbena šola Ilirska Bistrica	
Perpetuum gymnazile 2012 – Odraščanje skozi oči odrasčajočih (predstavitev seminarских nalog)	Knjižnica Makse Samsa	14. junij 2012 ob 19.00	KMS in Gimnazija Il. Bistrica	
Nastop plesne skupine	Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica	16.junij	MKNŽ	
Latino večer s hostesami	Bistro Baladur	16. junij ob 22ih	Bistro Baladur	
Fotokrožek: Inventura koledarja	galeriji v Domu na Vidmu	16. junij ob 18. uri	Fotokrožka Gimnazije Ilirska Bistrica	
5. Bistrški tek	Črne njive nad Il. Bistrico	16. junij od 14:00 dalje	Tekaško društvo Bistrce	040 520 120, www.tdbistrce.org
Otroški/mladinski film	Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica	22.junij ob 19.00	Občina Ilirska Bistrica	
Rock večer	Bistro Baladur	22.junij.2012 ob 22ih	Bistro Baladur	
Kresovanje za otroke	pri cerkvi svete Ane na Baču	22. Junija, ob 20.00 uri	Kulturno društvo Tuščak Bač	041/567 655, Tanja Blažek
Dan odprtih vrat Policijske postaje Ilirska Bistrica	Policijska postaja Ilirska Bistrica, Vilharjeva cesta 22	22. junij od 09.00 ure do 17.00	Policija Ilirska Bistrica, reševalci iz ZD Ilirska Bistrica, gasilici	
Plesna predstava dance team Puma »Dobrodošli v Burleski«	Velika dvorana, Dom na Vidmu	23. junij ob 18.00	Športno društvo FREIA	
Praznovanje dneva državnosti s sv. mašo	Ahec	25.junij ob 18.00 (odhod iz Jasena ob 16.00)	Društvo Ahec Jasen	031 466 976 Vojko Dodič
Otvoritev skupinske razstave fotografij Fotografskega društva Postojna	Pumpa bar v Knežaku	29.junij ob 20.00	Foto klub Sušec	Stojan Spetič Tel 041 333 177

Informacije za objavo v napovedniku sprejemamo do 22. v mesecu po e-pošti: odmevi@ilirska-bistrica.si

BISTRIŠKI ODMEVI JUNIJ 2012